

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

IZVJEŠĆA O IZVRŠENJU PRORAČUNA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2018. GODINU

Broj: 01-02-06-14-1-1378-4/19

Sarajevo, kolovoz 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	6
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1.	UVOD.....	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	18
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	20
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	20
6.1.1	Prihodi i primici.....	20
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	21
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova djelatnika.....	21
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	26
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	37
6.1.2.5	Interventna sredstva ili sredstva pričuve	40
6.1.2.6	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera, izvješćivanje i praćenje efikasnosti uložених sredstava.....	40
6.1.2.7	Izdaci za kamate.....	41
6.1.2.8	Izdaci za financijsku imovinu	41
6.1.2.9	Izdaci za otplatu dugova	42
6.1.3	Tekuća pričuva	43
6.1.4	Financijski rezultat.....	44
6.2	BILANCA STANJA.....	45
6.2.1	Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe	45
6.2.2	Stalna sredstva	46
6.2.3	Dugoročni plasmani	47
6.2.4	Kratkoročne obveze i razgraničenja	48
6.2.5	Dugoročne obveze i razgraničenja	51
6.2.6	Izvori sredstava.....	52
6.2.7	Popis imovine i obveza	52
6.2.7.1	Popis imovine i obveza institucija koje su prešle sa federalne na državnu razinu	53
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA.....	54
8.	JAVNE NABAVE.....	55
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	55
IV	PRIVITAK KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA.....	57
	<i>Konsolidirano godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu .....</i>	<i>58</i>
	<i>Konsolidirana Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>62</i>
	<i>Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>63</i>
	<i>PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA U 2018. GODINI .....</i>	<i>64</i>

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se temeljem provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju **Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu** koje obuhvaća konsolidirana izvješća: Bilancu stanja na dan 31. 12. 2018. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan i Izvješće o izvršenju Proračuna Federacije BiH u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Proračuna FBiH na 31. 12. 2018. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Iskazani rashodi u Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna precijenjeni su najmanje za 139.302.133 KM zbog njihovog pogrešnog evidentiranja, što je utjecalo na financijski rezultat. Navedeno se odnosi na više iskazane rashode po temelju kapitalnih transfera za izgradnju autocesta i brzih cesta kod Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u iznosu od 153.000.000 KM, te manje iskazane rashode po temelju poticaja za biljnu i animalnu proizvodnju i veterinarstvo u iznosu od 8.015.010 KM i transfere iz oblasti socijalnih prava u iznosu od 5.682.857 KM. Ovakav način evidentiranja nije sukladan članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (točke 6.1.2.3, 6.1.2.4, 6.1.4 i 7. Izvješća);**
2. **U Proračunu za 2018. godinu, kao i za prethodne godine, nije planirano izmirenje dospjelih obveza po temelju pravomoćnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju, evidentiranih na razgraničenim rashodima i vanbilančnoj evidenciji u iznosu od 63.001.325 KM, zbog čega su podcijenjeni rashodi i financijski rezultati obračunskih razdoblja u kojima su obveze nastale. Ovakav način evidentiranja nije sukladan članku 76. Zakona o proračunima u Federaciji BiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točke 5., 6.1.4 i 7. Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Vlade FBiH i Federalnog ministarstva financija sukladno ISSAI 30 – Etičkom kodeksu, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- **Na dan 31. 12. 2018. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 15.483.442 KM i kratkoročne tražbine i plasmani u iznosu od 183.656 KM, koji se odnose na Carinsku upravu i Obavještajno-sigurnosnu službu, a koje su u ranijem razdoblju prošle sa federalne na državnu razinu. Za navedene institucije i dalje nije riješen status imovine, tražbina i obveza sukladno zakonskim propisima (točka 6.2.7.1 Izvješća);**
- **Vlada FBiH nije poduzimala aktivnosti u vezi s okončanjem raspolaganja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, kao i na utvrđivanju točnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obveza nastalih do 1. 1. 2006. godine, sukladno Zakonu o obrani BiH i Zakonu o prestanku važenja Zakona o obrani FBiH, u cilju zaštite i namjenskog korištenja pokretne i nepokretne imovine koja je ostala u nadležnosti Federacije BiH. Na datum bilance u Glavnoj knjizi Riznice FBiH iskazana su stalna sredstva od 12.895.849 KM, kratkoročne tražbine i plasmani od 16.080.118 KM, dugoročne i kratkoročne obveze i razgraničenja od 71.835.970 KM koja se odnose na ove institucije (točke 6.1.2.9, 6.2.4 i 6.2.7.1 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Ministarstvo financija i Vlada FBiH odgovorni su za izradu i fer prezentaciju Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene temeljem tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;

- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola, relevantnih za reviziju, kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola proračunskih korisnika na razini FBiH;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana, na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskog **Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Izvješća o izvršenju Proračuna za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Planiranje Proračuna FBiH za 2018. godinu nije u cijelosti vršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, s obzirom na značajna odstupanja u realizaciji planiranih prihoda i rashoda. Također, uspostava Registra proračunskih korisnika Federacije BiH nije izvršena sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, što je također utjecalo na planiranje Proračuna FBiH, kao i na planiranje i realizaciju proračuna Parlamenta FBiH, predsjednika i dva dopredsjednika FBiH, Ministarstva pravde i kazneno-popravnih zavoda u FBiH (točka 5. Izvješća);**
2. **Značajan broj proračunskih korisnika nije u potpunosti primjenjivao kriterije za raspodjelu dijela tekućih i kapitalnih transfera u iznosu od 262.790.030 KM koji su utvrđeni programima utroška sredstava, niti se raspodjela istih vršila primjenom jasnih i mjerljivih kriterija. Proračunski korisnici nisu osigurali adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih transfera, niti su vršili procjenu efekata ulaganja, kako je utvrđeno Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2018. godinu (točke 6.1.2.3 i 6.1.2.4 Izvješća);**
3. **Nisu poduzete adekvatne mjere za naplatu tražbina po kreditima u iznosu od 171.896.201 KM, koji su temeljem supsidijarnih ugovora sa FBiH preneseni na krajnje korisnike (JP Ceste FBiH, JP Željeznice FBiH, Tuzlanski kanton, Bosansko-podrinjski kanton, Unsko-sanski kanton, Zapadnohercegovačka županija i drugi), što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (točka 6.2.1 Izvješća);**
4. **Građevine i zemljište kod jednog broja proračunskih korisnika iskazano je u Glavnoj knjizi Riznice, za što nije osigurana relevantna dokumentacija o posjedu i vlasništvu, zbog čega se ne može potvrditi iskazana vrijednost stalnih sredstava u financijskim izvješćima (točke 6.2.2 i 6.2.7 Izvješća);**

5. Popis imovine i obveza kod jednog broja proračunskih korisnika nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom na to da njima nisu obuhvaćena sva sredstva i obveze, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom (točka 6.2.7 Izvješća);
6. Pojedini proračunski korisnici zaključivali su ugovore o djelu za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika, te isplaćivali naknade za rad u povjerenstvima za poslove iz nadležnosti, što nije sukladno zakonskim propisima koji definiraju ove oblasti. Na naknade za rad u povjerenstvima nisu obračunati uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi sukladno Zakonu o doprinosima i Zakonu o porezu na dohodak (točka 6.1.2.2 Izvješća);
7. Vlada Federacije BiH i Federalno ministarstvo financija nisu postupili sukladno članku 16., točka 3. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH i obavijestili Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH o preduzetim mjerama na realizaciji preporuka iz prethodnog revizorskog Izvješća. Predmetnom revizijom je utvrđeno da se preporuke dane u prethodnim razdobljima nisu implementirale (točka 3. Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Vlade FBiH i Ministarstva financija sukladno ISSAI 30 – Etičkom kodeksu, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- **Nadležne institucije FBiH još uvijek nisu usvojile Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor. Sukladno članku 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH primjenjuju se propisi vezani za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru. Svrha usvajanja standarda za javni sektor je izrada pouzdanih finansijskih izvješća koja će biti interno i međunarodno usporediva (točka 4. Izvješća);**
- **Izvješće o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu ne sadrži sve informacije o izvršenju Proračuna, propisane člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH, koje bi omogućile nadležnim organima i institucijama praćenje namjenskog utroška javnih sredstava (točka 5. Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva financija je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđivati da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Vlade FBiH i Ministarstva financija, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 7. 8. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dani predmet revizije, tj. finansijska izvješća, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazan u finansijskim izvješćima, sukladan odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvješća su:

- Zakon o proračunima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu
- Proračun FBiH za 2018. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH;
- Zakon o Vladi FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH;
- Zakon o pravima izabranih dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH;
- Zakon o igrama na sreću;
- Zakon o izmirenju obveza temeljem računa stare devizne štednje;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine je, sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), izvršio reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu. Navedeno Izvješće Federalno ministarstvo financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija²) je 25. 3. 2019. godine uputilo Vladi FBiH, koje je usvojeno 25. 4. 2019. godine. Izvješće o izvršenju Proračuna za 2018. godinu Vlada FBiH je uputila Parlamentu na usvajanje 26. 4. 2019. godine. Do momenta okončanja ovog Izvješća Parlament FBiH nije usvojio Izvješće o izvršenju Proračuna za 2018. godinu.

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2018. godini iznosili su 2.412.917.070 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 117.118.933 KM. Rashodi, izdaci i otplate duga iskazani su u iznosu od 2.421.291.342 KM, a višak rashoda nad prihodima u iznosu od 8.374.272 KM.

U 2018. godini iz Proračuna FBiH financirana je 61 institucija. Ured za reviziju institucija u FBiH planirao je i izvršio reviziju 23 proračunska korisnika, kojima je odobren proračun u ukupnom iznosu od 2.527.360.930 KM, što je 85% od ukupno planiranih sredstava Proračunom FBiH za 2018. godinu (2.989.661.837 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci kod revidiranih korisnika iznose 2.189.826.665 KM ili 90% ukupno realiziranih rashoda i izdataka u 2018. godini.

Ministarstvo financija upravlja Proračunom FBiH i opslužuje ga u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem proračunskih sredstava, sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH³ i Zakonu o riznici u Federaciji BiH.⁴ Vlada FBiH sukladno navedenim zakonima donosi smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje od tri godine. Na prijedlog Ministarstva financija, premijer Vlade FBiH Prijedlog proračuna podnosi Parlamentu FBiH. Proračunski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje proračunskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Proračuna FBiH. Proračunski korisnici koriste sredstva sukladno godišnjem financijskom planu, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministrica financija, sukladno raspoloživim sredstvima.

U pojedinačnim izvješćima o financijskoj reviziji proračunskih korisnika za 2018. godinu dana su mišljenja na financijska izvješća i izvješća o usklađenosti aktivnosti financijskih transakcija i informacija sa zakonskim i drugim propisima i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija, koje su, pored ostalog, navedene i u ovom Izvješću. Određeni broj propusta i nepravilnosti koje se odnose na poslovanje pojedinih revidiranih proračunskih korisnika ponavlja se i sustavnog je karaktera, za čije rješavanje nije odgovoran samo revidirani subjekt, kod kojeg je utvrđena nepravilnost. Realiziranjem danih preporuka osigurala bi se veća transparentnost u korištenju javnog novca i poboljšala financijska disciplina. Svi proračunski korisnici su se očitovali na dostavljene nacрте izvješća.

Konačna izvješća revidiranih proračunskih korisnika dostavljena su: predsjedniku FBiH, premijeru Vlade FBiH, predsjedavajućim Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i Ministarstvu financija. Nakon dostavljanja konačnih izvješća Parlamentu FBiH, objavljena su na Internet-stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH: www.vrifbih.ba.

---

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 22/06

² Za ostala federalna ministarstva koristit će se samo naziv Ministarstvo, bez riječi Federalno

³ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15 i 104/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je Izvješće o izvršenju Proračuna za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima Vlade FBiH, ministarstva i drugih proračunskih korisnika koji su bili predmet revizije, sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Predmet revizije nije bila implementacija razvojno-investicijskih projekata koji su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvješćivanje, sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od nadležnih organa i institucija.

Cilj financijske revizije je da temeljem provedene revizije izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Proračuna FBiH. Revizijom će se procijeniti da li su rukovodstva institucija primjenjivala zakone i propise i koristila sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, u razdoblju od studenog 2018. godine do lipnja 2019. godine, s prekidima.

Uzimajući u obzir da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je financijsku reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2017. godinu i dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U Izvješću o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2017. godinu dano je mišljenje s rezervom o financijskim izvješćima i izvješću o usklađenosti.

Vlada FBiH i Ministarstvo financija nisu postupili sukladno članku 16., točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH⁵ i obavijestili o poduzetim mjerama i aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju premašivanja nepravilnosti identificiranih u Izvješću o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2017. godinu.

Revizijom Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu i uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Ministarstvo financija – Središnja harmonizacijska jedinica (SHJ) – nastavilo je aktivnosti na uspostavi i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole, sukladno važećim zakonskim i drugim propisima;
- 2) Nastavljane su aktivnosti Ministarstva financija – SHJ – na uspostavi operativnih i funkcionalnih struktura unutarnje revizije kod proračunskih korisnika u cilju objedinjavanja sustava financijskog upravljanja i kontrole, kako bi upravljanje javnim sredstvima bilo što transparentnije, efikasnije i ekonomičnije;
- 3) Po Zaključku Vlade FBiH nastavljene su aktivnosti u 2018. godini na realizaciji Plana integriteta, prema Akcionom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2016-2019. godine;
- 4) Vlada FBiH je u suradnji s nadležnim ministarstvima (Ministarstvo financija i Ministarstvo prometa i komunikacija) naplaćena sredstva od klirinškog duga planirala u 2018. godini za izgradnju autocesta i brzih cesta Lašva – Nević Polje i južne obilaznice Mostar;
- 5) Za smještaj jednog broja federalnih organa i institucija koje imaju sjedište u Sarajevu riješen je smještaj kupovinom poslovne zgrade Energoinvesta d.d. Sarajevo;

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 22/06

- 6) Vlada FBiH, u suradnji s Ministarstvom financija i proračunskim korisnicima, kontinuirano radi na unapređenju unutarnje kontrole i osiguranju urednog vođenja evidencija uporabe službenih vozila, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu uporabe službenih putničkih automobila i Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;
- 7) Vlada FBiH je poduzela aktivnosti na osiguranju primjene Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja i Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama svih proračunskih korisnika;
- 8) Većina proračunskih korisnika blagovremeno predlaže programe utroška sredstava transfera, koji su u najvećem dijelu realizirani u godini za koju su i planirani;
- 9) Vlada FBiH je sa nadležnim ministarstvom poduzela aktivnosti u cilju što efikasnijeg korištenja proračunskih sredstava koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH – Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH, sukladno zaključenom Ugovoru o komisionim poslovima i Aneksima istog;
- 10) Proračunski korisnici su dospjele obveze po pravomoćnim sudskim presudama evidentirali prema Naputku Ministarstva financija na poziciji razgraničenih rashoda i razgraničenih obveza, ali to nije u suglasnosti sa Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.

Nerealizirane preporuke

- 1) Potrebno je da Ministarstvo financija u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom i Vladom FBiH nastavi aktivnosti u cilju konačne uspostave funkcije unutarnje revizije, sukladno važećim propisima, te da svi u lancu u okviru svojih nadležnosti ubrzaju aktivnosti na uspostavi funkcionalne unutarnje revizije u federalnim institucijama;
- 2) Potrebno je da Ministarstvo financija u suradnji sa Vladom FBiH i ostalim proračunskim korisnicima u okviru danih nadležnosti poduzme aktivnosti na otklanjanju utvrđenih nepravilnosti koje se odnose na planiranje, izvršenje i izvješćivanje Proračuna FBiH, usklađivanje Registra proračunskih korisnika i donošenje jasnih uputa koje se odnose na evidentiranje knjigovodstvenih promjena i otvaranje namjenskih računa;
- 3) Vlada FBiH treba da poduzme aktivnosti na pokretanju konkursnih procedura i da okonča imenovanja rukovodećih državnih službenika, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH;
- 4) Potrebno je da Ministarstvo financija, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, donese jasne instrukcije po pitanju evidentiranja pravomoćnih sudskih presuda iz radnog odnosa, a sve u cilju jedinstvenog postupanja svih proračunskih korisnika po istom;
- 5) Preporučujemo da Ministarstvom financija u suradnji sa Vladom FBiH i nadležnim Savezom nastavi aktivnosti na usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor;
- 6) Potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim institucijama preispita propise vezane za ostvarivanje prava naknade članovima Vlade FBiH, njihovim savjetnicima i izabranim dužnosnicima, koja nema karakter plaća, u dijelu ostvarivanja prava na naknade za prijevoz korisnicima odvojenog života;
- 7) Potrebno je da Vlada FBiH preispita Uredbu o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, uvažavajući činjenicu da se značajan dio proračunskih sredstva izdvaja za naknade povjerenstvima čiji su članovi uposlenici proračunskih korisnika;
- 8) Potrebno je da Ministarstvo financija preispita dane upute koje se odnose na pitanje izračuna poreza i doprinosa na naknadu za rad članova povjerenstava i da osigura da ih svi obračunavaju i plaćaju sukladno važećim zakonskim propisima;
- 9) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke predviđene zakonskim propisima, te da se oni zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba uraditi;

- 10) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da proračunski korisnici angažiranje izvršitelja vrše sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- 11) Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu limitiranja potrošnje za ministre i savjetnike;
- 12) Potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji s nadležnim resornim ministarstvima, pristupi izmjeni zakonskih propisa koji reguliraju financiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, te da pristupi izmjeni potpora javnim poduzećima i braniteljsko-invalidskoj zaštiti;
- 13) Odlukama Vlade FBiH o raspodjeli sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definirati svrhu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati kontrolu nad utroškom ovih sredstava;
- 14) Potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji s Ministarstvom pravde, Ministarstvom financija i proračunskim korisnicima, poduzme mjere za ocjenu opravdanosti financiranja transfera koji nemaju zakonsku utemeljenost;
- 15) Programima utroška sredstava precizirati svrhu i način korištenja i izvješćivanja o utrošku, sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH;
- 16) Nadležni trebaju osigurati da se sredstva kapitalnih transfera realiziraju sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH, uz jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu i javno objavljivanje podataka o korisnicima, sa visinom dodijeljenih sredstava i osiguranjem adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava;
- 17) Potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji s proračunskim korisnicima, planiranje i raspodjelu sredstava transfera vrši sukladno donesenim programima utroška sredstava, koji trebaju biti prilagođeni namjeni transfera i ne trebaju sadržavati interventna ili sredstva pričuve;
- 18) Sredstva tekuće pričuve Vlade Federacije BiH koristiti za namjene propisane Zakonom o proračunima u FBiH;
- 19) Potrebno je osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina i zemljišta, temeljem kojih je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi Riznice;
- 20) Potrebno je da Ministarstvo financija sa nadležnim institucijama i organima poduzme sve zakonom propisane radnje za naplatu tražbina starijih od šest mjeseci, te iste evidentira na poziciji sumnjivih i spornih tražbina;
- 21) Potrebno je da Vlada FBiH preispita odluke o reprogramu tražbina od JP Željeznice FBiH i da poduzme sve zakonom propisane mjere za njihovu naplatu;
- 22) Izvršiti usuglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Financijski obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama), te evidentiranje na njima vršiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu;
- 23) Potrebno je da Ministarstvo financija u Glavnoj knjizi Riznice izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena, koja su nastala odlivom odljevom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske;
- 24) Popis imovine, obveza i tražbina izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano;
- 25) Obveze, odnosno rashode, proračunski korisnici trebaju stvarati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i njihovo evidentiranje vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu;
- 26) Potrebno je da proračunski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavama i prate realizaciju zaključenih ugovora, te blagovremeno započinju procedure javnih nabava.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH, proračunski korisnici obvezni su urediti sustav unutarnje kontrole po međunarodnim standardima unutarnje kontrole, kako bi se osiguralo izvješćivanje o aktivnostima u okviru temeljne djelatnosti. Ministarstvo financija je, pored upravljanja prihodima i izdacima Ministarstva, odgovorno u ime Vlade FBiH za računovodstvo i unutarnji nadzor transakcija zaduživanja i duga. Ono također može obavljati nadzor nad računovodstvenim dokumentima prihoda i izdataka proračunskih korisnika, izvanproračunskih fondova, te kantona, gradova i općina i donositi instrukcije za uspostavu i održavanje sustava unutarnje kontrole.

Uspostavljanje i razvoj suvremenog sustava upravljanja javnim rashodima u institucijama u FBiH predstavlja kompleksan skup aktivnosti koje su institucije FBiH provele i provode, počev od izrade zakonodavnog okvira, organizacionog strukturiranja i pozicioniranja pojedinih segmenata strategijskog planiranja, srednjoročnog i godišnjeg budžetiranja, programiranja, pa do instaliranja i operativnog korištenja niza aplikativnih rješenja koja pomažu ostvarenju postavljenih ciljeva i, u konačnom, ostvarenju misije svake od institucija. Unutarnje finansijske kontrole u javnom sektoru predstavljaju cjelokupan sustav finansijskih i drugih kontrola koje uspostavlja rukovodilac institucije s ciljem uspješnog upravljanja i ostvarivanja ciljeva institucije. Unutarnje finansijske kontrole u institucijama obuhvaćaju mjere za kontroliranje prihoda, rashoda, imovine i obveza.

Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH (u daljem tekstu: FUK), unutarnje finansijske kontrole predstavljaju cjelokupan sustav koji uspostavlja izvršna vlast radi kontrole, revizije i izvješćivanja o uporabi proračunskih sredstava i radi efikasnog ostvarivanja poslovnih ciljeva i zadataka. Cilj ovog sustava je da se osigura transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno upravljanje javnim sredstvima i kontrola javnih sredstava. Navedenim Zakonom uređuje se finansijsko upravljanje i kontrola u javnom sektoru u FBiH i propisuju zajednički okvirni principi i standardi za uspostavljanje, razvoj i implementaciju sustava FUK-a, kao i odgovornosti za uspostavljanje, razvoj i implementaciju sustava FUK-a, te nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva financija (u daljnjem tekstu: SHJ FMF).

Sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru čine tri temeljna elementa:

- Finansijsko upravljanje i kontrola,
- Unutarnja revizija,
- Središnja harmonizacijska jedinica (sektor u Federalnom ministarstvu financija, ovlašten za razvoj, rukovođenje i koordinaciju FUK-a i unutarnje revizije u javnom sektoru).

Finansijsko upravljanje i kontrola obuhvaćaju objedinjeni sustav finansijskih i drugih kontrola koje su integrirane u sve aktivnosti institucije, uključujući i organizacionu strukturu, metode i procedure koje se primjenjuju na finansijske, operativne i strateške sustave proračunskih korisnika, što se odnosi na upravljačku odgovornost u oblastima: planiranja, programiranja, izrade i izvršavanja proračuna, računovodstva i izvješćivanja, kako bi se postigli postavljeni ciljevi i osigurala zaštita imovine od gubitaka, neadekvatne uporabe i prevara. Finansijsko upravljanje i kontrola provodi se putem pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola na temelju COSO modela⁶ koje obuhvaćaju: kontrolno okruženje, procjenu rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu.

Kod proračunskih korisnika kod kojih je izvršena finansijska revizija za 2018. godinu uočen je određen napredak na uspostavi i unapređenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole, ali on je još uvijek nezadovoljavajući u dijelu koji se odnosi na:

---

⁶ Komponente su utvrđene sa INTOSAI smjericama za standarde unutarnje kontrole za javni sektor. Skraćenica COSO odnosi se na Komitet sponzorskih organizacija Treadway komisije (eng. Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission)

- **Kontrolno okruženje** kod federalnih proračunskih korisnika još uvijek ne predstavlja pouzdan temelj za razvoj kvalitetnog sustava financijskog upravljanja i kontrole. U pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, kod većine proračunskih korisnika konstatirana su značajna odstupanja između sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta, što ukazuje na to da postojeća sistematizacija nije optimalna, s obzirom na to da korisnici funkcioniraju i obavljaju poslove iz nadležnosti s postojećim brojem izvršitelja. Provedenom revizijom za korisnike kod kojih je, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, obvezna revizija, utvrđeno je da nije uspostavljeno adekvatno upravljanje ljudskim resursima, koji predstavljaju ključni faktor uspješnog izvršenja postavljenih ciljeva. Primjera radi, navodimo da su kod određenih proračunskih korisnika i federalnih institucija, odlukama Vlade FBiH, kao vršitelji dužnosti na određeno razdoblje, do okončanja konkursne procedure, imenovani ravnatelji – državni službenici. Konkursne procedure se ne pokreću u utvrđenom roku, tako da se u praksi dešava da isti obnašaju funkcije više godina. Ovakav način imenovanja rukovoditelja federalnih institucija nije reguliran zakonskim propisima, što dovodi u pitanje validnost obnašanja navedene funkcije. Ova praksa imenovanja ima štetne posljedice na funkcioniranje institucija, jer na neki način ugrožava zakonitost, neovisnost i efikasnost rada same institucije. Također, kod većine proračunskih korisnika proračun je planiran za veći broj izvršitelja, u odnosu na stvarni broj uposlenih. Navedeno naglašavamo jer kontrolno okruženje predstavlja etičke vrijednosti, integritet i kompetentnost uposlenih, način rukovođenja, postojanje planskog pristupa poslovanju, uređenu organizacijsku strukturu, sa jasno definiranim ovlaštenjima i odgovornostima. Većina proračunskih korisnika je u 2018. godini zaključivala ugovore o djelu, za redovne poslove iz nadležnosti i poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu.
- **Upravljanje rizicima** je komponenta financijskog upravljanja i kontrole koja još uvijek nije razvijena u smislu da proračunski korisnici procijene rizike poslovanja (nizak, srednji ili visok), kako bi se spriječila neželjena dešavanja u poslovanju. Upravljanje rizicima treba sagledati kao cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve proračunskog korisnika, te poduzimanje potrebnih radnji, posebno kroz sustav financijskog upravljanja i kontrole. Upravljanje rizicima treba postati sastavni dio procesa planiranja i donošenja odluka. Provođenje procesa upravljanja rizicima prvenstveno bi se trebalo provoditi kroz dokumentiranje informacija o rizicima, izradu strategija upravljanja rizicima i slično.
- **Kontrolne aktivnosti** u poslovnim procesima i oblasti zaštite imovine, te kontrole usmjerene na osiguranje zakonitosti i pravilnosti kod donošenja financijskih i drugih odluka uglavnom su uređene unutarnjim aktima i procedurama. Međutim, kod jednog broja proračunskih korisnika koji su bili predmet revizije utvrđeni su propusti kod planiranja, realiziranja i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih kapitalnih i tekućih transfera. Ovo naglašavamo iz razloga što je značajan dio proračunskih sredstava usmjeren na tekuće i kapitalne transfere.
- **Informacije i komunikacije** još uvijek nisu na zadovoljavajućoj razini.
- **Praćenje i procjena** sustava financijskog upravljanja i kontrole, koja se izvršava putem pojedinačnih izvješća proračunskih korisnika, uglavnom pokazuje nedovoljnu razinu razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrole, koja se najviše odražava u dijelu praćenja uspostavljenih unutarnjih kontrola od nedovoljno obučenog kadra i poštivanja principa etičnosti.

Predmet pojedinačnih revizija bilo je 19 proračunskih korisnika, za koje su, sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji BiH, revizije obvezne i četiri proračunska korisnika za koje su revizije urađene sukladno Planu Ureda (Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH, Zavod za geologiju FBiH, Agencija za reviziju privatizacije FBiH i Odbor državne službe za prizive FBiH), koji su sačinili i podnijeli financijska izvješća za 2018. godinu. Temeljem pregleda dostavljenih izvješća po proračunskim korisnicima utvrđeno je da pojedini korisnici uz financijska izvješća nisu dostavili njihova tekstualna obrazloženja, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Da unutarnje kontrole kod proračunskih korisnika nisu adekvatno uspostavljene, sukladno navedenim zakonskim i drugim propisima, potvrđuje i činjenica da proračunski korisnici unutarnje kontrole i kontrolne postupke nisu uredili prema Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima unutarnje kontrole, kako bi osigurali izvršavanje aktivnosti u okviru temeljne djelatnosti, niti su uistinu utvrđene suštinske kontrole u cilju primjerenosti trošenja javnog novca i zaštite javne imovine. Kontrolnim aktivnostima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz zakonom utvrđene nadležnosti, niti su procijenjeni rizici za značajne procese poslovanja, niti su jasno definirani upravljački, administrativno-kontrolni i računovodstveno-kontrolni postupci, postupci procjene rizika i provođenja monitoringa menadžmenta nad uspostavljenim unutarnjim kontrolama. Iako su proračunski korisnici unutarnjim aktima uredili kontrole pojedinih rashoda i izdataka, u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima, kao ni identifikacija slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati kako bi se unutarnji akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama.

S obzirom na ovako uspostavljene unutarnje kontrole, tijekom revizije utvrđeni su određeni nedostaci i nepravilnosti u poslovanju svakog pojedinačno revidiranog korisnika, koji su dani u izvješćima o financijskoj reviziji i koji upućuju na zaključak da sustav unutarnjih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini i da je utjecao na konstatirane propuste u izvršenju Proračuna FBiH kao cjeline. Navedeno potvrđuje sljedeće: planiranje proračuna kod većine korisnika još uvijek nije utemeljeno na mjerljivim ciljevima i realnim ulaznim pokazateljima, sukladno donesenim programima rada, što automatski dovodi do toga da izvješćivanje nije utemeljeno na realiziranju planiranih ciljeva koji se mogu izmjeriti; akti vezani za putne troškove, troškove telefona, izdatke za gorivo i održavanje vozila kod jednog broja proračunskih korisnika se ne primjenjuju, ili se samo djelimično primjenjuju; nabave roba, usluga i ugovaranje radova pojedini proračunski korisnici nisu vršili sukladno Zakonu o javnim nabavama, a što se odnosi na blagovremeno pokretanje nabava i odabira odgovarajućeg postupka, dijeljenja nabava, neutemeljenog stvaranja obveza za narednu proračunsku godinu i praćenje zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima; Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu nije poštovan u dijelu planiranja, blagovremenog predlaganja i usvajanja programa raspodjele tekućih i kapitalnih transfera sa utvrđenim kriterijima, kao i izvješćivanja i praćenja namjenskog trošenja istih, te raspodjele i korištenja sredstava tekuće pričuve; provođenje godišnjeg popisa sredstava i obveza usuglašavanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, utvrđenim popisom, nije bilo sukladno važećim zakonskim i drugim propisima; značajan broj vanjskih suradnika angažiran je putem ugovora o djelu za poslove koji su u nadležnosti revidiranih korisnika i koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu; i dalje se značajni iznosi stvorenih obveza revidirane godine evidentiraju na izvanbilančnoj evidenciji ili na razgraničenim rashodima (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike), što u konačnici utječe na točnost i istinitost iskazanih pokazatelja o ukupnim rashodima i izdacima.

Za utvrđene nepravilnosti dane su preporuke u izvješćima o izvršenoj financijskoj reviziji za svakog revidiranog korisnika.

Kod proračunskih korisnika unutarnje kontrole nisu uspostavljene sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Većina proračunskih korisnika je imenovala koordinatore za financijsko upravljanje i kontrolu i dostavila godišnja izvješća o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu. Međutim, ako se u obzir uzme činjenica da je navedeni Zakon na snazi već dvije godine, u prethodnom razdoblju i u tijeku 2018. godine nije bilo značajnijih aktivnosti na uspostavljanju efikasnog financijskog upravljanja i kontrole, sukladno COSO modelu. Jedan broj proračunskih korisnika (Vlada FBiH, Ministarstvo financija, Ministarstvo rada i socijalne politike) uradio je mapu procesa i procjenu rizika na razini institucije, ali se one u revidiranoj godini nisu primjenjivale.

Preporuke:

- ***potrebno je da Vlada FBiH sa Ministarstvom financija nastavi aktivnosti na potpunoj uspostavi sustava financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola, sukladno važećim zakonskim propisima;***

- **potrebno je da Vlada FBIH poduzme aktivnosti na pokretanju konkursnih procedura i da okonča imenovanja rukovodećih državnih službenika, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBIH.**

Unutarnja revizija je neovisno, objektivno uvjeravanje i konzultantska aktivnost, kreirana s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Sustav unutarnje revizije u federalnim institucijama uređen je Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBIH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBIH.⁸ Ovim Pravilnikom utvrđena je obveza uspostave 18 samostalnih jedinica za obavljanje unutarnje revizije za sve proračunske korisnike koji se financiraju iz federalnog Proračuna. Proračunski korisnici bili su obvezni uspostaviti jedinice unutarnje revizije i u svojim pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu planirati organizacijske jedinice do četiri izvršitelja. Pregledom korisnika koji su bili predmet revizije utvrđeno je da je većina proračunskih korisnika koji su bili predmet revizije pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu utvrdila organizacijske jedinice unutarnje revizije, ali sistematizirana radna mjesta nije uopće, ili su ona samo dijelom popunjena, što je utjecalo na pravovremenost i kvalitet obavljenog posla unutarnje revizije. Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalna uprava civilne zaštite, Federalno ministarstvo pravde i Federalno ministarstvo kulture i sporta su pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu predvidjeli organizacijske jedinice unutarnje revizije, ali ih nisu popunili. Parlament Federacije, iako je bio u obvezi da uspostavi jedinicu unutarnje revizije, istu nije čak ni pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predvidio. Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije za 2018. godinu FBIH upućeno je Vladi FBIH na razmatranje i usvajanje 27. 5. 2019. godine i isto je Vlada FBIH usvojila 27. 6. 2019. godine. Prema navedenom Izvješću, na federalnoj razini od ukupno 18 ministarstava i organa javne uprave – obveznika uspostave unutarnje revizije, njih 14 ima jedinicu unutarnje revizije sukladno propisima za ovu oblast. Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBIH se u travnju 2019. godine obratila SHJ-u sa zahtjevom za mišljenje u vezi s uspostavom jedinice za unutarnju reviziju. Generalni sekretarijat Vlade FBIH i Vrhovni sud FBIH do kraja 2018. godine pokrenuli su aktivnosti na izmjeni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kako bi se umjesto samostalnog izvršitelja pristupilo uspostavi jedinice za unutarnju reviziju, dok Parlament Federacije nije poduzeo nikakve radnje ka uspostavi unutarnje revizije.

Za one korisnike koji nisu obvezni uspostaviti jedinice unutarnje revizije reviziju obavlja Ministarstvo financija. U revidiranoj godini Jedinica za unutarnju reviziju pri Ministarstvu financija obavila je revizije sukladno Planu rada za 2018. godinu. Planirana je revizija četiri procesa u Federalnom ministarstvu financija i četiri revizije kod proračunskih korisnika (Ustavni sud Federacije BiH, Federalni zavod za statistiku, Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima u EU i Arhiv Federacije BiH), od kojih je jedna prenesena u Godišnji plan rada Jedinice za 2019. godinu. Kod ostalih proračunskih korisnika izvršena je revizija sljedećih oblasti: blagajničko poslovanje, upravljanje ljudskim resursima, godišnji popis, službena putovanja, plaće i naknade koje nemaju karakter plaće, rad u povjerenstvima, izrada i izmjena plana javnih nabava, vrste postupaka, poštivanje propisanih procedura u dijelu tenderske dokumentacije, planiranje i izrada prijedloga proračuna, trošenje vlastitih prihoda, planiranje, upravljanje, postupak dodjele, te praćenje namjenskog trošenje kapitalnih i tekućih transfera kod kojih su konstatirani propusti u neblagovremenom usvajanju Programa utroška sredstava. Obavljanjem pojedinačnih revizija nismo se u potpunosti mogli osloniti na rad unutarnje revizije, i to u dijelovima koji se odnose na tekuće i kapitalne transfere i na primjenu Zakona o javnim nabavama. **Također, prilikom donošenja i usvajanja Plana unutarnjih revizija nisu planirane revizije za visokorizične procese kod proračunskih korisnika.**

Navedeno ukazuje na to da implementacija zakonskih i drugih propisa, koji se odnose na uspostavu unutarnje revizije, traje sporo i neefikasna je. Primjera radi, u institucijama koje raspolažu ukupnim proračunom od oko 90 miliona KM nije uspostavljena unutarnja revizija, a trebala je biti uspostavljena

⁷ „Sl. novine FBIH“, br. 47/08

⁸ „Sl. novine FBIH“, br. 82/13 i 74/14

sukladno važećim zakonskim i drugim propisima (Federalno ministarstvo unutarnjih poslova; Federalno ministarstvo pravde sa kazneno popravnim zavodima; Federalno ministarstvo kulture i sporta i Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH).

Godišnje izvješće o radu unutarnje revizije, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Jedinica za unutarnju reviziju dostavila je ministrici financija i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici. Jedinica za unutarnju reviziju provodi strateško planiranje tako što obavlja pregled ciljeva, organizacijskih jedinica i aktivnosti organizacije. Pregled je utemeljen na informacijama koje su prikupljene putem: podataka iz strategijskih planova, godišnjeg plana rada, sastanaka i intervjua, analiza rezultata iz prethodnih revizija, dostupnih javnih informacija, izvješća Ureda za reviziju institucija u FBiH i drugih izvora. Uvidom u Izvješće o radu unutarnje revizije konstatirano je da je od 17 danih preporuka u konačnim revizorskim izvješćima vezano za Ministarstvo financija, provedeno 12 preporuka. Najveće nepravilnosti kod ostalih proračunskih korisnika gdje je vršena revizija odnose se na provođenje postupaka nabave roba, radova i usluga, pri čemu se postupci nabave ne obavljaju sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Temeljem navedenog ne možemo potvrditi da je unutarnja revizija na razini FBiH i Proračuna FBiH uspostavljena sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, imajući u vidu činjenicu da je taj Zakon donesen prije 10 godina. Također, ni na nižim razinama vlasti u FBiH nije u potpunosti uspostavljena funkcija interne revizije.

Vlada FBiH je 27. 6. 2019. godine usvojila Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije u javnom sektoru FBiH u 2018. godini i zadužila organizacije javnog sektora u Federaciji BiH, koje su obvezne uspostaviti unutarnju reviziju, da je uspostave do 31. 12. 2019. godine.

Preporuka:

- ***potrebno je da svi proračunski korisnici na razini Proračuna FBiH okončaju aktivnosti na uspostavi funkcionalne unutarnje revizije u svojim institucijama.***

Središnja harmonizacijska jedinica (u daljem tekstu SHJ-FMF), sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu, uspostavljena je kao Sektor u Ministarstvu financija prema Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH i ovlaštena je za razvoj u oblasti unutarnje revizije i nadzor nad implementacijom propisa koji se odnose na unutarnju reviziju. U okviru ovog Sektora sistematizirana su tri odsjeka, i to: Odsjek za razvoj sustava unutarnje revizije, Odsjek za razvoj financijskog upravljanja i kontrole i Odsjek za poslove certifikacije, edukacije i informiranja, sa planiranih 13 izvršitelja. SHJ-FMF je, između ostalog, nadležan za koordinaciju rada jedinica unutarnje revizije u Federaciji BiH, održavanje registra unutarnje revizije i izradu godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije u javnom sektoru u Federaciji BiH. Koordinacija pritom uključuje suradnju s jedinicama unutarnje revizije na svim razinama vlasti u FBiH i imenovanim koordinatorima za FUK, kako bi financijsko upravljanje i kontrola harmonizirali proračunskom sustavu i kako bi se osigurao jednoobrazan pristup u razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrola za sredstva iz svih izvora. Sačinjeno je Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH i dostavljeno Vladi FBiH na razmatranje.

Konsolidirano izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama u Federaciji BiH za 2018. godinu sačinjeno je sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru. U istom je prezentirano da ministarstva financija Srednjobosanskog, Zeničko-dobojskog i Bosansko-podrinjskog kantona nisu dostavila konsolidirana izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrole na razini kantona.

Preporuke:

- ***potrebno je da Ministarstvo financija i Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti uspostave funkciju unutarnje revizije u javnom sektoru, sukladno važećim propisima;***

- ***potrebno je da proračunski korisnici poduzmu sve neophodne aktivnosti kako bi se uspostavila operativna i funkcionalna unutarnja revizija u cilju transparentnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog upravljanja javnim sredstvima.***

Proračunska inspekcija je počela s radom u 2018. godini. Prema Godišnjem planu rada Federalnog ministarstva financija za 2018. godinu, u dijelu „Nadzor nad upravljanjem javnim sredstvima“ planirana je aktivnost Jedinice za proračunsku inspekciju: „Provođenje inspeksijskog nadzora zakonitosti, blagovremenosti i namjenske uporabe proračunskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.“ Jedinica za proračunsku inspekciju vršila je inspeksijski nadzor temeljem Zakona o proračunima u Federaciji BiH, Uredbe o proračunskom nadzoru, Zakona o financijskom poslovanju⁹ i drugim propisima. Nije prezentirana dokumentacija o tome na koji način je izvršen izbor proračunskih korisnika koji su bili predmet inspekcije. Prema navodima nadležnih, temelj za planiranje i provođenje inspeksijskog nadzora bila su revizorska izvješća Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Nakon obavljanja proračunskog nadzora kod federalnih ministarstava, a u cilju sagledavanja zakonitosti, pravovremenosti i namjenske uporabe proračunskih sredstava temeljem transfera, izvršen je proračunski nadzor nad utroškom transfera iz nadležnosti pojedinih federalnih ministarstava, s obzirom na to da je člankom 80. Zakona o proračunima u Federaciji BiH, pored ostalog, propisano da se proračunski nadzor vrši kod proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova, pravnih i fizičkih korisnika sredstava iz proračuna. Jedinica za proračunsku inspekciju je prikupljala podatke o pojedinim korisnicima transfera za 2018. godinu, iz nadležnosti federalnih ministarstava kod kojih je izvršen proračunski nadzor u proteklom razdoblju. Prilikom određivanja redoslijeda obavljanja proračunskog nadzora kod korisnika transfera, kao princip uzet je iznos i datum dodjele sredstava, kao i namjena i dinamika realizacije transfera prema projektima za apliciranje i zaključenim ugovorima.

U postupku proračunskog nadzora ukupno je utvrđena 71 nepravilnost, i shodno tome naložene su mjere s rokovima za njihovo otklanjanje. Od navedenog broja nepravilnosti, 22 su otklonjene, 18 je u postupku realizacije, a 31 se odnosi na postupanja u vezi s Proračunom Federacije BiH za 2019. godinu, sa definiranim rokovima i obvezom izvješćivanja s relevantnim dokazima.

Preporuka:

- ***potrebno je da proračunska inspekcija utvrdi kriterije za izbor proračunskih korisnika koji će biti predmet inspeksijskog nadzora.***

Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (MRS JS) na razini Federacije BiH ni u tijeku 2018. godine nisu usvojeni. Sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama u FBiH 2017.-2020., u Federaciji Bosne i Hercegovine je planirana implementacija MRS-a JS, za koju je zaduženo Ministarstvo financija, sa rokom I kvartalom 2019. godine. Savez računovođa, revizora i financijskih djelatnika Federacije BiH (SRRiF-FBiH) zadužen je za prijevod i objavljivanje MRS-a JS. Usvajanjem ovih Standarda osigurala bi se izrada izvješća koje bi bilo interno i međunarodno relevantno. Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH¹⁰ do objavljivanja MRS-a JS proračunski korisnici i fondovi u Federaciji BiH primjenjivat će posebne propise za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru.

Preporuka:

- ***preporučujemo da Ministarstvo financija, u suradnji s Vladom FBiH, poduzme aktivnosti u vezi s usvajanjem Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.***

---

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br.83/09

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je 16. 9. 2016. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. Federacije BiH i Odluku o usvajanju Akcionog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. Federacije BiH.¹¹ Strategijom su definirani ciljevi (prevencija korupcije, suzbijanje korupcije, razvijanje svijesti o štetnosti korupcije i suradnja sa građanskim društvom i koordinacija, monitoring i evaluacija antikorupcijskih aktivnosti) i strateški programi kojima se oni postižu. Akcionim planom za provedbu Strategije detaljnije su planirane mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti i vremenski rokovi za realizaciju aktivnosti, koje se, između ostalog, odnose i na praćenje ostvarenih rezultata. Koordinaciju i praćenje realizacije planiranih aktivnosti iz Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije vrši Antikorupcioni tim Vlade FBiH koji je imenovan 7. 4. 2016. godine. On je sačinio i dostavio godišnje izvješće koje je Vlada FBiH usvojila zaključkom od 7. 2. 2019. godine. Definirano je da Antikorupcioni tim nastavi aktivnosti sukladno zadacima iz Rješenja o njegovom formiranju.

Programom rada Antikorupcionog tima za 2018. godinu planirane su aktivnosti na uspostavi antikoruptivne mreže kroz određivanje fokusnih točaka, izrada planova integriteta, realizacija zaključaka Vlade FBiH, suradnja sa NVO i antikorupcionim timovima iz BiH te edukacija koordinatora. U 2018. godini održano je devet sjednica i razmatrano 59 točaka koje su se odnosile na: implementaciju Strategije i Akcionog plana (17 točaka ili 29%); suradnju sa NVO, Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, antikorupcionim timovima u kantonima, suradnju sa međunarodnim organizacijama, ambasadama i sl. (9 točaka ili 15%); logistička pitanja i pitanja načina rada, organizacije, planiranja i izvješćivanja Antikorupcionog tima (11 točaka ili 19%) i operativna pitanja (22 točke ili 37%). U izvješću se navodi da je od 132 federalna organa uprave, federalne upravne organizacije, pravne osobe u kojima federalni organi uprave i upravne organizacije imaju nadležnost temeljem zakonskih i vlasničkih prava, određeno 128 koordinatora antikorupcijskih aktivnosti. Identificirano je 88 obveznika za izradu Plana integriteta kao preventivnog antikorupcijskog alata koji su temelj za definiranje rizika svakog radnog mjesta i otklanjanje uvjeta koji pogoduju nastanku korupcije, a planove integriteta je izradilo i usvojilo 72 obveznika (81%).

Jedan od stratejskih ciljeva Antikorupcionog tima je osiguranje normativnog okvira za učinkovitu borbu protiv korupcije u FBiH. Shodno navedenom, Vlada FBiH je 29. 3. 2018. godine usvojila Prednacrt zakona o zaštiti prijavitelaca korupcije u FBiH. Predstavnički dom Parlamenta FBiH 20. 6. 2018. usvojio je Nacrt zakona o zaštiti prijavitelaca korupcije u FBiH. Zakon o sukobu interesa u organima vlasti FBiH je u završnoj fazi prednacrtu u Ministarstvu pravde.

U Izvješću je navedeno da je Antikorupcioni tim pozicioniran kao ključni koordinator antikorupcijskih aktivnosti na razini FBiH i da će, sukladno nadležnostima, kontinuirano inicirati i koordinirati provođenje aktivnosti koje su započete, koje su u tijeku provođenja, kao i aktivnosti čija realizacija nije započeta. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ne možemo potvrditi da su realizirane sve aktivnosti i zadaci koji su definirani Strategijom i Akcionim planom.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti na ispunjenju stratejskih ciljeva utvrđenih Strategijom za borbu protiv korupcije 2016.-2019. i Akcionim planom za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. godine.***

---

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun FBiH za 2018. godinu¹² Parlament Federacije BiH je usvojio 19. 1. 2018. godine u iznosu od 2.882.661.837 KM. Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2018. godinu¹³ usvojene su 22. 5. 2018. godine i objavljene 6. 6. 2018. godine. Temeljem dijela ostvarenog suficita iz prethodne godine u iznosu od 107.000.000 KM kapitalni transferi su uvećani za navedeni iznos. Prihodi i primici uravnoteženi su sa rashodima i izdacima i planirani u iznosu od 2.989.661.837 KM.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajnije učešće imaju: tekući transferi i drugi tekući rashodi od 1.031.151.245 KM (34,49%), izdaci za otplate dugova od 1.116.414.946 (37,34%), kapitalni transferi od 309.701.000 KM (10,36%) izdaci za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade djelatnika od 241.435.893 KM (8,08%), izdaci za kamate od 124.912.528 KM (4,18%) i izdaci za materijal i usluge od 93.158.683 KM (3,12%). Preostali dio sredstava u iznosu od 72.887.542 KM ili 2,44% planiran je za izdatke za nabavu stalnih sredstva: 47.282.542 KM, izdatke za financijsku imovinu: 20.450.000 KM i tekuću pričuvu: 5.155.000 KM.

Ministarstvo financija je Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu dostavilo Vladi Federacije BiH i drugim nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom planiranja i izvršavanja Proračuna FBiH, te financijskog izvješćivanja, utvrđene su najznačajnije neusuglašenosti sa Zakonom o proračunima u FBiH, a koje se odnose na:

- 1) Ministarstvo financija je, između ostalog, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, odgovorno u ime Vlade FBiH za računovodstvo i unutarnji nadzor transakcija, zaduživanja i izmirenje duga. Ono osigurava provođenje jedinstvenih računovodstvenih procedura, donosi propise o knjigovodstvu, te sadržaju i načinu financijskog izvješćivanja za sve proračunske korisnike i izvanproračunske fondove. Po Instrukciji Ministarstva financija iz veljače 2019. godine većina proračunskih korisnika obveze po temelju pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja iz radnih sporova evidentirala je na pozicijama razgraničenih rashoda i obveza. **S obzirom na to da obveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima predstavljaju dospjele obveze, iste nisu planirane i iskazane sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, kojim je propisano da se rashodi i izdaci priznaju temeljem nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja. To je utjecalo na iznos iskazanih obveza i rashoda u financijskim izvješćima jer su manje iskazani, odnosno podcijenjeni;**
- 2) Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2018. godinu planiran je iznos od 107.000.000 KM na prihodovnoj strani, temeljem neraspoređenog viška prihoda nad rashodima iz prethodne godine, a koji se odnosi na naplaćena sredstva klirinškog duga Ruske federacije. Navedena sredstva su planirana za izgradnju autocesta i brzih cesta u okviru kapitalnog transfera. Od ukupno planiranog transfera u iznosu od 309.701.000 KM iskazana je realizacija od 168.496.514 KM ili 54%. Obavljenom revizijom je konstatirano da je u realizirani iznos uključena i realizacija kapitalnog transfera u iznosu od 153.000.000 KM za izgradnju autocesta i brzih cesta, koji nije realiziran jer su samo sredstva prenesena na poseban namjenski račun, izvan Jedinstvenog računa Riznice;
- 3) Programima utroška sredstava tekućih transfera nisu jasno definirani kriteriji raspodjele, niti je izvršeno utvrđivanje procjene efekata postignutih utrošenim sredstvima transfera, a što bi utjecalo na planiranu visinu i namjenu sredstava za narednu godinu;
- 4) Registar proračunskih korisnika FBiH nije usuglašen sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH. Parlament FBiH, predsjednik i dva dopredsjednika FBiH proračun i dalje planiraju kao tri proračunska korisnika, bez obzira na to što se „vode“ pod jednim identifikacijskim brojem, a Kazneno-popravni zavodi kao jedan proračunski korisnik, iako se radi o sedam posebnih pravnih osoba;
- 5) Sredstva za rad Kazneno-popravnih zavoda Proračunom FBiH za 2018. godinu planirana su za sve zavode u jednom iznosu (za jednu proračunsku glavu), a ne pojedinačno, u okviru razdjela Ministarstva pravde (proračunska glava 1502), iako Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 5/18

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 44/18

federalne uprave nije navedeno da su isti u sastavu Ministarstva pravde, dok sukladno Zakonu o izvršavanju kaznenih sankcija u FBiH zavodi imaju svojstvo pravne osobe. Ovo ima za posljedicu da raspodjelu Proračunom odobrenih sredstava za kazneno-popravne zavode vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a ne nadležno zakonodavno tijelo (Parlament FBiH). Zbog ovakvog načina raspodjele sredstava za kazneno-popravne zavode, rukovoditelji zavoda nisu izravno odgovorni za planiranje, izvršavanje i izvješćivanje odobrenog proračuna. Navedeno ima za posljedicu da se izvješća o izvršenju proračuna kazneno popravni zavoda ne sačinjavaju sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;

- 6) Sredstva za kupovinu zgrade Energoinvesta d.d. Sarajevo nisu bila planirana u okviru Vlade FBiH, pa su odlukama Vlade FBiH od 25. 9. 2018. godine i 12. 12. 2018. godine sa razdjela Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (planirana na pozicijama za smještaj i rekonstrukciju zgrade institucija Vlade FBiH), prenesena u Tekuću priču Vlade FBiH u iznosu od 18.950.000 KM i odobrena Sekretarijatu za isplatu temeljem zaključenog Ugovora i aneksa Ugovora;
- 7) Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte krajem 2014. godine stavljena je van snage, a nije donesena nova, što može značajno utjecati na primjenu određenih zakonskih propisa kod resornih ministarstava, u dijelu financijskog izvješćivanja o realizaciji i nadzoru nad implementacijom razvojno-investicijskih projekata;
- 8) Po prijedlogu Ministarstva prometa i komunikacija i temeljem mišljenja Ministarstva financija i Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije, Vlada FBiH je donijela odluku o davanju suglasnosti za otvaranje namjenskog projektnog računa Ministarstva prometa i komunikacija izvan Jedinog računa Riznice na koji je u prosincu 2018. godine preneseno 153.000.000 KM.

Uvažavajući navedeno, ne može se potvrditi da su Vlada FBiH i Ministarstvo financija dosljedno ispoštovali zakonsku proceduru vezano za planiranje i odobravanje sredstava po pojedinim proračunskim razdjelima za jedan broj proračunskih korisnika. Prezentirano Izvješće o izvršenju Proračuna nije sačinjeno sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH. Registar proračunskih korisnika je sačinjen na način da je prihvaćeno postojeće stanje, što u konačnici može utjecati na neracionalnost uporabe ljudskih i materijalnih resursa.

Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu nije sačinjeno sukladno sadržaju i klasifikaciji računa proračuna, jer ne sadrži sve informacije i podatke propisane člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH. Izvješće ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinog računa Riznice, početnom i krajnjem stanju imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama temeljem zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama danim tijekom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realiziranja preporuka revizije iz prethodne godine. U njemu nije navedena ni informacija o razvojno-investicijskim projektima i njihovom izvršenju, kao ni o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna otvorenih u okviru Jedinog registra računa. **Imajući u vidu navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo financija na adekvatan način izvijestilo Vladu FBiH o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ovakvim načinom izvješćivanja korisnici financijskih izvješća ne dobivaju jasnu sliku o izvršenju Proračuna FBiH, a ne daje se ni dovoljno informacija nadležnim organima i institucijama za praćenje namjenskog utroška javnih sredstava.**

Preporuke:

- **potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija u okviru nadležnosti poduzmu aktivnosti na otklanjanju utvrđenih nepravilnosti koje se odnose na planiranje, izvršenje i izvješćivanje Proračuna FBiH;**
- **Ministarstvo financija Registar proračunskih korisnika treba uskladiti sa Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH;**

- *dospjele obveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima potrebno je planirati i iskazati sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.*

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje iskazani su u iznosu od 2.412.917.070 KM, što je u odnosu na plan (2.882.661.837 KM) manje za 469.744.767 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.530.036.002 KM) manji su za 117.118.932 KM. Dan je tablični pregled ostvarenih prihoda i primitaka:

Naziv	Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2018. g.	Ostvareni prihodi i primici za 2018. godinu	Ostvareni prihodi i primici za 2017. godinu	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza (I+II+III+IV)	1.661.978.242	1.662.674.175	1.600.100.698	100	104
Prihodi od neizravnih poreza	1.594.356.622	1.577.669.663	1.524.473.931	99	103
Porez na dobit	67.521.620	84.968.827	75.573.677	126	112
Ostali porezi	100.000	34.590	46.671	35	74
Prihodi po temelju zaostalih obveza	0	1.095	6.419	-	17
II. Neporezni prihodi	607.683.595	495.290.316	519.692.850	82	95
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	465.953.366	388.145.136	384.038.165	83	101
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	126.456.262	93.691.849	121.724.415	74	77
Novčane kazne	15.273.967	13.453.331	13.930.270	88	97
III. Priljeni transferi i donacije	0	102.020	40.929	-	249
A Ukupno (I+II+III)	2.269.661.837	2.158.066.511	2.119.834.477	95	102
IV. Primici od prodaje stalnih sredstava		161.868	120.165.998	-	0
V. Primici od zaduživanja	613.000.000	254.688.691	290.035.527	42	88
Zajmovi primljeni kroz državu (MMF – Stand by aranžman)	227.000.000	194.393.542	0	86	-
Primici od inozemnog zaduživanja	0	308.742	203.645	-	152
Primici od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	26.000.000	19.986.407	29.999.154	77	67
Primici od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	360.000.000	40.000.000	259.832.728	11	15
B Financiranje (IV+V)	613.000.000	254.850.559	410.201.525	42	62
Ukupno (A+B)	2.882.661.837				
C Višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine	107.000.000				
Ukupno (A+B+C)	2.989.661.837	2.412.917.070	2.530.036.002	84	95

Prihodi i primici iskazani su u iznosu od 2.158.228.379 KM, a u strukturi istih najveći udio imaju porezni prihodi ostvareni u iznosu od 1.662.674.175 KM i neporezni prihodi od 607.683.595 KM (82% u odnosu na plan). U odnosu na prethodnu godinu porezni prihodi su veći za 4%. Neporezni prihodi u odnosu na prethodnu godinu manji su za 5%, dok su u odnosu na plan realizirani manje za 18% ili 112.392.184 KM. Imajući u vidu navedeno, ne možemo potvrditi da su nadležne institucije poduzimale sve potrebne aktivnosti za naplatu ovih prihoda.

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu od 254.688.691 KM, od čega su najznačajniji zajmovi putem MMF-a – Stand by aranžman i zaduženje od IBRD-a u iznosu od 194.393.542 KM, kratkoročnog zaduživanja od 40.000.000 KM temeljem emisija trezorskih zapisa i primici od dugoročnog zaduživanja temeljem emisije dugoročnih obveznica u iznosu od 19.986.407 KM.

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija poduzmu aktivnosti na tome da proračunski korisnici, koji u okviru svoje nadležnosti ostvaruju javne prihode, sukladno zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.421.291.342 KM, što je u odnosu na plan (2.989.661.837 KM) manje za 568.370.495 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.417.874.272 KM) manji su za 3.417.070 KM. Dan je tablični pregled ostvarenih rashoda i izdataka:

u KM

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2017. godinu	Index (3/2 x100)	Index (3/4x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Tekući rashodi	1.490.658.349	1.389.738.327	1.379.727.628	93	101	57
1.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	218.038.117	199.162.418	198.077.369	91	101	8
1.2. Doprinosi poslodavca	23.397.776	21.466.613	21.378.197	92	100	1
1.3. Izdaci za materijal i usluge	93.158.683	68.985.934	69.550.001	74	99	3
1.4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.031.151.245	1.003.860.587	992.870.357	97	101	41
1.5. Izdaci za kamate	124.912.528	96.262.775	97.851.704	77	98	4
2. Tekuća pričuva Vlade FBiH	5.155.000			0		0
3. Kapitalni izdaci	356.983.542	201.553.810	38.984.908	56	517	8
3.1. Nabava stalnih sredstava	47.282.542	33.057.296	15.079.909	70	219	1
3.2. Kapitalni transferi	309.701.000	168.496.514	23.904.999	54	705	7
4. Izdaci za finansijsku imovinu	20.450.000	15.860.640	2.661.700	78	596	1
4.1. Izdaci za kupovinu dionica	6.090.000	1.500.640	661.700	25	227	0
4.2. Ostala domaća pozajmljivanja	14.360.000	14.360.000	2.000.000	100	718	1
5. Otplate dugova	1.116.414.946	814.138.565	996.500.036	73	82	34
5.1. Vanjski dug	570.219.501	537.215.566	561.261.461	94	96	22
5.2. Domaća pozajmljivanja	480.000.000	219.976.879	400.379.528	46	55	9
5.3. Unutarnji dug	64.695.445	56.946.120	34.859.047	88	163	2
5.4. Izdane garancije	1.500.000	0	0	0		
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	2.989.661.837	2.421.291.342	2.417.874.272	81	100	100

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova djelatnika

Plaće i naknade troškova djelatnika iskazane su u iznosu od 199.162.418 KM, od čega se na bruto plaće i naknade odnosi 174.428.582 KM i na naknade troškova zaposlenih 24.733.837 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su veći za 1.085.049 KM.

Plaće i naknade troškova izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti Federacije BiH, državnih službenika i namještenika, zatvorskih policajaca – stražara i službenika sudske policije uređene su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.¹⁴ Osnovica za obračun plaća za djelatnike koja se primjenjivala u revidiranoj godini, kao i prethodne godine, iznosila je 315 KM. Prema Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu, na dan 31. 12. 2018. godine u federalnim institucijama bilo je uposleno 6.764 djelatnika, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 74.

Obračun plaća i naknada plaća djelatnika kod proračunskih korisnika koji su bili predmet revizije vršen je sukladno zakonskim i drugim propisima i unutarnjim aktima.

Naknade troškova djelatnika ostvarene su u iznosu od 24.733.837 KM. One se najvećim dijelom odnose na naknade za: topli obrok u iznosu od 12.049.954 KM, prijevoz na posao i sa posla od 4.925.732 KM, regres za godišnji odmor od 2.940.343 KM, otpremnine za odlazak u mirovinu od 1.096.793 KM, pomoći u slučaju smrti, težih i ostalih bolesti od 1.836.941 KM, odvojeni život od obitelji u iznosu od 927.309 KM, najam stanova od 523.421 KM, prijevoz u dane vikenda za državne službenike i savjetnike od 223.545 KM, naknade polaznicima Policijske akademije od 114.350 KM, kao i za troškove smještaja dužnosnika od 76.440 KM.

U okviru naknada troškova zaposlenih evidentirane su i naknade za prijevoz na posao i sa posla. Povjerenstvo za rješavanje statusnih pitanja članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika, odnosno

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10,20/17

Administrativno povjerenstvo oba doma Parlamenta, za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike, čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 km od sjedišta rada institucije, donosi rješenja o naknadi troškova prijevoza do mjesta prebivališta obitelji. Istim se ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza do mjesta prebivališta obitelji, do četiri puta mjesečno u visini cijene karte prijevoza u drumskom ili željezničkom prometu na relaciji koju koriste. Kod jednog broja korisnika koji su bili predmet revizije uočeno je da se navedena naknada za prijevoz korisnicima odvojenog života obračunava i isplaćuje svaki mjesec, uglavnom četiri puta mjesečno u visini cijene karte prijevoza u drumskom prometu na relaciji koju koriste. **Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća¹⁵ propisano je pravo na naknadu troškova prijevoza do mjesta prebivališta obitelji, do četiri puta mjesečno, ali istom nije uređen način uporabe navedenog prava, koji bi bio temelj za isplatu, što ima za posljedicu da je plaćan maksimalno odobreni iznos. S obzirom na to da je Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće¹⁶ državnim službenicima i namještenicima navedeno pravo ukinuto 2012. godine, a odredbe ove dvije uredbe u dijelu nisu usuglašene, ne možemo potvrditi temelj navedenih isplata.**

Preporuka:

- **potrebno je da Vlada FBiH preispita propise vezane za ostvarivanje prava naknade članovima Vlade FBiH, njihovim savjetnicima i izabranim dužnosnicima, koje nemaju karakter plaća, u dijelu ostvarivanja prava na naknade za prijevoz korisnicima odvojenog života.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 68.985.934 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 93.158.683 KM manje za 24.172.749 KM (26%). Vrsta i struktura navedenih izdataka prikazana je u sljedećoj tabeli:

KM

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2017. godinu	Index (3/2x 100)	Indeks (3/4x 100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Putni troškovi	3.010.550	2.393.050	2.461.753	79	97	3
2. Izdaci za energiju	6.127.810	5.246.579	5.293.518	86	99	8
3. Izdaci za komunikacije i kom. usluge	5.955.230	5.306.296	5.429.742	89	98	8
4. Nabava materijala i sitnog inventara	17.716.129	16.224.462	14.730.624	92	110	24
5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.291.480	2.252.424	1.973.363	68	114	3
6. Unajmljivanje imovine i opreme	8.941.953	7.700.518	8.127.781	86	95	11
7. Izdaci za tekuće održavanje	5.834.009	4.011.519	3.895.863	69	103	6
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni promet	2.380.123	1.311.719	1.513.221	55	87	2
9. Ugovorene druge i posebne usluge	39.901.399	24.539.367	26.124.136	62	94	36
UKUPNO	93.158.683	68.985.934	69.550.001	74	99	100

Izdaci za ugovorene usluge iskazani su u iznosu od 24.539.367 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.584.769 KM. U okviru navedenih izdataka najznačajniji iznosi se odnose na ugovore o djelu, naknade povjerenstvima, izdatke za hardverske usluge, troškove spora i zatezne kamate po sudskim sporovima.

Naknade temeljem ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu od 3.041.299 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 394.327 KM. Kao što je konstatirano u Izvješću, prethodne godine i u revidiranoj godini ugovori o djelu su se zaključivali za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu, odnosno za poslove koji opisom odgovaraju poslovima iz nadležnosti revidiranih institucija. Navedeno je pravdano nedostatkom potrebnog broja izvršitelja, kako bi se osigurao kontinuitet u radu i neodložnost obavljanja stručnih poslova. Ugovori su se sa izvršiteljima posla zaključivali u kontinuitetu (sa kraćim prekidima) tijekom cijele 2018. godine, a pojedini i više godina, temeljem pribavljene suglasnosti

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 87/10, 22/11,45/13 i 09/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 63/10, 22/11,66/11 i 51/12

Vlade FBiH. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu. **Imajući u vidu da bi se ugovori o djelu trebali zaključivati za obavljanje određenog ugovorenog jednokratnog posla i uzimajući u obzir da se iz godine u godinu ponavlja angažiranje fizičkih lica za obavljanje poslova putem ugovora o djelu, ne može se potvrditi opravdanost njihovog angažiranja. Smatramo da ugovori o djelu, zaključeni na ovakav način, predstavljaju netransparentan način zapošljavanja, što se ne može prihvatiti kada je u pitanju javni sektor. Popuna nedostajućeg kadra, neophodnog za poslovanje institucija, nije se provodila uz poštovanje odredbi Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Ugovori o djelu nisu zaključivani jednokratno i za obavljanje točno utvrđene vrste posla i zadatka, koji traje dok se ugovoreno djelo ne izvrši, nego kontinuirano tijekom cijele godine.**

Preporuke:

- **potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke predviđene zakonskim propisima, te da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba uraditi;**
- **za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta potrebno je da proračunski korisnici angažiranje izvršitelja vrše sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Naknade za rad stručnih povjerenstava i drugih radnih tijela iskazane su u neto iznosu od 2.071.225 KM, što je za 269.490 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Isplate se odnose na naknade članovima povjerenstava, formiranih sukladno Uredbi o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe,¹⁷ koje se isplaćuju iz proračunskih sredstava i naknade članovima povjerenstava, formiranih sukladno posebnim zakonskim propisima, a financiraju se od naplate usluga fizičkih i pravnih osoba za izvršene poslove po posebnim propisima i iz namjenskih sredstava. Provedenim revizijama proračunskih korisnika, kao i u prethodnom razdoblju konstatirana je nedosljedna primjena navedene Uredbe kod isplate naknade članovima povjerenstava za poslove iz nadležnosti proračunskih korisnika, te definiranja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade članovima radnih tijela. Ne možemo potvrditi opravdanost isplata naknada članovima povjerenstava koji su uposlenici institucija, a koji obavljaju poslove iz nadležnosti revidiranih institucija (javne nabave, slaganje arhivske građe, prijem djelatnika i sl.). Naglašavamo da članstvo u određenom radnom tijelu ne podrazumijeva obveznu isplatu naknade, jer je člankom 8., stavak 1. Uredbe isplata naknade uvjetovana obavljanjem poslova izvan radnog vremena, a što se ne može potvrditi u svim slučajevima u kojima je došlo do isplate.

Skrećemo pozornost na to da iako je određen broj povjerenstava formiran temeljem posebnih propisa, u njima se navodi da se radi o poslovima i zadacima koji su u nadležnosti ministarstava, te da bi trebali biti u okviru redovnih radnih zadataka (kao npr. povjerenstva formirana u Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu unutarnjih poslova).

Također, za poslove iz nadležnosti **Povjerenstva za administrativna pitanja i Povjerenstva za statusna pitanja** članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika – a koji se odnose na pripremu prijedloga rješenja o imenovanju, odnosno postavljenju rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada FBiH, na donošenje rješenja o plaćama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće za članove Vlade FBiH i ostale koje imenuje Vlada FBiH, na odlučivanje o dodjeli stanova za privremeni smještaj, donošenje pojedinačnih akata o pitanjima koja se odnose na stambenu problematiku iz nadležnosti Vlade FBiH, rješavanje u upravnom postupku o pitanjima iz nadležnosti Vlade FBiH i ostale poslove koji se zaključkom Vlade FBiH stave u nadležnost povjerenstva – smatramo da su to redoviti poslovi iz nadležnosti Vlade FBiH, sukladno Zakonu o Vladi FBiH i Poslovniku o radu Vlade FBiH, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost izvršenih isplata za ta povjerenstva.

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14,77/14,97/14 i 58/15

Izračun poreza i doprinosa članovima povjerenstva iz reda djelatnika nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak.¹⁸ Naime, naknade koje poslodavac isplaćuje djelatniku za njegovo angažiranje izvan radnog vremena na poslovima nesamostalne djelatnosti ili pretežno nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom temeljem nesamostalne djelatnosti iz članka 10., stavak 2., točka 3. navedenog Zakona i oporezuju se na način propisan člankom 27. istog Zakona.

Smatramo da se radi o obavljanju nesamostalne djelatnosti, imajući u vidu činjenice da se značajan dio poslova obavljao po uputama poslodavca, da su zaposlenici za obavljanje poslova koristili sredstva za rad poslodavca (poslovni prostor, opremu, uredski materijal i sl.), kao i da su zaposlenici koristili samo svoju sposobnost, a ne i svoja sredstva i materijal za rad.

Preporuke:

- **potrebno je da Vlada FBiH preispita Uredbu o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u cilju smanjenja izdvajanja proračunskih sredstava za naknade povjerenstvima čiji su članovi uposlenici proračunskih korisnika;**
- **potrebno je da Ministarstvo financija preispita dane upute koje se odnose na pitanje izračuna poreza i doprinosa na naknadu za rad članova povjerenstava.**

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 7.700.518 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 427.263 KM. Na unajmljivanje prostora i zgrada odnosi se 4.272.328 KM, od čega se na unajmljivanje poslovnih prostora za koje je zadužena Služba za zajedničke poslove organa i tijela odnosi 3.035.337 KM. Na ime unajmljivanja skladišta za uskladištenje robe utrošeno je 1.246.392 KM i najveći dio (95%) odnosi se na Federalnu direkciju robnih rezervi. Troškovi unajmljivanja opreme iskazani su u iznosu od 1.428.075 KM, a unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (licence) iskazano je u iznosu od 753.455 KM i evidentirano na poziciji Vlade FBiH.

Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je jedanaest ugovora o najmu, i to: za smještaj četiri ministarstva i tri druga proračunska korisnika (1.652.366 KM, najmodavac Unipromet d.d. Sarajevo), za Vladu Federacije BiH i druge institucije (82.609 KM, Ugovor za važio do 28. 2. 2018. godine), za Vladu Federacije BiH (278.265 KM za Ugovor od 1. 3. 2018. do 27. 9. 2018. godine, najmodavac Energoinvest d.d.), te šest proračunskih korisnika temeljem ugovora sa različitim najmodavcima (365.286 KM).

Temeljem tri ugovora o najmu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru (četiri ministarstva i Porezna uprava) iskazano je ukupno 656.810 KM.

U tijeku 2018. godine završen je dio aktivnosti po pitanju smještaja federalnih institucija, što se odnosi na smještaj Vlade Federacije BiH i dijela federalnih institucija u poslovnoj zgradi Energoinvesta d.d. Sarajevo, objekt „B“. Sukladno Zaključku Vlade Federacije BiH, Služba je provela postupak prikupljanja ponuda putem Poziva za izjašnjenje o slobodnom uredskom prostoru od cca 2.000 m² + prateći prostor, te garažni ili parking prostor za cca deset vozila u objektu i neposredno uz objekt, za potrebe alternativnog privremenog smještaja Vlade Federacije BiH, do rješavanja pitanja trajnog smještaja u Sarajevu, koji bi bili predmet zakupa. Radna grupa koju je formirala Vlada FBiH sačinila je Izvješće za analizu i pripremu za najam ili preuzimanje/kupovinu zgrade Energoinvesta d.d. Sarajevo za trajni smještaj federalnih organa i tijela u Sarajevu, na koji je mišljenje dalo Federalno pravobraniteljstvo, nakon čega je Vlada Federacije BiH donijela Odluku o zakupu poslovnog prostora. Na temelju Odluke o zakupu poslovnog prostora u Sarajevu za smještaj Vlade Federacije BiH i drugih organa i tijela Federacije BiH i Zaključka Vlade Federacije BiH od 27. 12. 2017. godine, Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH je u ime Vlade Federacije BiH zaključila Ugovor o zakupu poslovnog prostora u poslovnoj zgradi Energoinvesta, objekt „B“, Ulica Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo. Predmet zakupa je poslovni prostor ukupne površine od 2.300,60 m², po cijeni od 17,55 KM/m² sa uračunatim PDV-om, što mjesečno iznosi 40.376 KM. Služba je u ime Vlade Federacije zaključila i Aneks 1. na dan 16. 4. 2018. godine kojim se prvobitni Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključuje na određeno vrijeme, od 2. 6. 2018. godine do 31. 12. 2020. godine.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

Tijekom 2018. godine (9. 10. 2018. godine) zaključen je sporazumni raskid Ugovora o zakupu poslovnog prostora između Energoinvesta d.d. i Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH u ime Vlade Federacije BiH i ugovorne strane su 29. 8. 2018. godine zaključile Ugovor o kupoprodaji zgrade za trajni smještaj Vlade Federacije BiH. Predmet kupoprodaje bile su i nekretnine povodom kojih je zaključen Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 10. 1. 2018. godine.

Izdaci za gorivo, autogume, održavanje i osiguranje vozila iskazani su u iznosu od 3.307.850 KM, od čega na gorivo odnosi 1.900.438 KM, na autogume 191.555 KM, na održavanje vozila 803.184 KM i na osiguranje vozila 412.673 KM. Kao i prethodne godine, konstatirano je da se Uredba o uvjetima i načinu uporabe službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i unutarnji pravilnici o uporabi službenih putničkih automobila kod jednog broja proračunskih korisnika nisu primjenjivali. Također, fakturirane cijene za isporučeno gorivo na isti dan bile su različite, u zavisnosti od toga na kojoj je benzinskoj crpki izabranog dobavljača gorivo točno, što nije sukladno sačinjenim ugovorima. Temeljem navedenog utvrđeno je da nisu uspostavljene adekvatne kontrole, odnosno nadzor nad korištenjem istih.

Preporuka:

- **potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji s Ministarstvom financija i proračunskim korisnicima, uspostavi kontrolne aktivnosti kod uporabe i korištenja službenih vozila.**

Izdaci za fiksne, mobilne telefone i internetske usluge iskazani su u iznosu od 2.250.848 KM, od čega se na usluge mobilne telefonije odnosi 628.406 KM. Zaključkom Vlade FBiH definirano je pravo uporabe službenih telefona i utvrđeni mjesečni iznosi potrošnje za rukovoditelje federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija (do 150 KM) i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (do 50 KM). Generalni sekretarijat Vlade FBiH je u 2017. godini internim aktom ograničio troškove uporabe službenog telefona za premijera i tajnika Vlade FBiH, ali nije izmijenjen Zaključak u dijelu utvrđivanja ograničenja za sve članove Vlade FBiH. **Uporaba telefona za ministre nije limitirana, a Zaključkom nisu obuhvaćeni savjetnici premijera Vlade FBiH i savjetnici ministara.**

Preporuka:

- **potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu limitiranja potrošnje za ministre i savjetnike.**

Putni troškovi iskazani su u iznosu od 2.393.050 KM, od čega se na troškove u zemlji odnosi 1.526.765 KM, a na troškove u inozemstvu 748.828 KM. Način, postupak ostvarivanja i visina naknade troškova za službena putovanja regulirani su Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.¹⁹

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 438.380 KM. Kod određenih proračunskih korisnika utvrđeno je da unutarnji akti nisu sukladni Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama, koju je usvojila Vlada FBiH, da istim nisu propisani limiti, odnosno gornja granica do koje korisnici imaju pravo na stvaranje izdataka za reprezentaciju. S obzirom na navedeno, konstatirano je da pojedini proračunski korisnici nisu uspostavili adekvatnu kontrolu ovih troškova, te da nije postupljeno sukladno navedenoj Uredbi.

Preporuka:

- **potrebno je da Vlada FBiH osigura primjenu Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja i Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama svih proračunskih korisnika.**

---

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 44/16, 50/16

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi (grantovi) i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.003.860.588 KM i u ukupnim rashodima Proračuna FBiH za 2018. godinu sudjeluju 41%. U odnosu na prethodnu godinu viši su za 1% ili 10.990.231 KM, a u odnosu na plan manji su za 2%.

U tabličnom pregledu dani su iznosi i procentualni udio pojedinih tekućih transfera prema računovodstvenoj klasifikaciji:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2017. godinu	Index (3/2x100)	Index (3/4x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.031.151.245	1.003.860.588	992.870.357	97	101	100
Tekući transferi drugim razinama vlasti	380.322.491	375.139.027	351.506.849	99	106	37
Tekući transferi pojedincima	471.305.000	468.290.480	468.504.631	99	100	47
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	21.473.200	20.357.637	23.115.808	95	88	2
Potpore javnim poduzećima	47.147.159	45.043.964	39.095.660	96	115	4
Potpore privatnim poduz. i poduzetnicima	78.130.000	76.115.225	93.090.843	97	82	8
Tekući transferi u inozemstvo		865.024	2.112.313		41	0
Drugi tek. rashodi (izvršne sudske presude)	32.773.395	18.049.231	15.444.253	55	86	2

Najznačajnija sredstva tekućih transfera realizirana su putem Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, u ukupnom iznosu od 749.367.747 KM, što predstavlja 75% realiziranih tekućih transfera, čija je raspodjela sredstava utvrđena zakonskim propisima. Navedena sredstva su se doznavačavala krajnjim korisnicima putem redovnih mjesečnih tranši.

Obavljenom revizijom tekućih transfera revidiranih proračunskih korisnika utvrđeno je sljedeće:

- 1) Proces planiranja i odobravanja sredstava nije u svim slučajevima proveden sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i članku 37. Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, što se najvećim dijelom odnosi na utvrđivanje jasnih i mjerljivih kriterija za raspodjelu sredstava, a što je utjecalo na način realizacije tekućih transfera i iznos utrošenih sredstava;
- 2) Pojedini *lex specialis* zakonima utvrđeno je financiranje određenih područja iz Proračuna FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se planiraju i realno mogu izdvojiti iz Proračuna FBiH (financiranje Federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda – poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; potpore javnim poduzećima, od kojih se najznačajniji dio odnosi na JP Željeznice Federacije BiH, te braniteljsko-invalidsku zaštitu). Člankom 105. Zakona o proračunima u FBiH utvrđeno je da će se, u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti s navedenim zakonom, primjenjivati Zakon o proračunima u FBiH. Ovi problemi su prisutni već duži niz godina, zbog čega se može zaključiti da nije izvršena adekvatna procjena utjecaja pojedinih zakona i propisa na Proračun FBiH, pa bi trebalo pokrenuti njihove izmjene i dopune, te ih uskladiti sa Zakonom o proračunima u FBiH;
- 3) Programi utroška sredstava nisu pravodobno doneseni, njihova realizacija je u značajnom iznosu izvršena u posljednjem kvartalu fiskalne godine, što je utjecalo na pravovremenost nadzora nad namjenskim utroškom doznanih sredstava (Ministarstvo kulture i sporta i Ministarstvo okoliša i turizma);
- 4) Pojedini proračunski korisnici koji su bili predmet revizije nisu osigurali javno objavljivanje o dodijeljenim sredstvima transfera, kako korisnika tako i dodijeljenih iznosa (Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica);
- 5) Sredstva tekućih transfera se planiraju i odobravaju, a da nije utvrđena zakonska obveza financiranja istih iz Proračuna FBiH (transferi neprofitnim organizacijama, udruženjima, političkim strankama i drugi realizirani transferi putem Parlamenta FBiH, predsjednika FBiH i dva dopredsjednika FBiH,

Vlade FBiH, Ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva okoliša i turizma, Ministarstva financija i Ministarstva kulture i sporta);

- 6) Nije uspostavljen odgovarajući nadzor i izvješćivanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava – nadležna ministarstva – Ministarstvo financija – Vlada FBiH – Parlament FBiH;
- 7) Nadležni organi i institucije ne vrše procjenu rezultata i efekata dodijeljenih transfera;
- 8) Nije uspostavljena sveobuhvatna i adekvatna baza podataka korisnika tekućih transfera (braniteljsko-invalidska zaštita, socijalna zaštita, oblast raseljenih osoba i izbjeglica, razvoj, poduzetništvo i obrt, okoliš i turizam i druga područja), tako da se financiranje pojedinih oblasti, programa i projekata na federalnoj razini (horizontalno) vrši istovremeno od strane dva ili više proračunskih korisnika, ali i sa viših i nižih razina vlasti (vertikalno);
- 9) Kao i prethodnih godina, prilikom planiranja transfera i donošenja programa utroška po pojedinim transferima, u okviru istih planirana su takozvana interventna sredstva ili sredstva pričuve, koja se raspodjeljuju po odlukama rukovodilaca proračunskih korisnika, a da nije osigurana transparentnost i kriteriji raspodjele koji bi bili temelj za visinu dodijeljenih sredstava.

Preporuke:

- **blagovremeno predlagati programe utroška sredstava transfera kako bi se realizirali u godini za koju su i planirani;**
- **sukladno nadležnostima, potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji s resornim ministarstvima, poduzme aktivnosti na prijedlogu izmjena i dopuna zakonskih propisa koji reguliraju financiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, potpore javnim poduzećima i braniteljsko-invalidskoj zaštiti;**
- **programima o utrošku sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definirati svrhu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati kontrolu nad utroškom ovih sredstava;**
- **potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija poduzmu mjere za ocjenu opravdanosti financiranja transfera koji nemaju zakonsku utemeljenost;**
- **programima utroška sredstava precizirati svrhu i način korištenja i izvješćivanja o utrošku, sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.**

Strukturu izvršenja tekućih transfera po namjeni dajemo u sljedećoj tabeli:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2018. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2017. godinu	Index (3/2x100)	Index (3/4x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.031.151.245	1.003.860.587	992.870.357	97	101	100
Tekući transferi u oblasti socijalnih prava	769.013.677	762.743.347	714.867.065	99	102	76
Tekući transferi – poticajna sredstva	78.130.000	76.115.225	93.090.844	97	82	8
Tekući transferi – subvencije	47.147.159	45.043.964	39.095.660	96	115	4
Tekući transferi – grant (nepovratna) sredstva	98.587.014	98.706.917	113.202.580	100	107	10
Tekući transfer za financ. obveza Proračuna FBiH	32.773.395	18.049.230	27.328.185	55	117	2
Tekući transfer iz namjenskih sredstava	5.500.000	3.201.904	5.286.023	58	61	0

6.1.2.3.1 Tekući transferi iz oblasti socijalnih prava

Tekući transferi iz oblasti socijalnih prava realizirani su u okviru planiranog proračuna i utvrđeni Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakonom o mirovinskom i invalidskom osiguranju i Zakonom o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata. Iako bi trebala imati tendenciju smanjenja, iz godine u godinu ova izdvajanja se povećavaju i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 0,77%. Sredstva se realiziraju preko Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i doznačavaju krajnjim korisnicima putem redovnih mjesečnih tranši. Doznačena sredstva iz oblasti socijalnih prava najvećim dijelom odnose se na:

• Transfer za MIO	260.796.344 KM
• Transfer civilnim žrtvama rata	25.127.938 KM
• Transfer za invalidnine	279.522.223 KM
• Implementacija Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja	15.304.071 KM
• Transfer za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi	139.747.515 KM
• Transferi za raseljene osobe i izbjeglice	21.097.207 KM
• Ostali transferi temeljem prava braniteljsko-invalidske zaštite	14.711.514 KM
UKUPNO:	756.306.812 KM

Transfer Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod za MIO) izvršen je u iznosu od 260.796.344 KM, a odnosi se na pokriće dijela mirovina po temelju priznatog posebnog staža iz članka 36. Zakona o MIO (136.286.788 KM), transfer po temelju Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata (67.928.022 KM), verificiranje duga prema Zavodu za MIO (18.097.988 KM), prava boraca i članova njihovih porodica (14.181.032 KM), prava demobiliziranih boraca i članova njihovih porodica (13.049.070 KM), minimalne mirovine (5.926.887 KM), preuzete obveze pripadnika bivše JNA iz članka 129. Zakona o MIO (3.741.079 KM), transfer po temelju Zakona o službi u Vojsci FBiH (1.482.889 KM) i plaćene kamate na revolving kredit (102.589 KM). Revizijom je konstatirano da je Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje **za sredstva po temelju Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata** ispostavio fakture u iznosu od 71.849.972 KM, pa više stvorene obveze, koje nisu iskazane na bilančnim pozicijama iznose 3.921.950 KM. Također, utvrdili smo da se više stvorene obveze odnose i na sredstva za **obiteljske mirovine iza poginulog borca – šehida po članku 70., stav 9) i 71., stav 8) Zakona o MIO** u iznosu od 1.760.907 KM i da ista nisu predviđena u Proračunu FBiH za 2018. godinu. **Utvrđili smo da Ministarstvo nije uspostavilo adekvatnu pomoćnu evidenciju korisnika i prava po korisnicima koja se isplaćuju putem Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, te nije u mogućnosti da zaprimljene podatke adekvatno usporedi i utvrdi eventualna odstupanja. Vezano za kontrolu zahtjeva za osiguranje sredstava, utvrdili smo da se ne postupa sukladno donesenoj Mapi procesa, te da ista nije dovoljna u dijelu kontrole prava i promjena u pravu svakog korisnika, što može imati za posljedicu nezakonito korištenje prava, kao i odlijevanje proračunskih sredstava, zbog čega je bitno uspostaviti automatsku kontrolu u okviru softverskog rješenja.**

Preporuka:

- **rashode i izdatke priznavati na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze), u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.**

Transfer za invalidnine, prema podacima Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, doznačen je za 85.629 korisnika, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.405 korisnika ovog prava. Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji,²⁰ utvrđeno je da će se visina osnovice usklađivati sa odredbama Zakona o proračunima u FBiH, a da će se za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada primjenjivati koeficijent sukladno navedenom Zakonu, temeljem čega je za 2018. godinu izvršeno usklađivanje i primjenjivana je osnovica od 867,50 KM sa koeficijentom za izračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnika braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH (invalidnina) od 0,979736, što je uvećanje od 1,5% u odnosu na prethodnu godinu. Sukladno Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem navedenog Zakona i propisa donesenih temeljem istog, izdaje instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava za ostvarivanje prava po ovom Zakonu. Izračun invalidnina u 2018. godini vršio se putem novog Informacionog sustava za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (ISVDV).

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17

Transfer za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi realizira se preko Ministarstva rada i socijalne politike i odnosi se na tekuće obveze iz 2018. godine, utvrđene Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom²¹ i izmjenama i dopunama istog. Sredstva za ostvarivanje ovih prava se osiguravaju u Proračunu FBiH, a osnovica za obračun mjesečnih novčanih primanja od 274,40 KM utvrđena je Izmjenama i dopunama Zakona u 2016. godini. Broj korisnika sredstava ovog transfera u prosincu 2018. godine u odnosu na prosinac 2017. godine povećan je sa 44.046 na 44.251, dok je broj rješenja o ostvarivanju prava sa 47.084 smanjen na 46.784 KM. Zbog neblagovremenog utvrđivanja činjenice o smrti korisnika, dešava se da se neutemeljeno nastavi isplata novčanih primanja, za što Ministarstvo kontinuirano poduzima aktivnosti na povratu tih sredstava, te je prvostupanjskim organima dostavljalo upute o postupanju u smislu da i oni pribavljaju informacije o smrti, donose rješenja o prestanku prava, te blokiraju pravovremeno karticu isplate po saznanju. Kao rezultat poduzetih aktivnosti, u 2018. godini je izvršen povrat sredstava na Jedinstveni račun Riznice u iznosu od 519.919 KM, dok su tražbine koje se nisu mogle naplatiti za 539 korisnika iznosile 695.064 KM i evidentirane su na poziciji ostale tražbine.

Transfer civilnim žrtvama rata realizira se preko Ministarstva rada i socijalne politike. Korisnici prava ostvaruju naknadu sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom. Osnovica za izračun iznosi 70% od osnovice utvrđene federalnim propisima o pravima branitelja i članova njihovih obitelji i usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za navedene korisnike. Odlukom o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnika braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH za 2018. godinu uvećan je koeficijent za obračune na 0,979736, što je rezultiralo i povećanjem osnovice za 2018. godinu na 594,94 KM (867,50 KM x 0,979736 x 70%).

Za realizaciju ovih sredstava doneseno je Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava,²² koje općinske službe nisu primjenjivale u dijelu da se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika unose u bazu podataka i da se u roku od 15 dana sa dokaznom dokumentacijom dostave nadležnim kantonalnim organima. Posljedica toga jeste isplata sredstava iz federalnog proračuna i onim korisnicima koji su ta prava izgubili. Ministarstvo je poduzimalo sve potrebne mjere i aktivnosti na povratu ovih sredstava. Povrat sredstava nije vršen na način da se ona vraćaju u Proračun FBiH, već se umanjuju obveze prema kantonima za tekući mjesec za iznos više isplaćenih sredstava u prethodnom razdoblju. Način povrata ovih sredstava nije uređen propisima.

Ove aktivnosti provode se kontinuirano i rezultat poduzetih aktivnosti u 2018. godini jeste povrat sredstava u iznosu od 107.312 KM. Za preostali iznos tražbina u iznosu od 92.881 KM poduzete su aktivnosti za povrat sredstava ili se vrši povrat u ratama, a za tri korisnika u tijeku je sudski spor u vrijednosti od 69.956 KM.

Transferi raseljenim osobama, povratnicima i izbjeglicama iskazani su u iznosu od 21.097.207 KM, a odnose se na transfere za raseljene osobe i povratnike (16.098.896 KM), zajedničke međuentitetske, općinske projekte i projekte sa nevladinim organizacijama (1.999.113 KM) i programe podrške razvoja održivosti povratka u RS (2.999.198 KM). Plan povratka, obnove, gradnje i razvoja održivog povratka za 2018. godinu je na prijedlog Ministarstva usvojila Vlada FBiH. U Planu je navedeno da je u cilju realizacije Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za BiH i Revidirane strategije za njegovu provedbu neophodno nastaviti aktivnosti na osiguranju pretpostavki za povratak i njegovu održivost. Temeljne pretpostavke u realizaciji navedenog cilja su obnova devastiranog stambenog fonda, ekonomska održivost, ruralni razvoj, obnova infrastrukture u povratničkim naseljima i reintegracija povratnika u lokalnu zajednicu. Planom monitoringa i kontrole namjenskog utroška sredstava realiziranih u 2018. godini obuhvaćeno je 138 klijenata za korisnike Programa podrške investicijskim projektima u cilju zapošljavanja povratnika, Programa zapošljavanja povratnika u maloj privredi i Programa podrške razvoju start up (početnog biznisa) povratnika, koji se redovno prate sukladno trajanju ugovora. Za monitoring realizacije projekata održivosti povratka u 2017. i 2018. godini ministar

---

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 14/09

²² „Sl. novine FBiH“, br. 55/06

je imenovao četiri povjerenstva. Konstatirali smo da se evidencija korisnika kojima su dodijeljena sredstva prati na godišnjoj razini i da Ministarstvo objavljuje preliminarne i konačne liste potencijalnih korisnika sredstava po programima. Realizacija sredstava transfera iskazuje se po programima i provedenim mjerama, u ukupnom iznosu i broju korisnika. Međutim, nisu objavljene odluke po korisnicima sredstava i iznosima dodijeljenih sredstava, čime nije osigurana potpuna transparentnost dodjele sredstava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.

Transfer pojedincima za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja²³ realiziran je u iznosu od 15.304.071 KM. Prema podacima, broj korisnika u prosincu 2018. godine (4.871) manji je za 81 u odnosu na siječanj iste godine (4.952). Vlada FBiH je 12. 4. 2018. godine donijela Odluku o utvrđivanju osnovice za isplatu mjesečnih novčanih naknada dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji u 2018. godini u iznosu od 641,66 KM i Odluku o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu ovih mjesečnih naknada od 0,979727. Uvidom u bazu podataka – likvidacione kartone korisnika novčanog dodatka, konstatovano je da su na njima evidentirani obračunati iznosi, isplate, kao i povrati sredstava za koje su izvršene uplate u 2018. i 2017. godini. Nisu preuzeti podaci iz stare baze podataka i nisu evidentirani povrati iz prethodnih godina. Stanje iskazano u pomoćnim evidencijama odgovara stanju iskazanom u Glavnoj knjizi.

Shodno navedenom, pojedinim *lex specialis* zakonima utvrđeno je financiranje određenih područja iz Proračuna FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se planiraju i realno mogu izdvojiti iz Proračuna FBiH (financiranje Federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda – poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; potpore javnim poduzećima, od kojih se najznačajniji dio odnosi na JP Željeznice Federacije BiH, te braniteljsko-invalidsku zaštitu). Člankom 105. Zakona o proračunima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti s ovim zakonom, primjenjivat će se Zakon o proračunima u FBiH. Također, nije uspostavljena sveobuhvatna i adekvatna baza podataka korisnika tekućih transfera (braniteljsko-invalidska zaštita, socijalna zaštita, oblast raseljenih osoba i izbjeglica, razvoj, poduzetništvo i obrt, okoliš i turizam i druga područja), tako da se financiranje pojedinih oblasti, programa i projekata na federalnoj razini (horizontalno) vrši istovremeno od strane dva ili više proračunskih korisnika, ali i sa viših i nižih razina vlasti (vertikalno).

6.1.2.3.2 Tekući transferi – poticajna sredstva

Tekući transferi – poticajna sredstva iskazani su u iznosu od 76.115.225 KM. Oni u ukupnom izvršenju tekućih transfera sudjeluju sa 8%, a u odnosu na plan ostvareni su 97%. Realizirani su preko Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (71.676.691 KM), Ministarstva razvoja poduzetništva i obrta (3.438.534 KM) i Ministarstva energije, rudarstva i industrije (1.000.000 KM).

Poticaji za poljoprivredu izvršeni su u iznosu od 58.015.315 KM, temeljem Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju,²⁴ Programa utroška sredstava koji usvaja Vlada FBiH i provedbenih propisa za svaki pojedini model podrške kojim su detaljnije propisani uvjeti i način realizacije sredstava. Podrške obuhvaćaju modele poticanja poljoprivredne proizvodnje, kapitalnih ulaganja, ruralnog razvoja, podrške dohotku i ostalih vrsta podrški. Dodatkom II Zakona o novčanim podrškama propisana je minimalna količina za svaku mjeru unutar modela proizvodnje, a Programom podrški za 2018. godinu propisana je maksimalna poticajna količina. **Programom nisu definirani iznosi po pojedinim mjerama podrški, nego je samo iskazan ukupan iznos za biljnu i ukupan iznos za animalnu proizvodnju.** Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo na koji način se prate pojedine proizvodnje, utvrđuju količine i poticajne cijene, što ima za posljedicu konstantno stvaranje obveza u većem iznosu od iznosa odobrenog Proračunom FBiH. Programom podrški je, za svaku mjeru poticaja unutar modela poticaja proizvodnji, utvrđena poticajna cijena po jedinici mjere. Cijene se u razdoblju 2015.-2017. godine nisu mijenjale, osim za cijenu mlijeka koja je u 2016. godini sa 0,30 KM smanjena na 0,28 KM po litru. Programom za 2018. godinu izvršeno je umanjeње svih cijena po jedinici mjere za biljnu i animalnu proizvodnju. Članom 10. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 42/10

ruralnom razvoju propisano je da će se visina sredstava za podršku pojedinom klijentu srazmjerno smanjiti ako ukupni zahtjevi za podršku po modelu poticaja proizvodnji premaše maksimalno poticanu količinu. Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji za najveći dio proizvodnji propisano je da kantonalno ministarstvo do 20. 10. tekuće godine dostavlja Ministarstvu zahtjev i obračun, dok se za proizvodnju svježeg mlijeka zahtjev sa objedinjenom obračunskom tabelom u pisanoj formi dostavlja najkasnije do 25. dana u mjesecu za prethodni kvartal. **S obzirom na to da Ministarstvo kontinuirano na kraju svake godine u sljedeću godinu prenosi nerealizirane zahtjeve, ne može se potvrditi opravdanost da se član 10. navedenog Zakona primjenjuje kako je i propisano. Ministarstvo stvara obveze iznad visine sredstava koja su Proračunom FBiH odobrena za navedene namjene, te su nerealizirane obveze temeljem biljne i animalne proizvodnje na dan 31. 12. 2018. godine za 3.096 zahtjeva iznosile 7.766.886 KM i iskazane su u pomoćnim i izvanbilančnim evidencijama. Navedeno potvrđuje da maksimalno poticane količine nisu usklađene sa sredstvima odobrenim Proračunom FBiH, niti Ministarstvo kontinuirano vrši usklađivanje poticajnih cijena u cilju postupanja sukladno članku 10. navedenog Zakona.**

S obzirom na to da je Programom utroška sredstava po modelu podrške proizvodnji za 2018. godinu, za biljnu i animalnu proizvodnju, pristiglo 26.487 zahtjeva, konstatirano je da je kontrola od strane kantonalnih poljoprivrednih inspekcija i Federalne uprave za inspekcijske poslove obavljena samo na temelju 293 zahtjeva klijenta ili 1%, te se ne može potvrditi da je uspostavljen nadzor i kontrola sukladno Zakonu o novčanim podrškama.

Transfer za financiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja iskazan je u iznosu od 561.897 KM. Sredstva se osiguravaju u proračunu Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, a realiziraju se putem Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje. Člankom 8. Uredbe o poticanju zapošljavanja predviđeno je da poslodavac koji zaposli nezaposlenu osobu i osoba koja se sama zapošljava, neovisno o stupnju stručne spreme na razdoblje od 12 mjeseci, ima pravo na refundiranje, odnosno subvenciju za obavljanje djelatnosti, u iznosu koji odgovara ukupnom iznosu najniže plaće u Federaciji BiH sa pripadajućim doprinosima, uključujući i porez na dohodak (preračunato 578 KM mjesečno po osobi, ukupno za godinu dana 6.936 KM). Propisano je da radni odnos djelatnika koji se zapošljavaju i osoba koje se same zapošljavaju uz subvencioniranje, traje koliko i razdoblje za koje se osigurava subvencija, odnosno maksimalno još godinu dana nakon isteka subvencije. Na temelju prezentiranih dokaza, kantonalne službe za zapošljavanje sačinjavale su izvješća o ispunjavanju uvjeta za isplatu i dostavljale Federalnom zavodu, koji je ista sublimirao i prosljeđivao Ministarstvu na dalji postupak, radi refundiranja sredstava za protekli mjesec. **Konstatirali smo da su Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje za navedene namjene imale na raspolaganju 25.729.820 KM iz prethodnog razdoblja, te ne možemo potvrditi opravdanost odobravanja sredstava u revidiranoj godini. S obzirom na navedeno, a kako je određenom broju poslodavaca zbog nepoštivanja zaključenih ugovora utvrđena obveza povrata sredstava, može se zaključiti da se Program utroška sredstava ne realizira sukladno planiranoj dinamici, te da Ministarstvo i institucije u čijoj je nadležnosti realizacija sredstava transfera ne poduzimaju adekvatne mjere.**

Subvencije privatnim poduzećima Ministarstva energije, rudarstva i industrije iskazane su u iznosu od 1.000.000 KM. Programom utroška sredstava predviđeno je da se sredstva odobravaju privatnim poduzećima i poduzetnicima za uplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje djelatnicima koji ostvaruju uvjete za mirovinu do kraja proračunske 2018. godine (doprinosi za zdravstveno osiguranje i za nezaposlene u obvezi je platiti poslodavac). Sredstva su odobrena za „Konjuh“ d.d. – u stečaju Živinice u iznosu od 145.487 KM (umirovljenje 21 djelatnika), „Olimp“ d.d. Gračanica u iznosu od 148.525 KM (umirovljenje 10 djelatnika), „Remontmontaža“ d.d. Tuzla u iznosu od 68.748 KM (umirovljenje 11 djelatnika), „Rudstroj“ d.d. – u stečaju Kakanj u iznosu od 142.670 KM (umirovljenje 9 djelatnika), „Krivaja-Mebel“ d.o.o. – u stečaju Zavidovići u iznosu od 149.320 KM (umirovljenje 68 djelatnika), „Fortuna“ d.d. – u stečaju Gračanica u iznosu od 142.203 KM (umirovljenje 12 djelatnika), „IRM Company“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 21.361 KM (umirovljenje 7 djelatnika) i „Rudarinvest“ d.o.o. – u stečaju Banovići u iznosu od 93.969 KM (umirovljenje 5 djelatnika). Ugovori s korisnicima sredstava su

zaključeni 26. 10. 2018. godine i u njima je definirana obveza korisnika sredstava da u roku od najkasnije tri mjeseca od dana uplate sredstava dostave Ministarstvu uvjerenje izdano od Porezne uprave FBiH da su sredstva utrošena za definirane namjene. U slučaju da korisnik sredstava ne postupi sukladno odredbama zaključenih ugovora, Ministarstvo je u obvezi dati nalog Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje da izvrši povrat sredstava na račun Proračuna FBiH. Odobrena sredstva su doznačena na račun Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje u razdoblju od 15. 11. 2018. godine do 25. 1. 2019. godine. **U propisanom roku četiri korisnika sredstava nisu dostavila uvjerenje Porezne uprave FBiH kojima se dokazuje da su za osobe navedene u uvjerenju izmirene sve obveze radi odlaska u mirovinu. Ministarstvo nije dalo nalog Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje da izvrši povrat odobrenih sredstava u Proračun FBiH za korisnike koji nisu izmirili obveze uplate doprinosa definirane u potpisanim ugovorima.**

6.1.2.3.3 Tekući transferi – subvencije

Tekući transferi – subvencije, koji se doznačavaju poduzećima i poduzetnicima, iskazani su u iznosu od 45.043.964 KM, što je 4% od ukupnog izvršenja tekućih transfera, a u odnosu na plan ostvareni su 96%. Ovi transferi su realizirani putem Ministarstva prometa i komunikacija (29.860.000 KM), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (12.866.607 KM) i Ministarstva rada i socijalne politike (2.317.357 KM). Prilikom realizacije, nadzora i izvješćivanja ovih transfera, konstatirani su propusti koji se najvećim dijelom odnose na: nedosljednu primjenu zakonskih propisa u stvaranju preduvjeta za financiranje, pravovremeno zaključivanje ugovora s korisnicima, uspostavljanje adekvatnog nadzora i izvješćivanje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

Transfer JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo iskazan je u iznosu od 22.000.000 KM. Proračunom FBiH odobravala su se i doznačavala sredstva koja nisu bila dovoljna u odnosu na stvarne troškove JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, zbog čega se Zakon o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog saobraćaja provodio samo djelomično. Temelj za utvrđivanje elemenata u ugovoru su godišnji i petogodišnji planovi. S tim u vezi, Vlada FBiH je 13. 11. 2014. godine donijela Odluku kojom je dana suglasnost za usvajanje Plana financijskih sredstava za namjenu financiranja željezničke infrastrukture za razdoblje 2014.-2018. godine, kojom su u tom razdoblju predviđena sredstva u godišnjim iznosima, u rasponu od 64.199.213 KM do 68.622.836 KM, pri čemu je za 2018. godinu predviđeno 66.624.340 KM. Parlament FBiH nije dao suglasnost na navedenu Odluku. Od ukupno odobrenih sredstava u iznosu od 22.000.000 KM, iznos od 21.340.000 KM raspoređen je poduzeću Željeznice FBiH, i to: 19.300.000 KM za financiranje željezničke infrastrukture; 2.000.000 KM za sufinanciranje obavljanja usluga željezničkog i putničkog saobraćaja; 100.000 KM za sufinanciranje obavljanja usluga željezničkog kombiniranog saobraćaja i 600.000 KM namijenjeno je Bosanskohercegovačkoj željezničkoj javnoj korporaciji (BHŽJK), kao učešće FBiH u njenom financiranju. Izvješće o financiranju održavanja željezničke infrastrukture za 2018. godinu Željeznice FBiH nisu dostavile u ugovorenom roku. Navedeno poduzeće je dostavilo Informaciju uz dokaz o namjenskom utrošku, a u njoj je navedeno da je pokrenuta procedura povećanja državnog kapitala za doznačeni iznos sredstava. Ministarstvo nije ostvarilo potreban, potpun i adekvatan nadzor ni nad utroškom sredstava tekućih transfera, radi čega ne možemo potvrditi da su ona u potpunosti namjenski utrošena.

Za unapređenje avioprometa u Federaciji BiH doznačeno je 1.860.000 KM, i to za: JP „Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar“ d.o.o. (930.000 KM) i JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ d.o.o. (930.000 KM). Od navedenog iznosa po 500.000 KM za oba aerodroma odobreno je za subvencioniranje redovnih aerodromskih linija, što će se koristiti za pokrivanje troškova avioprijevoznika radi rentabilnosti i kontinuiteta. Ministarstvo je s ovim poduzećima zaključilo ugovore o prijenosu sredstava i izvješćivanju o utrošenim sredstvima. Programima utroška sredstava transfera nije utvrđen način i rokovi izvješćivanja sukladno članku 37., stavak (2) Zakona o izvršavanju Proračuna u FBiH za 2018. godinu. JP „Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar“ d.o.o. je Izvješće o utrošku sredstava u iznosu od 430.000 KM dostavilo 14. 3. 2019. godine, s Odlukom Nadzornog odbora o usvajanju istog, nakon urgencije Ministarstva. U njemu su pravdani, između ostalih, i troškovi koji nisu odobreni Odlukom o usvajanju programa utroška utvrđenog Proračunom za 2018. godinu, a samim

tim sredstva nisu u cjelini utrošena za utvrđene namjene. JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ d.o.o. je Izvješće o utrošku sredstava u iznosu od 430.000 KM, sa pratećom dokumentacijom, dostavilo 4. 3. 2019. godine uz Odluku o usvajanju Izvješća od Nadzornog odbora. Tu su navedene zbirne pozicije utrošenih sredstava. Nije dostavljeno Izvješće o utrošku sredstava u iznosu od 500.000 KM za pokrivanje troškova avioprijevoznika radi rentabilnosti i kontinuiteta, sukladno zaključenom ugovoru, nego je dostavljeno Izvješće o statusu projekta uspostave avionske linije na relaciji Tuzla – London, u kojem se navodi da je projekat u pripreмноj fazi, što nije sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH. Odlukama o usvajanju programa utroška transfera nije utvrđen način i rokovi izvješćivanja sukladno članku 37., stavak (2) Zakona o izvršavanju Proračuna u FBiH za 2018. godinu.

Zakonom o naftnim derivatima u FBiH propisana je pristojba za uspostavu rezervi naftnih derivata, koja je **namjenski prihod Operatora – Terminali FBiH**, i iskazana je u iznosu od 8.796.153 KM. Namjena utroška prikupljenih sredstava definirana je Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih temeljem pristojbe za uspostavu rezervi naftnih derivata za razdoblje 2014.-2018. godine. Pristojba se plaća u visini od 0,01 KM po litru naftnih derivata, a obveznici uplate su energetski subjekti koji se bave prometom naftnih derivata na malo i kupac koji naftne derivate koristi za pretvaranje u toplotnu ili mehaničku energiju i posjeduje internu stanicu za snabdijevanje goriva ili u tehnološkom procesu proizvodnje. Planom namjenskog utroška pristojbe predviđeno je da se za 2014. godinu 100%, za 2015. godinu 44,98%, za 2016. godinu 40%, za 2017. godinu 36,16%, a za 2018. godinu 28,57% realiziraju za troškove rada Operatora, dok se preostali prihodi koriste za nabavu rezervi naftnih derivata, nabavu i izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta. Ministarstvo je, sukladno odluci Vlade FBiH o isplati sredstava prikupljenih temeljem pristojbe za uspostavu rezervi naftnih derivata, donijelo Rješenje o proceduri prijenosa raspoloživih sredstava, kojim je predviđeno da se prikupljena sredstva prenose mjesečno kroz dva naloga u omjerima 34,76% i 65,24%, sukladno utvrđenoj namjeni sredstava.

Prema prezentiranim izvješćima, od donošenja Zakona je, zaključno sa 31. 12. 2018. godine, prikupljeno 38.329.540 KM, a Operator je uložio 1.063.200 KM u osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta i 353 KM u kontrolu kvalitete rezervi naftnih derivata, dok u nabavu naftnih derivata, ugovaranje osiguranja rezervi i nabavu i izgradnju novih skladišta nije bilo izdvajanja. Operator ja na datum bilanciranja na namjenskim računima raspolagao sa 13.182.685 KM za izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta, a sa 5.496.627 KM namijenjenih za nabavu naftnih derivata, ugovaranje osiguranja rezervi naftnih derivata i kontrolu kvaliteta. U cilju osiguranja skladišnih prostora za skladištenje rezervi naftnih derivata Vlada FBiH je 19. 10. 2018. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o davanju suglasnosti upravi gospodarskog društva Operator – Terminali Federacije za pokretanje i uknjižbu imovine na terminalima tekućih tereta Bihać, Blažuj, Mostar i Živinice u korist FBiH, a zatim na Operator – Terminali Federacije. **Iz navedenog je vidljivo da Operator ne raspolaže tehničkim preduvjetima za skladištenje rezervi naftnih derivata, te samim tim nema mogućnost nabave rezervi naftnih derivata, što je bila temeljna namjera prilikom usvajanja Zakona o naftnim derivatima u FBiH.**

Subvencije javnim poduzećima, za uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, iskazane su u iznosu od 1.469.768 KM. Programom utroška sredstava je predviđeno da se sredstva odobravaju javnim poduzećima, odnosno poduzećima s većinskim učešćem državnog kapitala, a koriste za uplatu doprinosa mirovinskog osiguranja djelatnika koji ostvaruju pravo na mirovinu do kraja proračunske 2018. godine. Na objavljeni javni poziv u predviđenom roku je pristiglo 11 zahtjeva u kojima je traženo 3.789.247 KM za umirovljenje 335 djelatnika. Sredstva su odobrena „Tvornici konfekcije Borac“ – u stečaju Banovići u iznosu od 71.773 KM, „KTK Visoko“ d.d. Visoko u iznosu od 300.794 KM, „Tvornici transportnih uređaja“ d.d. – u stečaju Tuzla u iznosu od 97.862 KM i „Hidrogradnji“ d.d. – u stečaju Vogošća u iznosu od 999.820 KM za ukupno 160 djelatnika. Zaključenim ugovorima je definirana obveza korisnika sredstava da u roku od najkasnije tri mjeseca od dana uplate sredstava dostave Ministarstvu uvjerenje izdano od Porezne uprave FBiH da su sredstva utrošena za definirane namjene. Odobrena sredstva u ime korisnika doznačena su na račun Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje 28. 11. 2018. godine, s izuzetkom „Hidrogradnje“ d.d. Sarajevo, za koju je izvršena uplata

25. 1. 2019. godine. Konstatirali smo da izbor korisnika sredstava transfera nije izvršen primjenom jasnih i mjerljivih kriterija, jer pojedinim podnositeljima zahtjeva, čiji zahtjevi su ocijenjeni formalno ispravnim, sredstva nisu odobrena. Jedan broj korisnika sredstava za koji su sredstva doznačena 28. 11. 2018. godine, nije u definiranom roku dostavio uvjerenja Porezne uprave FBiH. Također, nije dan nalog Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje da izvrši povrat odobrenih sredstava u Proračun FBiH u iznosu od 470.948 KM, iako se to moralo učiniti sukladno odredbama zaključenih ugovora. Uvažavajući navedeno, smatramo da nije osigurano efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna u FBiH za 2018. godinu.

Prilikom realizacije, nadzora i izvješćivanja ovih transfera, konstatirana je nedosljedna primjena zakonskih propisa u stvaranju preduvjeta za financiranje, pravovremeno zaključivanje ugovora s korisnicima, uspostavljanje adekvatnog nadzora i izvješćivanje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

6.1.2.3.4 Tekući transferi – grant (nepovratna) sredstva

Tekući transferi koji se doznačavaju kao grant (nepovratna) sredstva krajnjim korisnicima, drugim razinama vlasti i neprofitnim organizacijama, iskazani su u iznosu od 98.706.917 KM, što je 10% od ukupnog izvršenja tekućih transfera, a u odnosu na plan ostvareni su 100%. Ovi transferi su realizirani putem Ministarstva zdravstva (37.932.761 KM), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (21.097.207 KM), Ministarstva financija (18.896.187 KM), Ministarstva kulture i sporta (9.077.250 KM), Ministarstva obrazovanja i nauke (6.814.526 KM), Ministarstva okoliša i turizma (4.799.800 KM), Vlade Federacije BiH (4.457.420 KM), Ministarstva prostornog uređenja (3.000.000 KM), Ministarstva rada i socijalne politike (1.855.000), predsjednika i dopredsjednika Federacije BiH (561.947 KM) i Parlamenta Federacije BiH (227.650KM).

Od ovih transfera, u Izvješću ćemo dati kraća obrazloženja za one koji su značajniji po iznosu odobrenih sredstava i po utvrđenim nepravilnostima, kako slijedi:

Transfer Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH iskazan je u iznosu od 30.507.761 KM temeljem Zakona o zdravstvenom osiguranju i Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH, kojim je utvrđeno da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih temeljem doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje izdvajati iz Proračuna FBiH. Proračunski zahtjev Ministarstva je sačinjen temeljem Instrukcije Ministarstva financija na usuglašen prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda. **Problem financiranja federalnog Fonda solidarnosti je evidentan već duži niz godina. Ministarstvo je u prethodnom razdoblju pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kojem je predviđeno i financiranje federalnog Fonda solidarnosti, ali je vraćen iz parlamentarne procedure. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju Vlada FBiH je 18. 1. 2018. godine utvrdila i uputila u Parlament FBiH, ali do okončanja predmetne revizije on nije usvojen.**

Transferi kantonima i općinama iskazani su u iznosu od 18.000.000 KM, a odobreni su kao financijska potpora kantonima (6.000.000 KM) i općinama i gradovima (12.000.000 KM). Odlukom Vlade FBiH propisani su kriteriji za raspodjelu sredstava (broj stanovnika, površina, broj učenika u osnovnom i srednjem obrazovanju, smanjenje broja zaposlenih i projekti od značaja za razvoj pojedinih općina), te da će se za primjenu istih koristiti podaci Federalnog zavoda za statistiku i Porezne uprave FBiH. Sredstva su raspodijeljena na osam kantona i 57 gradova i općina. Kantoni su zaduženi da sredstva troše sukladno principima i načelima restriktivne proračunske politike koju sprovodi Vlada FBiH, a koja se, između ostalog, odnosi i na ograničenje rasta troškova plaća i naknada za zaposlene, te smanjenje ukupne javne potrošnje. Općinama i gradovima sredstva su dodijeljena u iznosu od 40.000 KM do 750.000 KM. **Konstatirali smo da je raspodjela sredstava kantonima izvršena bez javnog oglašavanja, bez prethodno dostavljenih prijava ili zahtjeva korisnika i bez primjene utvrđenih kriterija, kako je to propisano Odlukom Vlade FBiH. Također, Odlukom nije predviđeno zaključivanje ugovora sa općinama i gradovima, tako da nisu regulirana međusobna prava i obveze, a za značajan iznos odobrenih sredstava nije utvrđena konkretna namjena, niti efekti koji se očekuju od utroška proračunskih sredstava. Značajan iznos sredstava (najmanje 9.000.000 KM) odobren je općinama i**

gradovima za kapitalna ulaganja u infrastrukturne projekte, što nije bilo planirano niti odobreno na odgovarajućoj poziciji sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Zbog navedenog, ne može se potvrditi način realiziranja sredstava i namjenskog utroška tekućih transfera Ministarstva financija.

Značajan dio sredstava tekućih transfera odobrila je Vlada FBiH odlukama o usvajanju programa utroška s kriterijima raspodjele sredstava transfera koje su predložila ministarstva, a izdvajamo sljedeće:

Za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH odobreno je ukupno 6.000.000 KM (Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu 2.000.000 KM, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar 2.000.000 KM i Univerzitetsko-kliničkom centru Tuzla 2.000.000 KM) za financiranje osiguravanja dostignute razine standarda sigurnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa, koje se pružaju pacijentima iz cijele FBiH, kroz održavanje i poboljšanje likvidnosti javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač FBiH. Sredstvima transfera ove zdravstvene institucije trebaju izmiriti dio dospelih obveza za nabavu lijekova i drugog potrošnog materijala, te servisiranje i obnavljanje medicinske opreme zbog dotrajalosti. Način utvrđivanja visine sredstava i kriterij za odabir korisnika nije adekvatan i mjerljiv, s obzirom na to da su zdravstvenim institucijama odobrena sredstva u istom iznosu, iako se razlikuju po broju zaposlenih, visini stvorenih obveza i iskazanim gubicima.

Tekući transfer za izgradnju poduzetničkih zona realiziran je u iznosu od 5.262.827 KM i odnosi se na izgradnju nove i unapređenje postojeće komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama FBiH, tamo gdje predstavljaju prepreku razvoju poduzetništva, kao i unapređenje usluga za upravljanje razvojem poduzetničkih zona u FBiH. Korisnici sredstava su isključivo jedinice lokalne samouprave, koje imaju pravo podnošenja projektnih prijedloga za financiranje, sukladno utvrđenim kriterijima, iz Programa utroška sredstava.

Transferi iz oblasti kulture i sporta iskazani su u iznosu od 4.469.250 KM i realizirani temeljem donesenih programa utroška sredstava i po objavljenim javnim pozivima. Konstatirali smo da su sredstva transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog nasljeđa od najmanje 553.000 KM i transfera za sport u iznosu od najmanje 491.750 KM planirana i iskazana na poziciji tekućih transfera, iako se radi o nepovratnim davanjima u svrhu nabave kapitalne imovine i kapitalnih ulaganja, zbog čega nisu iskazana sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Također, pri raspodjeli navedenih sredstava, od korisnika nije zahtijevana dokumentacija koja dokazuje da imaju pravo izvođenja radova na predmetnim objektima. Za transfere iz oblasti kulture i sporta usvojeni podkriteriji nisu jasni i mjerljivi, niti je precizirana dokumentacija koju je potrebno dostaviti kao dokaz o ispunjavanju kriterija.

Transfer za razvoj turizma u FBiH u iznosu od 3.099.800 KM najvećim dijelom se odnosi na Sufinanciranje projekata od posebnog značaja za turistički razvoj FBiH i Sufinanciranje projekata za unapređenje turističke i ugostiteljske infrastrukture u cilju povećanja konkurentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva i produžetka turističke sezone. Ni u tijeku 2018. godine nije usvojena Strategija za razvoj turizma, koja je trebala biti temelj za planiranje transfera za razvoj turizma. Kriteriji za raspodjelu transfera za razvoj turizma u 2018. godini jednim dijelom su unaprijeđeni, ali je bodovanje vršeno kao i prethodnih godina, te je jedan dio kriterija ostao uopćen i teško mjerljiv (jasno definiranje projekta, koji nosi do 50 ili više od 50% bodova). Javnim pozivom tražena dokumentacija kojom se dokazuje ispunjenost uvjeta za određene programe Ministarstva uopćena je i za nju je teško verificirati točnost podataka jer se većinom odnosi na izjave, a ne zvanične potvrde trećih lica.

Transferi za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta iskazani su u iznosu od 1.800.000 KM i za njih u svim uzorkovanim projektima nije bilo moguće potvrditi dodijeljeni broj bodova na temelju utvrđenih kriterija (broj ugroženih objekata i ugrožena putna infrastruktura u metrima) iz razloga što niti u jednoj projektnoj dokumentaciji nije iskazan točan podatak o broju objekata ili preciznoj dužini puta koji bi bili predmet sanacije. Kriterij „financijski plan“ razrađen je na podkriterije koji se ocjenjuju isključivo temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva.

Transfer „Akcijski plan Strategije okoliša“ iskazan je u iznosu od 1.200.000 KM i najvećim dijelom obuhvaća Podršku regionalnim centrima za upravljanje otpadom i regionalnim sanitarnim deponijama za upravljanje komunalnim otpadom u FBiH, Sufinanciranje projekata za unapređenje upravljanja komunalnim otpadom na području FBiH i Sufinanciranje projekata zaštite prirode u FBiH. Sredstva su krajnjim korisnicima doznačena tek u posljednjem kvartalu 2018. godine ili početkom 2019. godine, što je utjecalo na pravovremenost nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava. Za Sufinanciranje projekata zaštite prirode u FBiH doneseni kriteriji i podkriteriji za vrednovanje projekta nisu jasni i mjerljivi, niti je ispunjenost uvjeta po određenim kriterijima potvrđena jasno definiranom dokumentacijom.

Transferi za projekte utopljanja zgrada radi uštede energije iskazani su u iznosu od 1.200.000 KM. Pojedini opći i posebni kriteriji koji su utvrđeni Odlukom Vlade FBiH, kao što su „kvalitet kandidiranog programa“, „financijski plan“ i „značaj objekta“ razrađeni su na podkriterije koji se ocjenjuju isključivo temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva.

Ustanovama socijalne zaštite za zbrinjavanje odobren je iznos od 671.000 KM (Zavodu za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo 375.500 KM i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški 295.500 KM). Ove ustanove sredstva iz Proračuna FBiH koriste za financiranje redovnih izdataka za plaće uposlenih i za materijalne troškove, a da Ministarstvo nije utvrdilo kvalitativne i kvantitativne efekte koji se žele postići kroz transfere. Nisu prezentirani jasni kriteriji za izračun dodijeljenih sredstava.

Sredstva za organizacije civilnih invalida iskazana su u iznosu od 500.000 KM i raspodijeljena na 14 korisnika, u pojedinačnim iznosima između 33.000 i 40.000 KM, putem javnog poziva. Svrha ovog transfera je financijska potpora organizacijama osoba sa invaliditetom za podmirenje temeljnih troškova rada, kako bi se osigurale pretpostavke za razvoj kapaciteta organizacija i jačanje partnerskog odnosa u rješavanju pitanja značajnih za populaciju osoba sa invaliditetom. Kriteriji za ocjenu aplikacija nisu detaljno razrađeni i nisu u potpunosti mjerljivi, što ostavlja mogućnost subjektivnog odabira korisnika sredstava.

Navedeno upućuje na to da proces planiranja i odobravanja sredstava nije u svim slučajevima proveden sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i članku 37. Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za 2018. godinu, s obzirom na to da programima utroška sredstava tekućih transfera nisu propisani jasni, adekvatni i dovoljno mjerljivi kriteriji za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor zahtjeva aplikacija, što omogućuje subjektivnu ocjenu i favoriziranje pojedinih zahtjeva. Zbog toga ne možemo potvrditi da je na adekvatan način utvrđena visina dodijeljenih sredstava, kao ni da je osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja proračunskim sredstvima, što nije sukladno člancima 37. i 38. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu. Također, može se zaključiti da se planiranje i raspodjela sredstava transfera ne vrši sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH sa točno utvrđenim ciljevima i mjerljivim kriterijima, a u cilju vršenja adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom i praćenje efekata utrošenih sredstava.

Transfer za političke stranke i koalicije iskazan je u iznosu od 3.800.000 KM, i za njega Vlada FBiH nije utvrdila svrhu korištenja sredstava, niti su predviđeni način i rokovi izvješćivanja korisnika sredstava. Osim Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu, financiranje političkih partija nema zakonski temelj za planiranje transfera. Također, utvrdili smo da se prihvaćaju izvješća korisnika sredstava bez relevantne dokumentacije, zbog čega se ne može izvršiti adekvatan nadzor nad utroškom danih sredstava i smanjiti mogućnosti zlouporabe i nenamjenskog trošenja proračunskih sredstava.

Transferi neprofitnim organizacijama realizirani su u iznosu od 1.855.000 KM i odnose se na transfere ustanovama socijalne zaštite za zbrinjavanje na razini FBiH (671.000 KM), organizacijama civilnih invalida (500.000 KM) i Ekonomsko-socijalnom vijeću (150.000 KM), kao i na **Transfer za institucije nauke i kulture od značaja za BiH** u iznosu od 1.050.000 KM, i oni nemaju zakonski temelj planiranja i financiranja iz Proračuna FBiH.

Zbog navedenog, može se zaključiti da se sredstva pojedinih tekućih transfera planiraju i odobravaju, a da nije utvrđena zakonska obveza financiranja istih iz Proračuna FBiH, što se najvećim dijelom odnosi na transfere političkim strankama, te neprofitnim organizacijama i udruženjima, kao i određenim institucijama.

Predsjednik i dva dopredsjednika FBiH (561.947 KM), predsjedavajući i dopredsjedavajući domova Parlamenta FBiH (227.650 KM) i premijer i zamjenici premijera Vlade FBiH (135.100 KM iz Tekuće pričuve) iskazali su ukupno 924.697 KM. Sredstva su odobrena neprofitnim organizacijama (510.047 KM), pojedincima (292.650 KM) i nižim razinama vlasti (122.000 KM) temeljem zahtjeva istih, a najvećim dijelom se odnose na financiranje udruga iz oblasti kulture, sporta, turizma, zaštite okoliša, te braniteljskih i vjerskih organizacija, kao i ostalih udruga građana i jednokratne potpore pojedincima. **Za planiranje ovih sredstava, sa pozicija predsjednika i dopredsjednika FBiH i Parlamenta FBiH, nema posebne zakonske regulative, niti je Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu uređen način raspodjele istih. Spomenutim Zakonom regulirana je visina sredstava koju mogu odobriti premijer i zamjenici premijera Vlade FBiH i podnošenje izvješća o utrošku ovih sredstava.** Sredstva se realiziraju temeljem pojedinačnih odluka o odobravanju sredstava. Definirana je njihova namjena, ali nisu definirani jasni i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava za raspodjelu. Provedenom revizijom ne može se potvrditi da je osigurana dokumentacija na temelju koje bi se potvrdio način izbora krajnjih korisnika sredstava tekućih transfera, niti da je osigurana transparentnost raspodjele. Također, raspodjela sredstava transfera je u nadležnosti izvršne vlasti, odnosno pojedinih federalnih ministarstava.

6.1.2.3.5 Tekući transferi za financiranje obveza Proračuna FBiH

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 18.049.230 KM, a najvećim dijelom se odnose na izvršenje tekućih transfera za financiranje obveza Proračuna koje je iskazalo Ministarstva financija u iznosu od 13.983.466 KM. Ova sredstva odnose se na povrat pogrešno ili više isplaćenih poreza (10.423.808 KM), izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (6.370.640 KM), izmirenje preuzetih obveza Prijašnjeg FMO i VF (806.3214 KM) i izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/Europskog suda za ljudska prava (448.568 KM).

6.1.2.3.6 Transferi iz namjenskih sredstava na podračunima u okviru Jedinственog računa Riznice

Ministarstvo financija iskazalo je **transfere neprofitnim organizacijama** u iznosu od 3.201.904 KM temeljem raspodjele prihoda ostvarenih od naknada za priređivanje igara na sreću, uplaćenih u Proračun Federacije BiH u 2018. godini. Raspodjelu sredstava krajnjim korisnicima vrše nadležna ministarstva nakon provedenog javnog natječaja (Ministarstvu rada i socijalne politike, Ministarstvu nauke i obrazovanja, Ministarstvu kulture i sporta, Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta). **Za sredstva realizirana preko Ministarstva zdravstva, Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta i Ministarstva kulture i sporta konstatirali smo da utvrđeni kriteriji za raspodjelu nisu bili mjerljivi, što je imalo utjecaja na objektivnu i transparentnu raspodjelu sredstava.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizirani su u iznosu od 168.496.514 KM, što je 54% od planiranih sredstava, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 144.591.515 KM ili 70%. Revidirani proračunski korisnici iskazali su kapitalne transfere kako slijedi: Ministarstvo prometa i komunikacija (160.289.320 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (4.000.000 KM), Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica (1.499.194 KM), Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (1.497.000 KM), Ministarstvo rada i socijalne politike (1.110.000 KM), Ministarstvo prostornog uređenja (101.000 KM).

Ministarstvo prometa i komunikacija sredstva je odobrilo za izgradnju autocesta i brzih cesta (153.000.000 KM), JP „Aerodrom Tuzla“ (2.498.619 KM), JP „Zračna luka – aerodrom Mostar“ (2.490.701 KM) i JP Željeznice BiH d.o.o. (2.300.000 KM). Ministarstvo je temeljem transfera za

izgradnju autocesta i brzih cesta iskazalo rashode i obveze u iznosu od 153.000.000 KM, iako navedena sredstva nisu utrošena u namjene predviđene Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava transfera od 12. 12. 2018. godine, nego su samo prenesena na namjenski račun Ministarstva. **Isto nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, s obzirom na to da su rashodi i izdaci neutemeljeno priznati, a da u izvještajnom razdoblju sredstva nisu utrošena, jer se poslovni događaj nije ni desio.**

Odlukama Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava za JP „Aerodrom Tuzla“ i JP „Zračna luka – aerodrom Mostar“ predviđena je namjena i kapitalni projekti koji će se realizirati iz odobrenih sredstava. Ministarstvo je s ovim poduzećima zaključilo ugovore kojima je utvrđen sukcesivan prijenos namjenskih sredstava s posebnog transakcijskog računa na temelju dokumentacije iz koje je vidljiva provedba javne nabave za svaku pojedinačnu stavku, te da po završetku radova formiraju povjerenstva za tehnički prijem radova ili objekata i u iste imenuju i djelatnike Ministarstva. Pošto se sredstva aerodromima doznavaču prije nego što dobavljači ispostave fakture, mišljenja smo da Ministarstvo ne može ostvariti potpuni nadzor i kontrolu nad odobrenim sredstvima, što potvrđuje i dostavljeno izvješće o utrošku sredstava, po kome je JP „Aerodrom Tuzla“ do 4. 3. 2019. godine utrošilo 696.676 KM. **Utvdili smo da korisnici sredstava nisu ispunjavali svoje ugovorne obveze u dijelu koji se odnosi na sudjelovanje djelatnika Ministarstva u povjerenstvima za tehnički prijem. Posebno ističemo potrebu da se izvrši evaluacija efekata i namjenske potrošnje sredstava za unapređenje aviosaobraćaja u FBiH, kao i analiza pokazatelja razvoja i preispitaju efekti financiranja u svrhu razvoja i poticanja pružanja usluga navedenih poduzeća, s obzirom na to da se radi o korisnicima kojima se značajna sredstva dodjeljuju duži niz godina.**

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije financiralo je razvojne projekte javnih poduzeća iz oblasti namjenske industrije (3.000.000 KM) i privatnim poduzećima (1.000.000 KM). Projekti za javna poduzeća realizirani su temeljem Programa utroška sredstava, usvojenog od Vlade FBiH, kojim su predviđeni ciljevi koji se žele postići. Kriteriji za odobravanje sredstava bili su da su gospodarska društva razvrstana u grupu namjenske industrije i da zapošljavaju najmanje 50 uposlenika. Po objavljenom javnom pozivu i na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH je donijela odluku o odobravanju iznosa od 3.000.000 KM javnim poduzećima: „Unis Ginex“ d.d. Goražde (500.000 KM), „Igman“ d.d. Konjic (1.500.000 KM), „Pretis“ d.d. Vogošća (600.000 KM) i „BNT Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik (400.000 KM). S korisnicima sredstava zaključeni su ugovori kojima je definirana obveza da odmah po realizaciji dobivenih sredstava, a najkasnije šest mjeseci od dodjele istih, dostave Ministarstvu izvješće o namjenskom utrošku, te da su u slučaju nepoštivanja istog dužni sredstva vratiti u Proračun FBiH. Korisnicima su sredstva doznana 3. 1. 2019. godine i do okončanja revizije nisu dostavljena izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. **S obzirom na iznos sredstava iz zahtjeva i iznos odobrenih sredstava, može se zaključiti da sredstva za financiranje razvojnih projekata nisu realizirana temeljem jasnih i mjerljivih kriterija i na način definiran Programom utroška istih, te da nije osigurano efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH za 2018. godinu.** Zaključkom Vlade FBiH od 17. 8. 2018. godine Ministarstvo je zaduženo da, sukladno odredbama zaključenih ugovora, pokrene aktivnosti u cilju povrata dodijeljenih sredstava u Proračun FBiH. **Poslovni sustav Vitezit, koji nije dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava u iznosu od 1.177.464 KM, doznanih u 2016. godini i 2017. godini, izvijestio je Ministarstvo 7. 11. 2018. godine da sredstva nisu utrošena za odobrene namjene, kao i da nisu u mogućnosti izvršiti povrat doznanih sredstava jer ista nisu na transakcijskom računu društva.**

Za financiranje razvojnih projekata privatnih poduzeća iz oblasti namjenske industrije donesen je Program utroška sredstava, usvojen od Vlade FBiH, kojim su predviđeni ciljevi koji se žele postići. Kriteriji za odobravanje sredstava bili su: da su gospodarska društva razvrstana u grupu namjenske industrije, što se dokazuje obaviješću nadležnog zavoda za statistiku o razvrstavanju prema djelatnosti, i da zapošljavaju najmanje deset djelatnika. Po objavljenom javnom pozivu ministar je predložio, a Vlada FBiH 12. 12. 2018. godine donijela odluku o odobravanju sredstava za „AC Unity“ d.o.o. Goražde (450.000 KM), „Pobjeda-Rudet“ d.d. Goražde (177.000 KM) i „Pobjeda-Tehnology“ d.d. Goražde

(373.000 KM). Konstatirali smo da gospodarsko društvo „Pobjeda-Rudet“ d.d. Goražde nije prezentiralo dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme izdanu od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, te da je u prezentiranoj obavijesti nadležnog zavoda za statistiku o razvrstavanju prema djelatnosti klasificirano kao društvo za proizvodnju eksploziva za rudarstvo, zbog čega nisu zadovoljeni propisani kriteriji.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata je iz sredstava kapitalnog transfera u iznosu od 1.497.000 KM realiziralo nabavu 60 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe. Revizijom smo utvrdili da je za pojedine krajnje korisnike automobila izvršena nabava i u 2018. godini, iako nije protekao rok zabrane otuđenja vozila od sedam godina, te da je u razdoblju zabrane otuđenja istim korisnicima odobreno vozilo čak tri puta. **S obzirom na navedeno, može se konstatirati zlouporaba proračunskih sredstava krajnjih korisnika, kao i Ministarstva koje nije postupilo sukladno odredbama Uredbe o osiguranju sredstava za nabavu putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe.**²⁵

Ministarstvo rada i socijalne politike odobrilo je iznos od 1.110.000 KM kapitalnih transfera, od čega je 700.000 KM odobreno ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH, čiji je osnivač Federacija BiH (JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (187.742 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (187.741 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin (140.000 KM), JU Zavod za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo (126.518 KM) i Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški (58.000 KM)). Ove ustanove se kontinuirano, dugi niz godina, financiraju iz Proračuna FBiH, i u razdoblju od 2009. do 2018. godine doznačena su im sredstva u ukupnom iznosu od 17.756.928 KM, iako je Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi u FBiH predviđeno da se sredstva za njihov rad osiguravaju iz naknada na temelju obavljenih usluga. **Konstatirali smo da su navedene ustanove 31. 12. 2017. godine iskazale neraspoređenu dobit (u ukupnom iznosu od 4.964.297 KM), te da Ministarstvo nije sačinilo analizu efekata dosadašnjih učinaka. Također, Ministarstvo nije preispitalo potrebu kontinuiranog financiranja istih iz Proračuna FBiH, niti je Programom utroška sredstava određeno učešće ustanova iz vlastitih sredstava u financiranju predloženih projekata, pa je raspodjela sredstava izvršena bez jasno utvrđenih (mjerljivih) kriterija.**

Ministarstvo prostornog uređenja iskazalo je kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima – sudjelovanje Vlade FBiH u sufinanciranju kantonalnih i lokalnih zajednica – zaštita nacionalnih spomenika u iznosu od 101.000 KM. Transfer je realiziran na temelju donesenog Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava i objavljenog javnog poziva. **Konstatirali smo da su kriteriji i podkriteriji općeniti, nisu mjerljivi i dovoljno razrađeni kako bi poslužili kao temelj za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor projekta, te da omogućuju favoriziranje pojedinih projekata prilikom izbora korisnika sredstava. Također, nije definirana dokumentacija kojom bi se dokazalo ispunjavanje posebnih kriterija iz Javnog poziva.**

S obzirom na navedeno, može se zaključiti da programima utroška sredstava kapitalnih transfera, koje je usvojila Vlada FBiH na prijedlog nadležnih ministarstava, nisu propisani jasni i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava, koji su jedan od bitnih elemenata programa, kao i da u određenim slučajevima nisu zadovoljeni kriteriji iz Programa utroška – financiranje razvojnih projekata privatnih poduzeća iz oblasti namjenske industrije. Također, nije osigurano efikasno upravljanje proračunskim sredstvima i princip transparentnosti, propisan člankom 4. Zakona o proračunima u FBiH i člankom 38. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu.

Može se zaključiti da je od ukupno planiranih kapitalnih transfera u iznosu od 309.701.000 KM, iskazana realizacija od 168.496.514 KM ili 54%. Međutim, izvršenom revizijom konstatovano je da kapitalni transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta nije realiziran i da se nije mogao iskazati na poziciji kapitalnih transfera, tako da je ukupno realizirano samo 15.496.514 KM ili 5%. To ukazuje na neefikasnu realizaciju korištenja kapitalnih transfera.

²⁵ Sl. novine FBiH", br. 58/06, 34/07, 44/11 i 10/14

Preporuke:

- *programima utroška sredstava kapitalnih transfera propisati jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava i osigurati transparentnost sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i Zakonu o izvršavanju Proračuna u FBiH;*
- *sredstva za izgradnju autocesta i brzih cesta u iznosu od 153.000.000 KM prenijeti na poseban namjenski račun u okviru JRR-a, a rashode po istom iskazati sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.*

6.1.2.5 Interventna sredstva ili sredstva pričuve

Interventna sredstva ili sredstva pričuve proračunski korisnici planirali su programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera, koje je Vlada FBiH usvojila odlukama. Kao kriteriji za raspodjelu navedenih sredstava propisani su hitnost i nepredviđenost, te u određenim slučajevima specifičnosti projekata i programa. Raspodjela ovih sredstava vrši se bez uporabe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv, zbog čega se ne može potvrditi utemeljenost i opravdanost planiranja i realizacije istih. Smatramo da navedena sredstva predstavljaju jednu vrstu tekuće pričuve, čija je namjena i korištenje regulirano posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva pričuve ili interventna sredstva odobravaju se korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji se zahtjevi, nakon ocjene povjerenstva, nalaze na listi aplikanta koji nisu ispunili uvjete iz javnog poziva. S obzirom na to da interventna sredstva na neki način imaju karakter pričuve, koja ministrima, u čijoj nadležnosti je raspodjela istih, daje pravo raspodjele sredstava krajnjim korisnicima bez kriterija, smatramo da se na ovakav način ministrima kroz programe i Zakon o izvršavanju proračuna daje veće pravo nego što je predviđeno Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna. **Sukladno navedenom, imajući u vidu namjenu korištenja i način raspodjele ovih sredstava, može se zaključiti da nije osigurana transparentnost i kriteriji raspodjele, koji bi bili temelj za visinu dodijeljenih sredstava. Također, ne postoji temelj za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava u programima utroška tekućih i kapitalnih transfera.**

Primjera radi, navodimo sljedeće: **Ministarstvo kulture i sporta** je raspodjelu interventnih sredstava (375.250 KM) izvršilo bez jasnih i pisanih procedura i pravila za odabir korisnika i bez primjene kriterija za dodjelu interventnih sredstava utvrđenih Programom utroška sredstava (hitnosti, nepredviđenosti i specifičnosti projekata i programa). **Ministarstvo prostornog uređenja** odobrilo je interventna sredstva (300.000 KM) bez primjene propisanih kriterija, kao i bez dokaza o hitnosti i nepredvidivosti. **Ministarstvo obrazovanja i nauke** odobrilo je interventna sredstva (205.091 KM) najvećim dijelom za projekte koji nisu ispunjavali u potpunosti kriterije propisane programima utroška sredstava, a odnose se na hitne i nepredviđene izdatke. **Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata** odobrilo je interventna sredstva (199.500 KM) za financiranje rada i redovnih aktivnosti udruženja, a ne za hitne i nepredviđene slučajeve, kako je to predviđeno Programima utroška. **Ministarstvo okoliša i turizma** prilikom realizacije interventnih sredstava (154.800 KM) nije dosljedno primijenilo Procedure za dodjelu i utrošak interventnih sredstava za 2018. godinu, u dijelu visine dodijeljenih sredstava u odnosu na ostvareni broj bodova.

Preporuka:

- *programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera za raspodjelu interventnih sredstava utvrditi namjenu, korisnike i jasne i mjerljive kriterije za utvrđivanje iznosa i raspodjele sredstava.*

6.1.2.6 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera, izvješćivanje i praćenje efikasnosti uložениh sredstava

Kada je u pitanju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, konstatirali smo da su proračunski korisnici isti uspostavili i imenovali komisije koje zapisnički konstatiraju stanje u vezi s namjenskim utroškom sredstava. Uočene nepravilnosti odnose se na to da uopće nije definiran način postupanja u situacijama kada korisnici nisu namjenski utrošili sredstva, kao i u situacijama kada korisnik ne dostavi izvješće o utrošku sredstava (Ministarstvo prostornog uređenja); ne prati se kontinuirano namjenski utrošak doznačenih

sredstava krajnjim korisnicima i ne poduzimaju se pravovremeno aktivnosti na povratu neutrošenih ili nenamjenski utrošenih sredstava (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo energije, rudarstva i industrije).

U vezi s praćenjem efikasnosti uloženi sredstava konstatirali smo da, izuzev Ministarstva obrazovanja i nauke, proračunski korisnici ne sačinjavaju Analizu podržanih projekata iz sredstava tekućih i kapitalnih transfera s ciljem utvrđivanja efikasnosti uloženi sredstava i da procijene je li potrebno nastaviti dalju realizaciju istih ili ih zamijeniti drugim projektima.

Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu propisana je obveza izvješćivanja proračunskih korisnika prema Ministarstvu financija, kao i istog prema Vladi FBiH. Međutim, navedenim Zakonom nije propisana forma niti bitni elementi koje bi izvješće trebalo sadržavati. S obzirom na navedeno, prihvaćaju se narativna izvješća koja su formalnog karaktera i uglavnom sadrže naziv dodijeljenog transfera sa iznosom realiziranih sredstava. Smatramo da bi izvješće trebalo sadržavati analizu efekata uloženi sredstava, sa očekivanim rezultatima u budućem razdoblju (povećanje proizvodnje, povećanje zaposlenosti, povećanje izvoza i sl.)

Preporuke:

- *kontinuirano vršiti kontrolu namjenskog utroška doznačenih sredstava transfera na terenu, uvažavajući rokove zastare;*
- *u slučajevima kada se ustanovi da sredstva nisu utrošena ili su nenamjenski utrošena, potrebno je pravovremeno poduzimati sve zakonom propisane radnje radi povrata sredstava na JRR FBiH, sukladno članku 46., stav 2. Zakona o proračunima u FBiH;*
- *potrebno je godišnje sačinjavati Analizu podržanih projekata iz sredstava tekućih i kapitalnih transfera s ciljem utvrđivanja efikasnosti uloženi sredstava i procjene da li je potrebno nastaviti dalju realizaciju istih ili ih zamijeniti drugim projektima.*

6.1.2.7 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 96.262.775 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.588.929 KM. Kamate po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 81.022.154 KM, od čega su kamate na pozajmice primljene kroz Državu BiH – relevantne obveze 78.656.266 KM, a kamate na pozajmice direktnih inostranih obveza FBiH 2.365.888 KM. Izdaci za kamate po vanjskom dugu izmiruju se sukladno otplatnim planovima po kreditima, uz dostavu obavijesti Ministarstva financija i Riznice BiH, izvoda Centralne banke BiH i uz suglasnost Federalnog ministarstva financija.

Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 15.240.622 KM, a čine ih kamate po emitiranim dugoročnim obveznicama: 15.217.500 KM i kamate po emisiji trezorskih zapisa: 23.122 KM.

6.1.2.8 Izdaci za financijsku imovinu

Izdaci za financijsku imovinu iskazani su u iznosu od 15.860.640 KM i izvršenje istih je 77,6% u odnosu na plan. Ovi izdaci se odnose na Ministarstvo financija (11.500.640 KM), Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (2.000.000 KM) i Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (2.360.000 KM).

Izdatke za financijsku imovinu **Ministarstvo financija** realiziralo je po odlukama Vlade FBiH, od kojih se 10.000.000 KM odnosi na odobravanje kredita Union banci d.d. Sarajevo po zaključenom Ugovoru o kreditu, po kojem će se sredstva koristiti za formiranje kreditne linije namijenjene mladima za rješavanje stambenog pitanja, sukladno poslovnoj strategiji Banke. Povrat kredita će se izvršiti jednokratno, po roku dospijeća od 20 godina uz fiksnu godišnju kamatu po stopi od 0,10 % i polugodišnji obračun i uplatu iste.

Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobren je iznos od 973.000 KM za sufinansiranje Projekata Razvoj ruralnog poduzetništva i Razvoj ruralne konkurentnosti.

Iznos od 290.000 KM odnosi se na **Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica** za sufinansiranje Projekta CEB II – Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnih smještaja pružanjem javnih stambenih rješenja za 2018. godinu.

Ostala domaća pozajmljivanja u okviru **Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** iskazana su u iznosu od 2.000.000 KM, a odnose se na plasman sredstava putem Razvojne banke FBiH za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, sukladno zaključenom Ugovoru o komisionim poslovima i aneksima na isti, Odluci Vlade FBiH o odobravanju utroška sredstava sa navedene pozicije (12. 7. 2018. godine) i Odluci ministra o realizaciji navedenog programa u 2018. godini (26. 7. 2018. godine). **Iako su sredstva prenesena na Union banku, još uvijek nisu odobrena krajnjim korisnicima jer klijenti koje je predložilo Ministarstvo ne ispunjavaju propisane kriterije banke u pogledu ocjene kreditnog rizika. Konstatovano je da Ministarstvo nije poduzimalo dodatne aktivnosti u cilju povećanja stupnja iskorištenosti slobodnih novčanih sredstava za realizaciju programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“.**

U okviru **Ministarstva energije, rudarstva i industrije**, tijekom revidirane godine je, temeljem Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška Trajnog revolving fonda za dugoročno financiranje projekata, putem dodjele kredita od 21. 3. 2018. godine, realizirano 2.360.000 KM preko Union banke d.d. Sarajevo, od kojih je u revidiranoj godini zaključen samo jedan ugovor o kreditu od 300.000 KM, dok su ostali zahtjevi u fazi provjere boniteta ili nadopune predmeta.

Preporuka:

- ***potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim ministarstvom poduzme adekvatne aktivnosti u cilju što efikasnijeg korištenja proračunskih sredstava koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH – Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH, sukladno zaključenom Ugovoru o komisionim poslovima i aneksima na isti.***

6.1.2.9 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova realizirani su u iznosu od 814.138.565 KM, što predstavlja izvršenje 72,9% plana, a u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 182.361.471 KM ili za 18,3%. Struktura navedenih izdataka je sljedeća: otplate dugova primljenih kroz Državu – relevantne obveze 533.285.891 KM, otplate domaćeg pozajmljivanja 219.976.879 KM, otplate unutarnjeg duga 56.946.1209 KM i vanjske otplate 3.929.675 KM.

Proračunom FBiH za 2018. godinu, kao i prethodnih godina, odobrena su sredstva za izmirenje **općih obveza (između ostalih i neisplaćenih plaća i naknada djelatnika prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH i neisplaćenih obveza prema dobavljačima nastalih u razdoblju od 1. 4. 1996. godine do 31. 12. 2002. godine)**, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH²⁶ utvrđeno da će se opće obveze temeljem unutarnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine.

Iako je bilo dužno, Ministarstvo financija ni do kraja 2018. godine nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31. 10. 2013. godine i nije sačinilo informaciju o stanju realiziranja preporuka koje se odnose na financijske obveze iz Izvješća o reviziji financijskih izvješća prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Rješenjem ministricе financija od 16. 11. 2018. godine imenovano je Povjerenstvo za popis primljenih i izdanih mjenica i garancija u Sektoru za upravljanje dugom na dan 31. 12. 2018. godine, te za usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Riznice svih realiziranih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane temeljem neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2018. godinu. Povjerenstvo je izvršilo samo popis izmirenih obveza za plaće i regres u iznosu od 10.359 KM, dok nije bilo izmirivanja obveza prema dobavljačima koje se iskazuju kao unutarnji dug. Njihovo realiziranje evidentira se na poziciji otplata

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09, 65/09, 42/11, 35/14

unutarnjeg duga i sačinjen je nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obveza iskazanih u bruto bilanci prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH u korist financijskog rezultata.

Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi, u okviru Ministarstva financija iskazano je izmirenje preuzetih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH – doprinosi za MIO od 806.214 KM i izvršenje sudskih presuda temeljem neisplaćenih plaća Vojsci FBiH od 11.125 KM, ali iste nisu obuhvaćene navedenim popisom Povjerenstva, niti je temeljem ovih izmirenih obveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH. Također, **konstatirano je da nije utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, kao ni da je izvršena verifikacija obveza (obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i naknade uposlenika i ostale obveze) i tražbina iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice u knjigovodstvenim evidencijama prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH.**

Iz prezentiranog Izvješća o izvršenom popisu neizmirenih obveza temeljem sudskih presuda i izvršnih rješenja, kao i povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstveni račun Riznice, zaprimljenih u Riznici Federalnog ministarstva financija sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine, ne može se utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i tražbina prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske Federacije BiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, s obzirom na to da u Izvješću nisu iskazane.

Preporuka:

- ***u okviru Riznice Ministarstva financija neophodno je utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i tražbina prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske Federacije BiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH.***

6.1.3 Tekuća pričuva

Proračunom FBiH za 2018. godinu planirana su sredstva tekuće pričuve u iznosu od 5.155.000 KM (5.000.000 KM tekuća pričuva Vlade FBiH, 75.000 KM premijera i po 40.000 KM za dva zamjenika premijera). Sredstva tekuće pričuve povećana su u iznosu od 18.950.000 KM, te su ukupno iznosila 24.105.000 KM, a temeljem odluka Vlade FBiH, rješenja premijera i zamjenika premijera su odobrena u iznosu od 23.020.453 KM. Od ukupno realiziranih sredstava, 22.885.353 KM realizirano je temeljem odluka Vlade FBiH, a 135.100 KM realizirali su premijer i zamjenici premijera Vlade FBiH. Tekuća pričuva Vlade FBiH (22.885.353 KM) realizirana je odlukama Vlade FBiH za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 19.309.800 KM, za tekuće transfere u iznosu od 2.906.827 KM, kapitalne transfere u iznosu od 150.000 KM i za materijalne izdatke u iznosu od 518.726 KM. Konstatirano je da su sredstva za nabavu stalnih sredstava od 18.950.000 KM planirana Proračunom FBiH na poziciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, te prenesena u tekuću pričuvu Vlade FBiH i u konačnici realizirana sa pozicije Vlade FBiH za kupovinu zgrade za smještaj institucija Vlade FBiH. Za preostali iznos sredstava tekuće pričuve od 3.935.353 KM ne može se potvrditi da je realiziran za hitne i nepredviđene izdatke, kako je to propisano odredbama Zakona o proračunima u FBiH. Navedena sredstva realizirana su za financiranje obveza koje su se mogle planirati, a navodimo sljedeće: sredstva Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH (251.733 KM), za podršku ustanovama obrazovanja (240.000 KM), financiranje tekućeg poslovanja „Aluminij“ d.d. Mostar (1.100.000 KM), za financiranje provođenja II faze revizije korisnika BIZ-a i troškove za institut za medicinsko vještačenje (450.000 KM), osiguranje sredstava Financijsko-informatičkoj agenciji za izvršenje sudske presude odjela Brčko (696.142 KM), za financiranje nagrada sportašima i sportskim organizacijama (299.500 KM). Tekuća pričuva premijera i dva zamjenika premijera realizirana je temeljem pojedinačnih rješenja o odobravanju sredstava, u iznosu od 135.100 KM. Za realizaciju ovih sredstava premijer i zamjenici premijera su donijeli odluke o planu i kriterijima uporabe tekuće pričuve za 2018. godinu. Navedenim odlukama je definirano za koje namjene se sredstva mogu odobravati, ali nisu definirani jasni i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava. U pojedinačnim slučajevima odobravala su se sredstva za iste korisnike iz tekuće pričuve i premijera i zamjenika premijera, kao i nakon održavanja manifestacije, što predstavlja refundaciju troškova. Rješenjima o odobravanju sredstava definirana je obveza

korisnika da dostave izvješće o utrošku, ali nije propisan rok dostavljanja, sadržaj izvješća i način izvješćivanja o utrošku sredstava.

Preporuke:

- sredstva tekuće pričuve Vlade FBiH koristiti samo za namjene propisane Zakonom o proračunima u FBiH;
- prilikom raspodjele tekuće pričuve premijera Vlade FBiH i zamjenika premijera Vlade FBiH utvrditi kriterije za odabir korisnika i osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.

6.1.4 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima za 2018. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2018. godinu	Ostvareno u 2018. godini	Ostvareno u 2017. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	2.269.661.837	2.158.066.511	2.119.834.478	95	102
1	Prihodi od poreza	1.661.978.242	1.662.673.080	1.600.094.278	100	104
2	Neporezni prihodi	607.683.595	495.291.411	519.699.270	82	95
3	Transferi i donacije	0	102.020	40.929	-	249
II	RASHODI (1+2+3+4)	1.805.514.349	1.558.234.842	1.403.632.627	86	111
1	Tekući rashodi	1.365.745.821	1.293.475.552	1.281.875.924	95	101
2	Kapitalni transferi	309.701.000	168.496.514	23.904.999	54	705
3	Izdaci za kamate	124.912.528	96.262.775	97.851.704	77	98
4	Tekuća pričuva	5.155.000	0	0	-	-
III	TEKUĆI SUFICIT (I-II)	464.147.488	599.831.669	716.201.851	142	166
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	47.282.542	-32.895.428	-105.086.089	-69	-31
1	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	161.868	120.165.998	-	-
2	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	47.282.542	33.057.296	15.079.909	70	219
V	UKUPAN SUFICIT (III-IV)	416.864.946	566.936.241	821.287.940	136	69
VI	NETO POVEĆANJE FINANIJSKE IMOVINE (1-2)	-20.450.000	-15.860.640	-2.661.700	-78	596
1	Primici od financijske imovine	0	0	0	-	-
2	Izdaci za financijsku imovinu	20.450.000	15.860.640	2.661.700	78	596
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	-503.414.946	-559.449.874	-706.464.509	111	79
1	Primici od zaduživanja	613.000.000	254.688.691	290.035.527	41	88
2	Izdaci za otplate dugova	1.116.414.946	814.138.565	996.500.036	73	82
VIII	UKUPAN FINANIJSKI REZULTAT/DEFICIT (V+VI+VII)	-107.000.000	-8.374.273	112.161.731	8	7
IX	OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG RAZDOBLJA	107.000.000				
X	UKUPAN FINANIJSKI REZULTAT (IX-VIII)	0	-8.374.273			

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 2.158.228.379 KM, financiranje u iznosu od 254.688.691 KM, rashodi i izdaci u iznosu od 1.607.152.778 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu od 814.138.565 KM, te višak rashoda nad prihodima/deficit u iznosu od 8.374.273 KM.

Akumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima/suficit u bilanci stanja Proračuna FBiH na dan 31. 12. 2018. godine iskazan je u iznosu od 114.189.861 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 8.268.596 KM.

Iskazani financijski rezultat u 2018. godini u iznosu od 8.374.273 KM ne možemo potvrditi, jer je revizijom utvrđeno sljedeće:

1. Kapitalni transferi su precijenjeni za iznos od 153.000.000 KM, jer su rashodi temeljem obveze za kapitalni transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta iskazani u Glavnoj knjizi Riznice, iako isti nije realiziran i nisu se stekli uvjeti za realizaciju i iskazivanje na navedenoj poziciji (točka 6.1.2.4);
2. Tekući transferi su podcijenjeni za iznos od 5.682.857 KM, a isti se odnosi na obveze temeljem Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata i Zakona o MIO, za obiteljske mirovine iza poginulog branitelja koje nisu iskazane na odgovarajućim pozicijama transfera (točka 6.1.2.3.1);

3. Tekući transferi su podcijenjeni za iznos od 8.015.010 KM, a isti se odnosi na obveze za poticaje za biljnu i animalnu proizvodnju, nastale sukladno Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, te obveze za poticaje iz oblasti veterinarstva, koje nisu iskazane na odgovarajućim pozicijama transfera (točka 6.1.2.3.2).

Zbog navedenog, ne može se potvrditi iskazani negativan finansijski rezultat za 2018. godinu u iznosu od 8.374.273 KM najmanje za 139.302.133 KM, pošto su rashodi po osnovu kapitalnih transfera više evidentirani za 153.000.000 KM, a obveze temeljem tekućih transfera u iznosu od 13.697.867 KM nisu evidentirane na poziciji rashoda. Navedeno ukazuje na to da je za 2018. godinu trebao biti iskazan pozitivan finansijski rezultat.

Također ističemo da Proračunom Federacije BiH za 2018. godinu, kao i prethodnih godina, nije planirano izmirenje dospjelih obveza po temelju pravomoćnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju, koje su evidentirane na razgraničenim rashodima i vanbilančnoj evidenciji u iznosu od 63.001.325 KM. Obveze po navedenom temelju nisu evidentirane sukladno članku 76. Zakona o proračunima u Federaciji BiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, zbog čega su podcijenjeni rashodi i finansijski rezultati obračunskih razdoblja u kojima su obveze nastale, kao i ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima.

Preporuka:

- *rashode i izdatke priznavati na temelju relevantne dokumentacije o nastanku poslovnog događaja, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2 BILANCA STANJA

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Proračuna Federacije BiH na dan 31. 12. 2018. godine iskazana je imovina u iznosu od 1.541.106.521 KM, a odnosi se na: dugoročna razgraničenja u iznosu od 316.200.890 KM, dugoročne plasmane u iznosu od 345.424.100 KM, novčana sredstva u iznosu od 316.415.348 KM, stalna sredstva u iznosu od 278.302.193 KM (nabavna vrijednost 519.721.371 KM, otpisana vrijednost 241.419.178 KM), kratkoročne tražbine u iznosu od 181.206.071 KM, kratkoročne plasmane u iznosu od 35.991.182 KM, kratkoročna razgraničenja u iznosu od 65.807.988 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama u iznosu od 760.399 KM i vrijednosne papire u iznosu od 998.350 KM.

Obveze i izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.541.106.521 KM, a čine ih dugoročne obveze i razgraničenja u iznosu od 5.448.885.366 KM, kratkoročne obveze i razgraničenja u iznosu od 532.308.621 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu od 4.440.087.466 KM (aktivni konto).

6.2.1 Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su 31. 12. 2018. godine u iznosu od 316.415.348 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 11.722.452 KM.

Stanje na transakcijskim računima na 31. 12. 2018. godine iznosilo je 309.111.368 KM. U okviru navedenog iznosa novčanih sredstava, na posebnim namjenskim računima iskazan je ukupan iznos od 61.361.649 KM. Najznačajniji iznosi posebnih namjenskih sredstava odnose se na sredstva za zaštitu i spašavanje u iznosu od 22.680.080 KM, takse od uplaćenih sredstava za aviopromet u iznosu od 21.109.230 KM, PDV – revolving u iznosu od 4.780.386 KM), prihode od lutrije od 2.896.984 KM, polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika od 2.623.397 KM, taksu za uspostavu rezervi naftnih derivata u iznosu od 2.307.614 KM, sredstva Escrow računa od 1.833.181 KM, te prikupljena sredstva od uplate naknada prihoda za šume u iznosu od 1.638.877 KM.

Kratkoročne tražbine iskazane su u iznosu od 181.206.071 KM. Najznačajniji iznos istih od 135.512.208 KM odnosi na tražbine od krajnjih korisnika temeljem dospjelih kreditnih sredstava, za obveze koje su izmirene iz Proračuna FBiH i evidentirane u Ministarstvu financija.

Tražbine od krajnjih korisnika kreditnih sredstava u odnosu na 2017. godinu (91.333.708 KM) povećane su za 44.178.500 KM, a najznačajnije su od: JP Ceste FBiH (71.680.048 KM), JP „Željeznice Federacije BiH“ (42.439.455 KM), Općine Livno (3.234.711 KM), JKP Vodovod Posušje (3.317.949 KM), Općine Posušje (2.957.381 KM), te Unsko-sanskog kantona (2.391.989 KM).

Tražbine od kantona po Stand by aranžmanima III i IV sa MMF-om u iznosu od 35.607.506 KM (dug od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine od 3.397.000 KM) nisu evidentirane u knjigovodstvenim evidencijama, niti se može potvrditi da su poduzete sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu. Ove tražbine se odnose na: Tuzlanski kanton (17.000.250 KM), Bosansko-podrinjski kanton (10.244.878 KM), Unsko-sanski kanton (6.730.769 KM) i Zapadnohercegovačku županiju (2.404.048 KM). **Navedeno ističemo jer direktno utječe na primitke i likvidnost Proračuna Federacije BiH, s obzirom na to da Federacija BiH obveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom roku i dospelom iznosu.**

Za neizmirene obveze po kreditima danim krajnjim korisnicima temeljem vanjskog duga, te zbog konstantnog kašnjenja u otplati, odnosno izostanka plaćanja obveza prema Federaciji BiH, izvršeni su reprogrami kreditnih obveza za: Željeznice Federacije BiH (šest kredita), JKP „10. Juli“ Bosanska Krupa, JKP „Vodovod“ Cazin, Rudnike „Kreka“ Tuzla, Općinu Grude i Zapadnohercegovačku županiju. Skupština Županije Zapadnohercegovačke donijela je 4. 9. 2018. godine Odluku o prihvaćanju reprograma obveza po kreditnom zaduženju prema Federaciji BiH iz sredstava MMF-a po IV Stand by aranžmanu,²⁷ sa rokom otplate od sedam godina i grace razdobljem od četiri godine.

Najveći dio tražbina nastao je po kreditima iz ranijeg razdoblja, prije donošenja Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama u Federaciji BiH, kada u cilju naplate nisu osigurani instrumenti osiguranja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovornog roka za naplatu svake pojedinačne tražbine, koji ne može biti duži od šest mjeseci, korisnik proračuna dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, te izvršiti preknjiženje na sumnjive i sporne tražbine.

Ministarstvo financija nije poduzelo sve zakonom propisane radnje za naplatu nenaplaćenih tražbina, sukladno zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava, niti je iste evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih tražbina. Navedeno nije sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH, kao ni Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo financija sa nadležnim institucijama i organima poduzme sve zakonom propisane radnje za naplatu tražbina po kreditima, temeljem zaključenih ugovora.**

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su 31. 12. 2018. godine iskazana u iznosu od 278.302.193 KM sadašnje vrijednosti (nabavna vrijednost 519.721.371 KM, ispravka vrijednosti 241.419.178 KM) i nisu usuglašena sa izvorima stalnih sredstava (275.124.194 KM) za 3.177.999 KM.

Najznačajnije povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava u 2018. godini odnosi se na građevinske objekte kod Vlade FBiH u iznosu od 18.950.000 KM temeljem revaloriziranja dijela zaključenog Ugovora o kupoprodaji zgrade Energoinvesta za trajni smještaj institucija Vlade FBiH. Ugovor o kupoprodaji potpisan je 29. 8. 2018. godine na iznos od 54.000.000 KM za kupovinu niskog i visokog prizemlja i 19 katova objekta B ukupne površine 24.600 m² sa ugovorenim plaćanjem u tri tranše, zaključno sa 30. 6. 2020. godine sa ugovorenim zateznim kamatama na kašnjenje. Od kupljene 21 etaže, u ZK izvatku samo šest etaža nije bilo opterećeno hipotekama za obveze po kreditima Energoinvesta d.d. Sarajevo, koje su u ukupnom iznosu na dan kupovine za sve četiri banke iznosile 29.320.770 KM. Ugovorom je utvrđeno da će prodavac izvršiti brisanje založnih prava na nekretninama koje su predmet kupoprodaje prije dospijeca svake rate kupoprodajne cijene najkasnije pet dana prije dospijeca svake rate kupoprodajne cijene. Aneks Ugovora o kupoprodaji je potpisan 21. 12. 2018.

²⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/18

godine, čime je u 2018. godini dodana tranša u iznosu od 8.950.000 KM, a zadnja tranša je umanjena na iznos od 13.050.000 KM.

U postupku revizije proračunskih korisnika (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo kulture i sporta, Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH) izvršena je provjera dokumentacije, temeljem koje su iskazani građevinski objekti i zemljišta, te je utvrđeno da su pojedine građevine (zgrade, stanovi, garaže) evidentirane, iako za njih proračunski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju o posjedu i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom, jer je ona, prema prezentiranoj dokumentaciji, u vlasništvu i posjedu drugih pravnih osoba.

S obzirom na to da pojedine nekretnine nisu iskazane temeljem vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava niti je FBiH u posjedu svih objekata, konstatirali smo da nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi Riznice i financijskim izvješćima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- ***potrebno je osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina i zemljišta, koja bi bila temelj za knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi Riznice.***

6.2.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani su 31. 12. 2018. godine iskazani u iznosu od 345.424.100 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 4.440.191 KM. Predstavljaju realizaciju plasmana putem Razvojne banke FBiH i Union banke Sarajevo.

Sredstva uložena u Razvojnu banku Federacije BiH iskazana su u iznosu od 179.243.156 KM, sukladno ugovorima o komisionim poslovima, što je u odnosu na prethodnu godinu (172.597.900 KM) više za 6.645.256 KM. Navedeno povećanje nastalo je kao rezultat negativnih tečajnih razlika. Razvojna banka Federacije BiH je u 2018. godini po komisionim kreditima naplatila iznos od 15.391.438 KM (glavnica 12.286.761 KM i kamata 3.104.677 KM). Kompenzirana sredstva odnose se na naknadu po Ugovoru o reprogramu kredita, odobrenom društvu Pretis d.d. Vogošća, naknade po kreditima odobrene društvima PS Vitezit d.o.o. Vitez, Binas d.d. Bugojno, te sudske takse po komisionim projektima Saudijski fond za razvoj S-082 i TAC BiH, po odlukama Vlade FBiH iz ranijih godina. Sukladno Ugovoru o upravljanju kreditnim sredstvima u okviru Projekta Lokalnog razvoja u iznosu od 125.876 KM 31. 12. 2018. godine izvršena je uplata razlike do minimalno ugovorene naknade.

Temeljem odluke Skupštine Razvojne banke Federacije BiH o zalogu sredstava za osiguranje povrata kredita JP Autoceste Federacije BiH od 3. 2. 2017. godine, Ugovora o kreditu od 13. 2. 2017. godine i Odluke Vlade Federacije BiH o davanju suglasnosti za zaključivanje ugovora o namjenskom garantnom depozitu od 10. 3. 2017. godine, Razvojna banka Federacije BiH i Vlada Federacije BiH zaključile su Ugovor o namjenskom garantnom depozitu. Predmet ovog ugovora je formiranje namjenskog garantnog depozita u iznosu od 48.084.579 KM. Deponent i Banka su se usuglasili da se namjenski depozit formira od novčanih sredstva koja su naplaćena i koja će biti naplaćena iz založenih tražbina po kreditima odobrenim iz komisionih kreditnih linija kojima Banka upravlja u ime i za račun Vlade Federacije BiH. Deponent i Banka su se usuglasili da će se Depozit sukcesivno povećavati za iznose novčanih sredstva koja će se naplaćivati iz založenih tražbina po kreditima iz komisionih kreditnih linija, a najviše do iznosa depozita iz Ugovora. Visina založenih tražbina će se retrospektivno smanjivati za iznose novčanih sredstava za koje se povećava iznos depozita. Za osiguranje izvršenja obveza iz Ugovora o kreditu od 13. 2. 2017. godine zalagodavac daje u залог novčana sredstva koja su naplaćena iz komisionih kreditnih linija kojima Razvojna banka Federacije BiH upravlja, u ime i za račun Vlade Federacije BiH u ukupnom iznosu od 48.084.579 KM.

U okviru iskazanih dugoročnih plasmana, na **Ministarstvo energije, rudarstva i industrije** odnosi se 14.587.250 KM i to su sredstva plasirana putem Union banke Sarajevo (4.987.255 KM), Razvojne banke FBiH (599.995 KM), depozit kod Izvozno-kreditne agencije BiH u svrhu osiguranja garancije

(5.000.000 KM) i oročeni depozit kod Intesa Sanpaolo banke (4.000.000 KM), koji služi kao instrument osiguranja povrata kredita odobrenog Operatoru – Terminalu Federacije. Sredstva plasirana putem Union banke d.d. Sarajevo dodijeljena su kao kredit za 24 gospodarska društva, a sredstva plasirana putem Razvojne banke FBiH za 19 gospodarskih društava. Sa pozicije navedenog Ministarstva tijekom 2018. godine, temeljem Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška Trajnog revolving fonda za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita od 21. 3. 2018. godine, realiziran je iznos od 2.360.000 KM putem Union banke d.d. Sarajevo.

U razdoblju od 2012. do 2014. godine preko Razvojne banke FBiH plasirano je pet kredita u vrijednosti od 756.121 KM, a preko Union banke 10 kredita u vrijednosti od 1.935.605 KM za uvezivanje radnog staža djelatnicima koji su ostvarili pravo na odlazak u mirovinu. Za spomenute kredite nisu predviđeni instrumenti osiguranja povrata kredita. Prema zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa bankama, Ministarstvo snosi rizik 100% nevraćanja kredita i pripadajućih kamata od korisnika kredita, što ima za posljedicu obvezu isplate naknade bankama iz proračuna, koja je definirana u identičnom iznosu kao i visina kamate na kredite.

Ministarstvo prometa i komunikacija u Bruto bilanci iskazalo je dugoročne plasmane u iznosu od 35.266.036 KM i odnose se na učešće Vlade FBiH u temeljnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Evidentiranje udjela u Ministarstvu izvršeno je temeljem odluka Vlade FBiH za doznačena sredstva iz Proračuna, zaključno sa 2012. godinom. Prema raspoloživim podacima aktuelnog izvoda iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu od 15. 1. 2016. godine, jedini osnivač bila je Federacija BiH sa stopostotnim udjelom osnivača i ugovorenim (upisanim) i uplaćenim kapitalom od 18.773.273 KM. Za preostali iznos od 16.492.763 KM udjela Vlade FBiH u temeljnom kapitalu JP „BH Airlines“ d.o.o. Sarajevo, koji je evidentiran na poziciji Ministarstva, nije izvršeno usklađivanje stanja udjela (povećanje udjela) upisom u registar kod nadležnog suda, kako je propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. U 2016. godini pokrenut je stečaj u JP „BH Airlines“ d.o.o. Sarajevo zbog gubitka koji u značajnom dijelu premašuje ukupni kapital, te je neizvjesno da li će od iskazanih dugoročnih plasmana biti ekonomskih koristi. Kada je u pitanju rješavanje statusa navedenog udjela u tijeku 2018. godine, Ministarstvo nije imalo nikakvih aktivnosti.

Kod **Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** na poziciji dugoročnih plasmana iskazan je iznos od 24.648.465 KM i isti se odnosi na dugoročni depozit za kreditne plasmane putem Razvojne banke FBiH. Sukladno odlukama Vlade FBiH, navedena sredstva se plasiraju na revolving temelju i sa rokom povrata na JRR u Proračun FBiH do 2030. godine.

Ministarstvo okoliša i turizma iskazalo je dugoročne plasmane u iznosu od 193.485 KM, koji se odnose na tražbine za deponovana sredstva u Razvojnoj banci FBiH. Ministarstvo je zaključilo Protokole sa Bankom kojima je definiran način sufinansiranja kamata po programima: „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko-ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu, te izgradnja temeljne turističke infrastrukture“ iz 2010. godine (500.000 KM) i „Transfer za razvoj turizma u FBiH“ iz 2014. godine (500.000 KM). Do kraja 2018. godine iz doznačenih sredstava 2010. godine potpisani su ugovori o subvencioniranju kamata sa sedam korisnika iz navedene kreditne linije i isplaćene subvencije u iznosu od 477.722 KM, tako da stanje istih na datum bilance iznosi 22.201 KM. Iz doznačenih sredstava u 2014. godini potpisani su ugovori o subvencioniranju kamata sa sedam korisnika, po kom temelju su do 31. 12. 2018. godine isplaćene subvencije u iznosu od 328.793 KM. Stanje ugovorenih subvencija na datum bilance iznosi 102.197 KM, dok razlika po ovoj kreditnoj liniji od 69.010 KM ni u 2018. godini nije raspoređena.

6.2.4 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze u konsolidiranim finansijskim izvješćima Proračuna FBiH na dan 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 532.308.621 KM. U okviru ovih obveza najznačajniji iznos odnosi se na: kratkoročne tekuće obveze prema pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 162.606.768 KM, obveze prema djelatnicima od 90.434.412 KM, obveze od domaćeg zaduživanja od 40.008.116 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 238.265.412 KM.

U okviru **kratkoročnih tekućih obveza prema pravnim i fizičkim osobama** najznačajnije su kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 95.037.761 KM, obveze za subvencije u iznosu od 6.659.867 KM i ostale

kratkoročne obveze u iznosu od 59.389.783 KM. Od ukupnog iznosa kratkoročnih tekućih obveza, na obveze prema dobavljačima odnosi se 95% obveza, dok se ostatak istih odnosi na obveze za PDV. Na obveze temeljem pravomoćnih sudskih presuda i sudskih rješenja iz radnih sporova i ostalih presuda odnosi se 59.389.889 KM.

U okviru **obveza prema djelatnicima** proračunskih korisnika (obveze za plaće, naknade, poreze i doprinose na plaće) koje se odnose na prosinac 2018. godine, iskazane su i obveze institucija koje su sa federalne prešle na državnu razinu, od kojih su najznačajnije obveze bivšeg Federalnog ministarstva obrane u iznosu od 64.391.328 KM i iste u ukupnim obvezama iznose 71%.

U okviru **obveza od domaćeg zaduživanja**, iznos od 40.000.000 KM odnosi se na obveze temeljem izdanih trezorskih zapisa. U IV kvartalu 2018. godine dvaput je izvršena emisija trezorskih zapisa, ukupne nominalne vrijednosti od 40.000.000 KM, uz negativnu kamatnu stopu od -0,134% do -0,105%. Po navedenom temelju prikupljeno je 40.035.730 KM (prihod od negativne kamate 35.730 KM).

Kratkoročna razgraničenja najvećim dijelom se odnose na razgraničene prihode u iznosu od 84.358.880 KM, razgraničene rashode u iznosu od 10.117.268 KM i ostala razgraničenja u iznosu od 138.329.495 KM.

Od ostalih razgraničenja, 135.512.208 KM odnosi se na razgraničene primitke koji su evidentirani za tražbine od krajnjih korisnika kreditnih sredstava i isti su u odnosu na 2017. godinu veći za 44.170.500 KM. Najznačajnije tražbine su od: JP Ceste FBiH (71.680.048 KM), JP „Željeznice Federacije BiH“ (42.439.455 KM), Općine Livno (3.234.711 KM), JKP Vodovod Posušje (3.317.949 KM), Općine Posušje (2.957.381 KM), te Unsko-sanskog kantona (2.391.989 KM). U okviru ovih tražbina nisu iskazane dospjele tražbine od kantona po Stand by aranžmanima III i IV sa MMF-om u iznosu od 35.607.506 KM (dug od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine, iskazan u iznosu od 3.397.000 KM), niti se može potvrditi da su poduzete sve zakonom propisane radnje za naplatu istih.

U okviru ostalih kratkoročnih obveza temeljem pravomoćnih presuda i izvršnih sudskih rješenja iz radnog odnosa iskazan je iznos od 43.527.151 KM i ostalih pravomoćnih presuda i sudskih izvršnih rješenja i upravnih sporova iznos od 15.125.730 KM. Navedeni iznosi su evidentirani po Instrukciji Ministarstva financija iz veljače 2019. godine na poziciji razgraničenih rashoda i obveza. Jedan broj revidiranih korisnika nije postupio po ovoj instrukciji i obveze po pravomoćnim sudskim presudama iz radnog odnosa su po ranijoj instrukciji iz 2015. godine „ostale“ na izvanbilančnoj evidenciji. Stoga rashodi i izdaci nisu iskazani sukladno članku 76. Zakona o proračunima u Federaciji BiH, kojim je regulirano da se oni priznaju temeljem nastanka poslovnog događaja (obveze) u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja. Evidentiranje ovih obveza nije sukladno članku 16. Uredbe o računovodstvu Proračuna FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. **Provedenom revizijom financijskih izvješća u 2018. godini proračunskih korisnika koji su bili predmet revizije, utvrdili smo da su proračunski korisnici u FBiH različito postupali kod evidentiranja ovih obveza. Naime, jedan broj proračunskih korisnika ove obveze je evidentirao na vanbilančnoj evidenciji. Zbog takvog načina evidentiranja u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu i Bilanci stanja na dan 31. 12. 2018. godine nisu realno iskazane pozicije rashoda i obveza, što je u konačnici utjecalo na točnost ovih pozicija, te samim tim i na financijski rezultat u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu.**

Pravomoćne presude i sudska rješenja o izvršenju predstavljaju dospjele obveze i nisu knjigovodstveno evidentirane u izvještajnim razdobljima na koja se odnose. Radi se o obvezama koje su nastale nakon okončanih sudskih postupaka, vođenih temeljem tužbi djelatnika zbog nepoštivanja prava iz radnih odnosa. Ovi postupci su okončani u prethodnim godinama i obveze temeljem navedenog nisu se evidentirale sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obveze nastale, neovisno od njihovog izmirenja, već su se iz godine u godinu uvećavale. Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka i neevidentiranja ovih obveza podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja u kojima su nastale, a samim tim nisu točno iskazivani ni financijski rezultati tih razdoblja.

Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu utvrđeni su prioriteti izvršavanja Proračuna FBiH, gdje su na prvom mjestu predviđene otplate kamata vanjskog i unutarnjeg duga FBiH, zatim transfer za braniteljske invalidnine, druga braniteljska davanja i invalidnine za neratne invalide i civilne žrtve rata, potom plaće i naknade troškova zaposlenih. Na sljedećem mjestu je transfer za poljoprivredu i razvojni projekti, transfer za raseljene i izbjegle osobe, potom tekući transferi kantonima, te nižim razinama vlasti, javnim poduzećima i kapitalne investicije. Na posljednjem mjestu prioriteta je kategorija ostalo, za koju nije decidno navedeno koje obveze obuhvaća. **S obzirom na navedeno, može se zaključiti da su i obveze po temelju pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja na posljednjem mjestu prioriteta izvršavanja Proračuna FBiH. Ovo naglašavamo zato što obveze po temelju pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja čine značajan iznos obveza FBiH, koje se dodatno uvećavaju za sudske troškove i troškove zatezних kamata, a točan iznos istih bit će poznat i konačan danom isplate glavnog duga. S obzirom na iznos ovih sredstava, datum nastanka glavnog duga i odgovornost nadležnih za planiranje i realizaciju ovih obveza, kao i utvrđivanje prioriteta plaćanja, ne može se potvrditi opravdanost svrstavanja ovih obveza u posljednji red prioriteta u izvršavanju Proračuna u FBiH.**

Razgraničeni rashodi najvećim dijelom su iskazani kod Ministarstva za pitanje branitelja i invalida domovinskog rata, Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Evidentiranja na razgraničene rashode izvršena su po Instrukciji Ministarstva financija i odnose se na pravomoćne sudske presude korisnika prava temeljem Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji, kao i temeljem Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji, Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata i Zakona o mirovinsko-invalidskom osiguranju, te kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po temelju pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja iz radnih sporova za djelatnike Ministarstva. Ističemo da su na pozicije razgraničenih rashoda evidentirani iznosi koji se odnose na vrijednost spora bez zatezних kamata i troškova spora.

Pošto su navedene obveze dospjele, nisu iskazane i evidentirane na poziciji rashoda sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja, po članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Stanje na kontima 360000 – Financijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama, na dan 31. 12. 2018. godine je 0 KM i isto ne korespondira sa stanjem iskazanim na kontima glavne kategorije 160000 – Financijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama, koje je iskazano u iznosu od 760.399 KM. Navedeno nije sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Razgraničeni prihodi iskazani su u iznosu od 89.818.649 KM i najvećim dijelom se odnose na namjenska sredstva naplaćena po posebnim zakonskim i drugim propisima, za čiju realizaciju su zadužena pojedina ministarstva i iznose 82.965.302 KM (40.199.776 KM razgraničeni ostali prihodi i 42.765.526 KM razgraničeni redovni prihodi za namjenska sredstva), dok se na naplaćene redovne prihode odnosi 5.955.745 KM. Naplaćeni redovni prihodi iskazani su kod Federalne direkcije robnih rezervi, JU Centar za edukaciju sudaca i tužitelja – „BERP“ i Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

U okviru razgraničenih prihoda su namjenska sredstva za zaštitu i spašavanje, sredstva aviotakse, sredstva od privatizacije, pristojba za uspostavu rezervi naftnih derivata, naknade za šume, sredstva od igara na sreću, namjenski prihodi od uplate fizičkih i pravnih osoba kod Ministarstva zdravstva i drugi. Zajednički problem koji je utvrđen revizijom pojedinačnih proračunskih korisnika je da se raspodjela i trošenje ovih sredstava u svim slučajevima ne vrši pravovremeno i namjenski.

Preporuke:

- ***potrebno je dospjele obveze iskazivati sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja, po članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu;***

- izvršiti usuglašavanje stanja na kontima finansijskih i obračunskih odnosa sa drugim povezanim jedinicama, te evidentiranje na istim vršiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.

6.2.5 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze u konsolidiranim finansijskim izvješćima na dan 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 5.448.885.366 KM, od čega se na dugoročne zajmove odnosi 5.350.728.381 KM, ostale dugoročne obveze 94.709.343 KM i na dugoročna razgraničenja 3.447.642 KM. Temeljem dugoročnog zaduženja u Bruto bilanci Ministarstva financija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obveze temeljem zaduženja.

Vanjski dug FBiH na dan 31. 12. 2018. godine iznosio je 4.702.740.083 KM. U ukupnim dugoročnim obvezama po vanjskom dugu, vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na izvanbilančnoj evidenciji Bruto bilance Riznice u iznosu od 2.362.187.670 KM, sredstva odobrena kantonima iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 49.339.895 KM, te se na obveze Federacije BiH odnosi iznos od 2.291.212.516 KM.

U narednoj tabeli dan je pregled vanjskog duga:

Vanjski dug koji je ugovorila Bosna i Hercegovina	4.623.743.214
Stari dug (kreditna zaduženja po ugovorima do 6. 4. 1992. godine)	652.568.369
Zajmovi za infrastrukturu implementirani u FBiH	2.155.800.627
Zajmovi za javnu proračunsku potrošnju	1.436.065.375
Zajmovi za privredne djelatnosti	379.308.842
Vanjski dug koji je direktno ugovorila Federacija Bosne i Hercegovine	78.996.867
Zajmovi za javnu proračunsku potrošnju plasirani za projekte obrazovanja	1.422.449
Zajmovi za infrastrukturu u oblasti vodosnabdijevanja i prometa u FBiH	77.574.418

U 2018. godini na pozicijama dugoročnih obveza po vanjskom dugu Federacije BiH evidentirano je 394.788.509 KM, temeljem sukcesivnog povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima, koji do kraja 2018. godine nisu završeni. Također, pozicije dugoročnih obveza po vanjskom dugu Federacije BiH su korigirane za tečajne razlike prema tečajnoj listi Centralne banke na dan 31. 12. 2018. godine, te ukoliko bi povučena sredstva iskazivali po tečajevima koji su važili na datum povlačenja sredstava, iznos povučenih sredstava bio bi 390.060.548 KM. Smanjenje vanjskog duga, temeljem otplate glavnice u revidiranoj godini, izvršeno je u iznosu od 537.215.266, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obveze u iznosu od 533.285.891 KM i vanjske otplate u iznosu od 3.929.675 KM. Kamate po navedenim otplatama duga iskazane su u iznosu od 81.022.154 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima za relevantni dug u iznosu od 78.656.266 KM i za direktne obveze Federacije BiH u iznosu od 2.365.888 KM.

Kao i prethodnih godina, tečajne razlike nisu iskazane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i odredbama Upute o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga Federacije BiH u Glavnoj knjizi Riznice.

Prema evidencijama Ministarstva financija, nepovučena kreditna sredstva iskazana su u iznosu od 837.494.976 KM i na ista su plaćeni ugovoreni troškovi u iznosu od 5.002.596 KM u 2018. godini. Sve obveze po troškovima na nepovučena sredstva snose krajnji korisnici kredita, osim obveza po kreditima Svjetske banke – IBRD, koji se plaćaju iz Proračuna Federacije BiH.

Dugoročne obveze po unutarnjem dugu iskazane su u iznosu od 667.139.863 KM i u odnosu na prethodnu godinu (801.583.213 KM) manje su za 134.443.350 KM. Navedene obveze iskazane su na pozicijama dugoročnih obveznica, dugoročnih vlastitih obveznica i ostalih dugoročnih obveza.

U 2018. godini Federacija BiH se zadužila temeljem jedne **emisije obveznica** u ukupnom iznosu od 20.000.000 KM, uz kamatnu stopu od 0,85% do 0,99%, te je temeljem nje prikupljeno 19.986.407 KM. Otplate su izvršene u iznosu od 120.000.000 KM, a kamate po istim u iznosu od 1.552.500 KM. Nedospjeli dug po emitiranim obveznicama na dan 31. 12. 2018. godine iskazan je u iznosu od 430.000.000 KM (od 2019. do 2023. godine), od čega za naplatu u 2019. godini dospijeva 90.000.000 KM.

Po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), sa podračuna za servisiranje ino duga Federacije BiH plaćene su dospjele kreditne obveze u iznosu od 370.587 KM (glavnica 308.146 KM i kamate 62.442 KM). Po navedenim obvezama, u ranijem razdoblju Sporazumom o kreditu je reguliran kreditni odnos između Kraljevine Španjolske i Ministarstva financija i trezora BiH, kao i odnos između španjolskih izvođača i općina kao krajnjih korisnika kredita. Obveze po navedenom kreditu još uvijek nisu prenesene sa BiH na Federaciju BiH, odnosno sa Federacije BiH na krajnjeg korisnika, a predmet je 2014. godine ustupljen Federalnom pravobraniteljstvu. Obveze po ovom kreditu na dan 31. 12. 2018. godine iznosile su 2.927.383 KM. **S obzirom na to da su ove obveze teretile Proračun FBiH sukladno zakonskim i ostalim propisima, Ministarstvo financija kao nadležno za planiranje i evidentiranje obveza po vanjskom dugu ove obveze nije evidentiralo u Glavnoj knjizi Riznice, niti su poduzete aktivnosti na tome da se one vrate u Proračun FBiH.**

Preporuka:

- ***potrebno je da Ministarstvo financija u Glavnoj knjizi Riznice izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena, koja su nastala odljevom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske.***

6.2.6 Izvori sredstava

Na datum bilance izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 275.124.194 KM, dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 278.302.193 KM, te isto nije usuglašeno za iznos od 3.177.999 KM.

Ostali izvori sredstava iskazani su u iznosu od 306.711.537 KM, dok su dugoročni plasmani 345.424.100 KM, te neusuglašenost iznosi 38.712.563 KM.

Izvori stalnih sredstva u bilanci stanja iskazani su kao negativna vrijednost od -4.440.087.466 KM, što ukazuje na to da su primici od kreditnih zaduženja veći od vrijednosti imovine i predstavljaju prikaz kumuliranog negativnog financijskog rezultata Proračuna FBiH na dan 31. 12. 2018. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obveza iznad ostvarenog prihoda duži niz godina.

6.2.7 Popis imovine i obveza

Provedenim revizijama financijskih izvješća proračunskih korisnika za 2018. godinu kod jednog broja konstatirano je da popis sredstava i obveza nije proveden sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Kod pojedinih korisnika koji su bili predmet revizije evidentno je odsustvo pravovremenih i kvalitetnih pripremljenih radnji za provođenje popisa; usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije bilo cjelovito, te je prisutno kašnjenje knjigovodstvenog evidentiranja utvrđenih razlika.

Nedostatak validne dokumentacije (ZK izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo vlasništvo i posjed na građevinama otežava utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja nekretnina **kod Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva rada i socijalne politike i Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. U Ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata – iako je Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija prijašnjeg FMO-a iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno da će ministar formirati Povjerenstvo za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od prijašnjeg FMO-a, a Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine – ni u tijeku 2018. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu prijašnjeg FMO-a i nije utvrđen konačan status predmetne imovine.**

Kod Ministarstva pravde nije iskazan manjak službenog putničkog automobila Passat, iako je otuđen kod Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, za vrijeme korištenja temeljem zaključenog Ugovora o preuzimanju na posudbu iz 2012. godine.

U **Ministarstvu prometa i komunikacija** revizijom je utvrđeno da nije izvršen popis stalnih sredstava sadašnje vrijednosti od 5.178.164 KM, odnosno nije utvrđeno stvarno stanje, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava danih na korištenje Agenciji BHANSA. Iz Ministarstva je neblagovremeno dopisom od 12. 2. 2019. godine traženo od Agencije BHANSA da izvrši popis stalnih sredstava i sitnog inventara koji su u vlasništvu Ministarstva i dostave primjerak popisnih lista. Međutim, navedeno je Agencija uradila nakon zakonski utvrđenog roka za usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja i izrade financijskih izvješća, tek 5. 4. 2019. godine.

Redovitim godišnjim popisom obveza u Riznici, Ministarstvo financija nije obuhvatilo niti popisalo ukupne obveze po pravomoćnim sudskim presudama evidentirane kod proračunskih korisnika, tako da se ne može točno potvrditi o kojim obvezama se radi, odnosno koji se iznos obveza odnosi ponaosob na svakog proračunskog korisnika.

Popisna povjerenstva su kod pojedinih korisnika preuzela stanja iz knjigovodstvenih evidencija bez utvrđivanja stvarnog stanja, što ukazuje na to da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, niti je popis na 31. 12. 2018. godine izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- ***popis imovine, obveza i tražbina izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano.***

6.2.7.1 Popis imovine i obveza institucija koje su prešle sa federalne na državnu razinu

Ministarstvo financija je, sukladno utvrđenim nadležnostima iz Zaključka Vlade FBiH (V. broj 396/06), bilo obvezno preuzeti sve poslove vezane za preostalu financijsku problematiku prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH. U cilju rješavanja navedenog, Ministarstvo financija je u prethodnom razdoblju, kao i u 2018. godini, formiralo povjerenstva sa zadatkom da izvrše usuglašavanje i pripreme naloge za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza prijašnjeg FMO-a po temelju neisplaćenih neto plaća i naknada i obveza prema dobavljačima. Međutim, navedene komisije, a što je konstatirano i u prethodnim izvješćima o izvršenim revizijama, nisu u cijelosti izvršile poslove za koje su formirane. Vlada FBiH je Zaključkom od 20. 10. 2016. godine zadužila Ministarstvo financija da u roku od 60 dana, u suradnji sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvom za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, sačini detaljan pregled Plana postupanja po preporukama danim u Izvješću o reviziji financijskih izvješća FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu i o tome informira Vladu FBiH. **Vezano za utvrđivanje ukupnog iznosa duga, zaduženja i ostalih obveza prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH, od kojih je dio iskazan u Proračunu FBiH, a za koje je i dalje odgovorna Vlada FBiH, iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da je do kraja 2018. godine utvrđen ukupan iznos istih. Povjerenstva koje je Vlada FBiH imenovala u prethodnim godinama nisu u cijelosti izvršila poslove radi kojih su formirana, a isplaćivane su im naknade za rad, što smo detaljnije elaborirali u revizorskim izvješćima prethodnih godina.**

Popis imovine, obveza i tražbina na 31. 12. 2018. godine za institucije koje su u prethodnom razdoblju prešle sa federalne na državnu razinu (prijašnje Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije, Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna služba), a čija je imovina, tražbine i obveze ostala iskazana u Glavnoj knjizi Riznice FBiH, nije vršen kao ni prethodnih godina, niti se raspolaže relevantnom dokumentacijom vezanom za stanje imovine na kraju fiskalne godine. U Glavnoj knjizi Riznice na poziciji prijašnjeg FMO iskazano je stanje stalnih sredstava sadašnje vrijednosti od 12.895.849 KM, kratkoročnih tražbina i plasmana od 16.080.118 KM, dugoročnih i kratkoročnih obveza i razgraničenja od 71.835.970 KM. Naglašavamo da je i u prethodnim Izvješćima o reviziji financijskih izvješća o izvršenju Proračuna FBiH ukazivano na to i Vladi FBiH su davane preporuke u cilju dosljedne provedbe obveza utvrđenih Zakonom o prestanku važenja Zakona o

odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH (doneseni u prosincu 2005. i siječnju 2006.), s posebnim osvrtom na popis imovine, tražbina i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Ne može se potvrditi da su do kraja godine realizirane obveze utvrđene navedenim Zakonima, kao ni da je izvršen popis stalnih sredstava. Vezano za rješavanje pitanja imovine, obveza i tražbina institucija čije nadležnosti su u 2004. godini prenesene sa federalne na državnu razinu, ni u tijeku 2018. godine nisu provedeni zakonski propisi radi prikazivanja točnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi Riznice. Prilikom prenosa nadležnosti nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, a nije izvršen ni popis i usuglašavanje poslije prenosa nadležnosti.

Iako je Vlada FBiH poduzimala određene aktivnosti, ne može se potvrditi da se pristupilo sistemski i sveobuhvatno rješavanju poslova prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije BiH vezano za zakonski utvrđene obveze, što može utjecati na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je ostala u nadležnosti Federacije BiH, povećanje proračunskih izdvajanja za zatezne kamate i sudske troškove temeljem podnesenih tužbi za neizmirene obveze, nedovoljnu naplatu prihoda temeljem uporabe poslovnih prostora, kao i istinit i točan prikaz stanja imovine i obveza u Proračunu FBiH.

Preporuke:

- **potrebno je da Ministarstvo financija u suradnji sa Ministarstvom branitelja i invalida domovinskog rata i Službom za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH poduzme aktivnosti na okončanju pitanja raspolaganja pravima i obvezama na pokretnoj i nepokretnoj imovini bivšeg FMO-a i Vojske FBiH, sukladno Zaključku Vlade FBiH iz 2016. godine;**
- **potrebno je da Vlada FBiH i sve relevantne institucije poduzmu aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se konačno riješilo pitanje raspolaganja pravima i obvezama na imovini, te evidentiranje iste za institucije koje su sa federalne prešle na državnu razinu.**

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji sa 31. 12. 2018. godine iskazano je 7.627.391.311 KM. Navedeni iznos najvećim dijelom se odnosi na primljene mjenice za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 4.919.124.320 KM, te izdane garancije za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 90.261.653 KM, dugoročne obveze FBiH od krajnjih korisnika, kojima je FBiH temeljem supsidijarnih sporazuma ustupila na korištenje kreditna sredstva u iznosu od 2.379.918.730 KM.

Obveze Federacije BiH po temelju pravomoćnih presuda i izvršnih sudskih rješenja iskazane su u iznosu od 4.348.444 KM, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, jer su iste dospjele i trebaju se evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na izvanbilančnoj evidenciji je iskazalo 19.043.662 KM, od čega se 10.756.202 KM odnosi na obveze za ruralni razvoj iz 2012. godine, 8.015.010 KM na obveze temeljem stvorenih nerealiziranih poticaja u poljoprivredi i poticaja iz oblasti veterinarstva iz tekuće godine te 272.450 KM na ostale obveze iz prethodnih godina. Ove obveze je trebalo evidentirati na poziciji rashoda i obveza pripadajućeg razdoblja.

Ministarstvo financija je na izvanbilančnoj evidenciji iskazalo 2.353.780 KM, od čega se na federalne upravne taksene marke odnosi 1.240.500 KM, a preostalih 1.113.280 KM na mjenice.

Preporuka:

- **obveze, odnosno rashode proračunski korisnici trebaju planirati i evidentirati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.**

8. JAVNE NABAVE

Nabavu roba, usluga i ustupanje radova korisnici Proračuna FBiH bili su dužni provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama.²⁸ Odredbe navedenog Zakona i propisa vezanih za provođenje javnih nabava u 2018. godini nisu u potpunosti primjenjivane kod: Parlamenta FBiH, Ureda predsjednika i dva dopredsjednika FBiH, Vlade FBiH, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravde, Ministarstva financija, Ministarstva energije, rudarstva i industrije, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva zdravstva, Ministarstva trgovine, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva okoliša i turizma, te Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

Proračunski korisnici su, sukladno Zakonu o javnim nabavama, prije pokretanja postupaka javnih nabava donosili Plan nabava i on je u najvećem broju slučajeva mijenjan u tijeku 2018. godine, a kod pojedinih i po nekoliko puta. Najčešći konstatirani propusti u dijelu sačinjavanja plana nabave, provođenja postupka javne nabave, te zaključivanja i realizacije ugovora su sljedeći:

- planovi nabave ne sadrže sve provedene postupke, a pojedine nabave vršene su bez provođenja postupka javne nabave;
- zaključivanje ugovora sa odabranim dobavljačima vršeno je u drugoj polovini ili pred sami kraj proračunske godine, na razdoblje od dvije fiskalne godine, **što nije sukladno članku 17., stavak (3) Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da obveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje proračuna. Ovakav način preuzimanja obveza nije sukladan članku 6., stavak 4. Zakona o proračunima u FBiH, po kojem proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti;**
- tenderska dokumentacija nije sačinjavana u potpunosti sukladno zakonskim i podzakonskim propisima na način da svim ponuđačima pruža jednak i nediskriminirajući tretman;
- vršene su nabave roba i usluga bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavama, dijeljenje predmeta nabave protivno odredbama članka 15., točka 6. Zakona;
- primjenom izravnog postupka nabave nije zadovoljen princip nediskriminacije (nije vršeno istraživanje tržišta i nema dokaza da se pregovaralo o cijeni);
- zaključeni ugovori sa dobavljačima nemaju preciziranu ukupnu vrijednost ugovora; nedostatak unutarnjih kontrola prilikom realizacije zaključenih ugovora (nabavljane roba i usluga koje nisu sadržane u ponudi dobavljača; fakturirane cijene dobara i usluga ne odgovaraju cijenama koje su ugovorene i prihvaćene u ponudi putem provedenih postupaka, rokovi isporuke roba i pružanja usluga nisu sukladni ugovorenim).

Preporuka:

- ***potrebno je da proračunski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavama u dijelu blagovremenog započinjanja procedura javnih nabava, kao i u dijelu praćenja realizacije zaključenih ugovora.***

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija je 31. 7. 2019. godine dostavilo Komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu, dok se Vlada FBiH nije očitovala, iako je nadležna za implementaciju značajnog broja preporuka.

---

²⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

U Komentaru su navedena neslaganja na nalaze revizije, koja se odnose na: planiranje, donošenje proračuna i izvješćivanje, pitanje obračuna poreza i doprinosa za naknade za rad članova povjerenstava, zaključivanje ugovora o djelu, planiranje izmirenja dospjelih obveza po pravomoćnim sudskim presudama i evidentiranje istih na propisanim pozicijama, Registar proračunskih korisnika, primjenu kriterija za raspodjelu tekućih i kapitalnih transfera i evidentiranje knjigovodstvenih promjena uslijed odljeva novčanih sredstava zbog plaćanja kredita Vladi Kraljevine Španjolske. Obrazloženja i komentare koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola u dijelu unutarnje revizije, financijskog upravljanja i kontrole prihvatili smo i ugradili u Izvješće.

S obzirom na to da nije dano adekvatno obrazloženje niti priložena relevantna dokumentacija, nismo prihvatili neslaganja i primjedbe, za što dajemo sljedeća pojašnjenja, a odnose se na:

- informaciju o početnom stanju novčanih sredstava Jedininstvenog računa riznice u Vladinom Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2018. godinu, jer je isto regulirano člankom 97., točka 3. Zakona o Proračunima u FBiH;
- obračun i uplatu poreza i doprinosa temeljem naknada djelatnicima proračunskih korisnika, za sudjelovanje u radu povjerenstava, s obzirom na to da su dužni izvršiti obračun i uplatu poreza i punih doprinosa, kako je propisano odredbama članka 27. Zakona o porezu na dohodak i članka 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama članka 10. i 11. Zakona o doprinosima i odredbama članaka od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa;
- izdatke temeljem ugovora o djelu, jer su proračunski korisnici ugovore zaključivali za obavljanje poslova iz nadležnosti, koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu;
- evidentiranje pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja o izvršenju, s obzirom na to da su obveze dospjele u prethodnim godinama i da je za izmirenje istih potrebno planirati sredstva u Proračunu FBiH, a evidentiranje izvršiti u Glavnoj knjizi na propisanim pozicijama;
- Registar proračunskih korisnika FBiH, jer nije usuglašen sa člankom 3. Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH, što se odražava na planiranje i realizaciju sredstava pojedinih proračunskih korisnika;
- kriterije po kojima se vrši raspodjela tekućih i kapitalnih transfera, jer su oni u većini slučajeva formalnog karaktera i nisu jasni i mjerljivi, kako bi se u potpunosti mogao potvrditi iznos dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima;
- otplate po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske, s obzirom na to da se ne mogu knjižiti na poziciji izdataka Proračuna FBiH, jer navedena obveza ne postoji niti je planirana Proračunom FBiH za 2018. godinu, kao ni Godišnjim planom otplate kredita. Plaćanje je izvršeno bez adekvatne dokumentacije i suglasnosti Federalnog ministarstva financija, te je iste trebalo evidentirati na poziciji tražbina od institucije koja je izvršila plaćanja. Također, potrebno je poduzeti aktivnosti na povratu plaćenih sredstava u Proračun FBiH.

Za određeni broj preporuka u Komentaru navedeno je da su poduzete aktivnosti na njihovom rješavanju u 2019. godini.

Rukovoditelj Sektora
za financijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Mirko Mišić, dipl. oec. – voditelj tima

Anisa Prasko, dipl. oec. – član tima

Marija Marković, dipl. oec. – član tima

Adija Babić, dipl. oec. – član tima

Sabina Muderizović, MA menadžmenta – član tima

IV PRIVITAK
KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA I PREGLED
REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA

Konsolidirano godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu						
Naziv institucije: Proračun Federacije BiH						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	2.269.661.837	2.158.066.511	2.119.834.478	-111.595.326	95,1	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.661.978.242	1.662.673.080	1.600.094.278	694.838	100	
1. Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	67.521.620	84.968.827	75.573.677	17.447.207	125	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	-	
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	-	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća	67.521.620	84.968.827	75.573.677	17.447.207	125,8	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	-	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	-	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	-	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	-	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	-	
7. Prihodi od indirektnih poreza	1.594.356.662	1.577.669.663	1.524.473.930	- 16.686.959	99	
8. Ostali porezi	100.000	34.590	46.670	-65.410	34,6	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	607.683.595	495.291.411	519.699.270	-112.392.184	81,5	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	465.953.366	388.145.136	384.038.165	-77.808.230	83,3	
Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	428.794.229	381.842.089	372.702.254	-46.952.140	89,1	
Ostali prihodi od imovine	9.742.434	6.053.201	10.770.709	-3.689.233	62,1	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	546.703	238.309	565.088	-308.394	43,6	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	77	114	77	-	
Prihodi od privatizacije	0	11.460	0	11.460	-	
Prihodi na temelju premije i provizije za izdanu garanciju	26.870.000	0	0	-26.870.000	-	
10 Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	126.456.262	93.691.849	121.724.415	-32.764.413	74,1	
Administrativne takse	23.423.373	18.430.848	25.347.810	-4.992.525	78,7	
Sudske takse	25.640	32.847	33.269	7.207	128,1	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	-	
Ostale proračunske naknade i takse	17.347.476	15.319.618	15.926.388	-2.027.858	88,3	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	36.877.149	26.594.181	23.932.755	-10.282.968	72,1	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	24.294.124	21.453.455	20.120.663	-2.840.669	88,3	
Neplanirane uplate – prihodi	24.488.500	11.860.900	36.363.530	-12.627.600	48,4	
Novčane kazne	15.273.967	13.453.331	13.930.270	-1.820.636	88,1	
Drugi tekući prihodi	0	1.095	6.419	1.095	-	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	102.020	40.929	102.020	-	
11 Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija					-	
12 Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	102.020	40.929	102.020	-	

13	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada					-
14	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova					-
15	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					-
16	Donacije					-

	II. RASHODI (od 1 do 7)	1.805.514.349	1.558.234.842	1.403.632.627	-247.279.507	86,3
1.	Plaće i naknade troškova uposlenih	218.038.117	199.162.418	198.077.369	-18.875.699	91,3
	Bruto plaće i naknade plaća	190.336.233	174.428.582	173.244.804	-15.907.651	91,6
	Naknade troškova uposlenih	27.701.884	24.733.837	24.832.565	-2.968.047	89,3
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	23.397.776	21.466.613	21.378.197	-1.931.163	91,7
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	93.158.683	68.985.934	69.550.001	-24.172.749	74,1
	Putni troškovi	3.010.550	2.393.050	2.461.753	-617.500	79,5
	Izdaci za energiju	6.127.810	5.246.579	5.293.518	-881.231	85,6
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.955.230	5.306.296	5.429.742	-648.934	89,1
	Nabava materijala i sitnog inventara	17.716.129	16.224.462	14.730.624	-1.491.667	91,6
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.291.480	2.252.424	1.973.363	-1.039.056	68,4
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	8.941.953	7.700.518	8.127.781	-1.241.435	86,1
	Izdaci za tekuće održavanje	5.834.009	4.011.519	3.895.863	-1.822.490	68,8
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	2.380.123	1.311.719	1.513.221	-1.068.404	55,1
	Ugovorene i druge posebne usluge	39.901.399	24.539.367	26.124.136	-15.362.032	61,5
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.031.151.245	1.003.860.587	992.870.357	-27.290.658	97,4
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	380.322.491	375.139.027	351.506.848	-5.183.464	98,6
	Tekući transferi pojedincima	471.305.000	468.290.480	468.504.630	-3.014.520	99,4
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	21.473.200	20.357.637	23.115.808	-1.115.563	94,8
	Subvencije javnim poduzećima	47.147.159	45.043.964	39.095.660	-2.103.195	95,5
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	78.130.000	76.115.225	93.090.844	-2.014.775	97,4
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Tekući transferi u inozemstvo	0	865.024	2.112.314	865.024	-
	Drugi tekući rashodi	32.773.395	18.049.231	15.444.253	-14.724.164	55,1
5.	Kapitalni transferi	309.701.000	168.496.514	23.904.999	-141.204.486	
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	3.201.000	1.600.194	1.840.933	-1.600.806	50
	Kapitalni transferi pojedincima	1.500.000	1.497.000	1.491.000	-3.000	99,8
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	1.200.000	1.110.000	1.000.000	-90.000	92,5
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	302.800.000	163.289.320	19.573.066	-139.510.680	53,9
	Kapitalni transferi privatnim poduze. i poduzetnicima	1.000.000	1.000.000	0	0	100
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	-
6.	Izdaci za kamate	124.912.528	96.262.775	97.851.704	-28.649.753	77,1
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	79.148.448	78.656.266	74.624.618	-492.182	99,4
	Izdaci za inozemne kamate	2.534.080	2.365.888	2.461.614	-168.192	93,4
	Kamate na domaće pozajmice	19.200.000	15.240.622	20.765.473	-3.959.379	79,4
	Izdaci za kamate u svezi za dug po izdanim garancijama	24.030.000	0	0	-24.030.000	-
7.	Tekuća proračunska pričuva	5.155.000	0	0	0	-
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	464.147.488	599.831.669	716.201.851	135.684.181	129,2
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	161.868	120.165.998	161.868	-

	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	161.868	120.165.998	161.868	-
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	-
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	47.282.542	33.057.296	15.079.909	-14.225.246	69,9
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	0	0	-1.000	-
	Nabava građevina	16.534.400	22.679.336	5.944.297	6.144.936	137,2
	Nabava opreme	9.847.542	6.468.254	6.165.721	-3.379.288	65,7
	Nabava ostalih stalnih sredstava	2.000.000	657.951	482.332	-1.342.049	32,9
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	8.121.750	2.909.096	1.866.020	-5.212.654	35,8
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	10.777.850	342.659	621.539	-10.435.191	3,2
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	47.282.542	32.895.428	-105.086.088	-14.387.114	69,6
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	416.864.946	566.936.241	821.287.939	150.071.295	136
	IV. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	-
1.	Primici od finacijske imovine					
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima					
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama javnih poduzeća					
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu					
2.	Izdaci za finacijsku imovinu	20.450.0001	15.860.640	2.661.700	-4.589.360	77,6
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima	6.090.000	1.500.640	661.700	-4.589.360	24,6
	Ostala domaća pozajmljivanja	14.360.000	14.360.000	2.000.000	0	100
	Pozajmljivanje u inozemstvu					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-20.450.000	-15.860.640	-2.661.700	4.589.360	77,6
	V. TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	613.000.000	254.688.691	290.035.527	-358.311.309	41,5
	Primici od dugoročnog zaduživanja	253.000.000	214.688.691	30.202.799	-38.311.309	84,9
	Zajmovi primljeni kroz Državu	227.000.000	194.393.542	0	-32.606.458	
	Primici od inozemnog zaduživanja		308.742	203.645	308.742	
	Primici od domaćeg zaduživanja	26.000.0001	19.986.407	29.999.154	-6.013.593	76,9
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	360.000.000	40.000.000	259.832.728	-320.000.000	11,1
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja	360.000.000	40.000.000	259.832.728	-320.000.000	11,1
2.	Izdaci za otplate dugova	1.116.414.946	814.138.565	996.500.036	-302.276.381	72,9%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	566.015.801	533.285.891	557.328.669	-32.729.910	94,2
	Inozemne otplate	4.203.700	3.929.675	3.932.792	-274.025	93,5

Otplate domaćeg pozajmljivanja	480.000.000	219.976.879	400.379.528	-260.023.122	45,8
Otplate unutarnjeg duga	64.695.445	56.946.120	34.859.047	-7.749.325	88
Otplate duga po izdanim garancijama	1.500.000	0	0	-1.500.000	0
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-503.414.946	-559.449.874	-706.464.508	-56.034.928	111,1
UKUPAN FINANIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-107.000.000	-8.374.272	112.161.731	98.625.728	

Rukovodstvo Ministarstva financija je konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu odobrilo 15. 3. 2019. godine

Ministrica financija:
Jelka Milićević

Konsolidirana Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018. godine			
Naziv institucije: Proračun FBiH			
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	600.180.988	504.339.209	119
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	316.415.348	328.137.800	96,4
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročne tražbine	181.206.071	137.729.477	131,6
4. Kratkoročni plasmani	35.991.182	35.991.183	100
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	760.399	759.934	100
6. Zalihe materijala i robe	850	-4.760	-17,9
7. Zalihe sitnog inventara	850	4.760	-17,9
8. Kratkoročna razgraničenja	65.807.988	1.720.815	3.824,2
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	940.925.533	963.357.630	97,7
9. Stalna sredstva	519.721.371	477.082.001	108,9
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	241.419.178	233.500.337	103,4
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	278.302.193	243.581.664	114,3
12. Dugoročni plasmani	345.424.100	340.983.909	101,3
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	345.424.100	340.983.909	101,3
15. Vrijednosni papiri	932.945	932.945	100
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	-65.405	278.888	-23,5
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	998.350	654.056	152,6
18. Dugoročna razgraničenja	316.200.890	378.138.001	83,6
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.541.106.521	1.467.696.839	105

II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	532.308.621	488.283.897	109
19. Kratkoročne tekuće obveze	162.606.768	175.781.721	92,5
20. Obveze po temelju vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	41.002.029	100.073.342	41
22. Obveze prema zaposlenicima	90.434.412	90.274.111	100,2
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	238.265.412	122.154.723	195,1
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	5.448.885.366	5.647.397.699	96,5
25. Dugoročni krediti i zajmovi	5.350.728.381	5.525.853.928	96,8
26. Ostale dugoročne obveze	94.709.343	65.094.170	145,5
27. Dugoročna razgraničenja	3.447.642	56.449.601	6,1
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	-4.440.087.466	-4.667.984.757	95,1
28. Izvori stalnih sredstava	-4.860.988.864	-5.092.436.734	95,5
29. Ostali izvori sredstava	306.711.537	301.993.520	101,6
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	114.189.861	122.458.457	93,2
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.541.106.521	1.467.696.839	105

Rukovodstvo Ministarstva financija je konsolidiranu Bilancu stanja na dan 31. 12. 2018. godine odobrilo 15. 3. 2019. godine.

Ministrica financija:
Jelka Milićević

Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine		
Naziv institucije: Proračun FBiH		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	2.158.066.512
2	Prihodi od poreza	1.662.673.081
3	Neporezni prihodi	495.290.316
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	102.020
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po temelju zaostalih obveza	1.095
7	Kapitalni primici i transferi (8)	161.868
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	161.868
9	Financiranje (od 10 do 12)	254.688.691
10	Primici od financijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	214.688.691
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	40.000.000
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.412.917.071
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.565.463.068
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	200.005.967
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	21.649.549
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	67.235.548
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.006.484.539
20	Kapitalni transferi	173.824.690
21	Izdaci za kamate	96.262.775
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	28.354.680
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	28.354.680
24	Financiranje (25 + 26)	828.865.156
25	Izdaci za financijsku imovinu	15.650.640
26	Izdaci za otplate dugova	813.214.516
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.422.682.904
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	-9.765.833
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	318.877.201
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	309.111.368

Rukovodstvo Ministarstva financija je konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. 2018. do 31. 12. 2018. godine odobrilo 15. 3. 2019. godine.

Ministrica financija:
Jelka Milićević

PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA U 2018. GODINI

Redni broj	Institucija	Tekući transferi drugim razinama vlasti	Tekući transferi pojedincima	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	Potpore javnim poduzećima	Potpore privatnim poduzećima	Tekući transferi u inozemstvo	Drugi tekući rashodi	Ukupno (3-9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Parlament FBiH		115.850	111.800				2.498	230.148
2.	Predsjednik i potpredsjednici FBiH	122.000	130.000	309.947				5.177	586.427
3.	Vlada Federacije BiH		46.800	4.410.620				17.167	4.474.587
4.	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		5.000	10.600				87.019	102.619
5.	Federalno ministarstvo pravde							11.202	11.202
6.	Federalno ministarstvo financija	18.200.045		3.898.046				13.983.467	36.081.558
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			150.000	12.866.607	1.000.000		71.796	14.087.803
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				29.860.000			96.606	29.956.606
9.	Federalno ministarstvo zdravstva	37.932.761					865.024	18.720	38.816.505
10.	Federalno ministarstvo trgovine			70.000				13.647	83.647
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	3.000.000						21.831	3.021.831
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		14.391			71.676.691		24.584	71.715.666
13.	Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata		307.033.717	2.504.093				1.117.962	310.655.772
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	5.262.827	100.000	234.743		3.438.534		15.997	9.052.101
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	294.745.517	139.747.515	1.855.000	2.317.357			43.586	438.708.975
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	6.847.250		2.230.000				26.642	9.103.892
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica		21.097.207					30.556	21.127.763
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti	3.215.277		3.599.249				12.494	6.827.020
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.799.800						25.664	4.825.464
UKUPNO (1 – 19)		374.125.477	468.290.480	19.384.098	45.043.964	76.115.225	865.024	15.627.318	999.451.586

Broj: 01-02-06-14-1-1378-7/19
Sarajevo, 20. 8. 2019. godine

Na osnovu člana 21. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“, broj 22/06), generalni revizor donosi

ZAKLJUČAK O ISPRAVCI GREŠKE

U Izvještaju o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2018. godinu, broj: 01-02-06-14-1-1378-4/19, od avgusta 2019. godine, nalaz na strani 39. koji se odnosi na Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, ispravlja se i glasi:

- **Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata** je iz sredstava kapitalnog transfera u iznosu od 1.497.000 KM realiziralo nabavu 60 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe. Nabava i podjela automobila je izvršena sukladno Uredbi o obezbjeđenju sredstava za nabavu putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe, kojom nije jasno utvrđeno da li korisnici ovog prava, kada i pod kojim uvjetima imaju pravo da ponovo dobiju automobil, s obzirom na to da su pojedini korisnici automobile dobili po treći put. Također navedenom Uredbom nije regulirano postupanje sa prethodno dobijenim automobilom, u slučaju kada korisnik dobije novi automobil.

Ovaj Zaključak o ispravci greške dostavlja se Vladi Federacije BiH, Federalnom ministarstvu finansija i ostalim relevantnim organima i tijelima kojima je dostavljen Izvještaj o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2018. godinu, broj: 01-02-06-14-1-1378-4/19 i objavit će se na internet stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

